

КОШТОРИСНІ НОРМИ УКРАЇНИ

НАСТАНОВА з визначення вартості будівництва

I. Загальні положення

1.1. Ця Настанова визначає основні правила застосування кошторисних норм та нормативів з ціноутворення у будівництві для визначення вартості нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту будинків, будівель і споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, а також реставрації пам'яток архітектури та містобудування (далі – будівництво).

Ця Настанова є обов'язковою для визначення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії (далі – державні кошти). Застосування цієї Настанови при будівництві об'єктів із залученням інших джерел фінансування обумовлюється договором.

1.2. У цій Настанові терміни вживаються у такому значенні:

адміністративні витрати – загальногосподарські витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням будівельною організацією, які не включаються до собівартості будівельних робіт;

будівельні роботи – будівельні, монтажні, ремонтно-будівельні, реставраційно-відновлювальні та пусконаладжувальні роботи;

будівельна продукція - будь-який матеріал, виріб або комплект, що виробляється та вводиться в обіг для застосування протягом тривалого часу в будівлі або споруді, показники якого впливають на показники будівлі або споруди, пов'язані з основними вимогами до них;

відомість кошторисної вартості об'єктів, що входять до пускових комплексів – кошторисний документ, який складається у тому випадку, коли будівництво здійснюється окремими пусковими комплексами;

відомість кошторисної вартості об'єктів будівництва та робіт з охорони довкілля – кошторисний документ, який складається у тому випадку, коли проектною документацією передбачається здійснення заходів щодо охорони довкілля;

виробнича собівартість – сукупність прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат, а також змінних загальновиробничих та постійних розподілених загальновиробничих витрат;

договірна ціна – кошторис, яким визначається вартість будівельних робіт, узгоджена сторонами (замовником та підрядником) та обумовлена у договорі;

зведений кошторисний розрахунок вартості об'єкта будівництва – кошторисний документ, який визначає повну кошторисну вартість об'єкта будівництва або його черги, який включає кошторисну вартість будівельних робіт, витрати на придбання устаткування, меблів та інвентарю, а також інші витрати, та складається на основі об'єктних кошторисів та/або об'єктних кошторисних розрахунків і кошторисних розрахунків на окремі види витрат;

зведення витрат – кошторисний документ, який об'єднує зведені кошторисні розрахунки вартості об'єкта будівництва (його частин) і складається у разі, коли будівництво здійснюється окремими чергами;

інвесторська кошторисна документація – сукупність кошторисів, кошторисних розрахунків, відомостей кошторисної вартості пускових комплексів, зведених кошторисних розрахунків вартості об'єкта будівництва або його черг, зведень витрат, пояснювальних записок та відомостей ресурсів, складених на стадії розроблення проектною документації;

кошторис виконаних будівельних робіт – кошторис, який визначає вартість виконаних будівельних робіт за період, встановлений у договорі (щомісячно, за етап тощо);

кошторисні норми – нормативно-технічні документи, що включають сукупність кошторисних нормативів, показників, положень, вимог, вказівок, інструкцій, настанов, методичних рекомендацій тощо, що використовуються при визначенні вартості будівництва;

комплекс (будова) – сукупність об'єктів, будівництво яких здійснюється за єдиною проектно-кошторисною документацією;

комплект - будівельна продукція, що вводиться в обіг одним виробником у вигляді набору, що складається з двох або більше компонентів, що потребують збирання перед використанням, для застосування в будівлі або споруді;

кошторисний розрахунок – кошторисний документ, який визначає кошторисну вартість окремих видів витрат, які згідно з вихідними даними на проектування необхідні для здійснення будівництва і не враховані кошторисними нормами (витрати на перевезення працівників будівельних організацій автомобільним транспортом, витрати на відрядження працівників будівельних організацій на об'єкт будівництва, витрати на організацію робіт вахтовим методом тощо);

кошторисні нормативи – нормативні показники витрат ресурсів (трудовитрат, часу роботи будівельних машин та механізмів, витрат матеріалів, виробів і комплектів), встановлені на прийнятні вимірники будівельних робіт, виражених у натуральних (фізичних) одиницях виміру; нормативні показники (вартісні, відсоткові, індексні, ресурсні) встановлені на прийнятні одиниці виміру робіт (послуг) у будівництві;

локальний кошторис – первинний кошторисний документ, який визначає кошторисну вартість окремих видів будівельних робіт та витрат по об'єктах і складається на підставі обсягів робіт, визначених проектною документацією;

локальний кошторисний розрахунок – первинний кошторисний документ, який визначає кошторисну вартість окремих видів будівельних робіт по об'єктах і складається замість локальних кошторисів у випадках, коли об'єми будівельних робіт і розміри витрат остаточно не визначені і підлягають уточненню;

матеріально-технічні ресурси – сукупність матеріальних ресурсів (матеріалів, виробів і комплектів) та технічних ресурсів (будівельних машин та механізмів), які необхідні для виконання будівельних робіт;

нормальна потужність – очікуваний середній обсяг діяльності, що може бути досягнутий за умови звичайної діяльності будівельної організації протягом кількох років або операційних циклів, з урахуванням запланованого обслуговування будівельного виробництва;

об'єкт – окремих будинок, будівля, споруда, лінійний об'єкт інженерно-транспортної інфраструктури, а також їхня частина;

об'єкт будівництва – будинки, будівлі, споруди будь-якого призначення, їх комплекси та частини, лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури;

об'єктний кошторис – кошторисний документ, який визначає кошторисну вартість об'єкта і об'єднує у своєму складі підсумкові дані з локальних кошторисів на окремі види будівельних робіт та витрати;

об'єктний кошторисний розрахунок – кошторисний документ, який визначає кошторисну вартість об'єкта і об'єднує у своєму складі підсумкові дані з локальних кошторисів і локальних кошторисних розрахунків та підлягає уточненню;

приблизний кошторис (динамічна договірні ціна) – кошторис, що підлягає уточненню у разі змінення поточних цін на ресурси, що враховані у договірній ціні, а також з інших підстав, визначених умовами договору;

прибуток – кошти, призначені для розвитку будівельного виробництва та матеріального стимулювання працівників підрядних організацій;

твердий кошторис (тверда договірні ціна) – кошторис, що може коригуватися лише в окремих випадках за згодою сторін у порядку, визначеному договором;

укрупнений показник вартості роботи – показник, який включає в себе заробітну плату робітників-будівельників, витрати на експлуатацію будівельних машин та механізмів, будівельні матеріали, вироби та комплекти, загальновиробничі та адміністративні витрати, інші роботи та витрати (у тому числі кошти на покриття витрат, пов'язаних з інфляційними процесами), прибуток на одиницю виміру певного виду роботи.

II. Система ціноутворення

2.1. Система ціноутворення у будівництві базується на кошторисних нормах, нормативах, розрахункових показниках і поточних цінах трудових та матеріально-технічних ресурсів.

Система ціноутворення у будівництві складається з цієї Настанови, Настанови з розроблення ресурсних елементних кошторисних норм, Настанови з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво, Настанови щодо визначення вартості наукових та науково-технічних робіт у будівництві, збірників кошторисних норм України, збірників укрупнених кошторисних норм, галузевих нормативних документів з ціноутворення, що прийняті відповідно до законодавства, кошторисних норм підприємств, індивідуальних кошторисних норм тощо.

2.2. Кошторисні норми України затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури та є обов'язковими для застосування всіма організаціями, установами і підприємствами незалежно від їх галузевої приналежності і форм власності при визначенні вартості об'єктів будівництва, що споруджуються із залученням державних коштів.

2.3. До кошторисних норм України належать ресурсні елементні кошторисні норми (далі – КНУ РЕКН):

- 1) на будівельні роботи (далі — КНУ РЕКНб);
- 2) на монтаж устаткування (далі — КНУ РЕКНму);
- 3) на ремонтно-будівельні роботи (далі — РЕКНр);
- 4) на реставраційно-відновлювальні роботи (далі — КНУ РЕКНрв);
- 5) на пусконаладжувальні роботи (далі — КНУ РЕКНпн);
- 6) експлуатації будівельних машин та механізмів (далі — КНУ РКНЕМ).

Укрупнені кошторисні норми (далі — УКН) розробляються на підставі відповідних КНУ РЕКН і визначають кількість необхідних ресурсів на визначений вимірник окремих конструктивних елементів, видів робіт або на об'єкт.

При розробленні УКН можуть застосовуватися, у тому числі міжнародні системи вимірювання.

2.4. При визначенні вартості робіт за відсутності кошторисних норм, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну

політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури можуть застосовуватися галузеві нормативні документи з ціноутворення, що прийняті відповідно до законодавства, кошторисні норми підприємств, індивідуальні кошторисні норми.

Кошторисні норми підприємств розробляються та затверджуються підприємствами та організаціями за погодженням з базовою організацією з науково-технічної діяльності з питань ціноутворення у будівництві.

Індивідуальні кошторисні норми розробляються у складі інвесторської кошторисної документації на окремі конструкції та роботи на стадіях проект (далі — П) та робочий проект (далі — РП) у разі відсутності відповідних нормативів у кошторисних нормах.

Ці норми затверджуються у складі проектної документації на стадіях П та РП з обов'язковим проведенням відповідної експертизи і застосовуються тільки для об'єкта будівництва за даною проектною документацією.

2.5. Вартість будівництва визначається:

- 1) на стадії проектування — у складі інвесторської кошторисної документації;
- 2) на стадії визначення ціни пропозиції учасника процедури закупівель (договірної ціни, яка може встановлюватися твердою або приблизною (динамічною));
- 3) на стадії проведення взаєморозрахунків — шляхом уточнення окремих вартісних показників, визначених на попередніх стадіях, залежно від виду договірної ціни в порядку, обумовленому в договорі.

2.6. Прямі витрати у вартості будівництва визначаються за розділами IV, V, VI цієї Наставови, а решта витрат, які враховуються у вартості будівництва, визначаються розрахунково.

III. Визначення вартості будівництві при складанні інвесторської кошторисної документації

Загальні положення зі складання інвесторської кошторисної документації

3.1. Кошторисна вартість об'єкта будівництва, що визначається у складі інвесторської кошторисної документації, використовується для планування капітальних вкладень, фінансування будівництва, проведення процедури закупівлі.

3.2. Кошторисна вартість об'єкта будівництва складається з будівельних робіт, вартості устаткування, що монтується чи не монтується, меблів, інвентарю та інших витрат.

3.3. До будівельних робіт відносяться будівельні роботи, монтаж устаткування, ремонтно-будівельні, реставраційно-відновлювальні та пусконаладжувальні роботи.

3.4. До вартості устаткування, меблів та інвентарю, що враховується в кошторисах на будівництво, належать:

а) вартість придбання (виготовлення) і доставки на приоб'єктний склад:

— комплектів усіх видів (технологічного, енергетичного, підйомно-транспортного, насосно-компресорного та іншого) устаткування, що монтується чи не монтується, в тому числі нестандартизованого (включаючи вартість його проектування);

— транспортних засобів, технологічно пов'язаних з процесом промислового виробництва, включаючи рухомий залізничний склад для перевезення вантажів по коліях, передбачених проектною документацією, а також спеціальний рухомий склад інших видів транспорту для перевезення немасових вантажів тощо;

— контрольно-вимірювальних приладів, засобів автоматизації і зв'язку тощо;

— інструменту, інвентарю, штампів, пристосувань, оснастки, спеціальних контейнерів для транспортування напівфабрикатів або готової продукції, які включаються до первісного фонду об'єктів виробничого призначення тощо;

— устаткування, інструменту, інвентарю, меблів та інших предметів внутрішнього оздоблення, необхідних для первісного оснащення об'єктів невиробничого призначення тощо;

б) вартість шефмонтажу устаткування та витрати з розмитнення (у разі необхідності).

3.5. До інших витрат належать усі інші витрати, що не включаються до вартості будівельних робіт і вартості устаткування, меблів та інвентарю.

3.6. В інвесторській кошторисній документації зазначається дата, станом на яку приймаються поточні ціни на трудові та матеріально-технічні ресурси.

3.7. Для визначення кошторисної вартості об'єктів будівництва, їх черг та/або пускових комплексів складається інвесторська кошторисна документація таких видів:

- локальні кошториси;
- локальні кошторисні розрахунки;
- об'єктні кошториси;
- об'єктні кошторисні розрахунки;
- кошторисні розрахунки;
- зведені кошторисні розрахунки вартості об'єкта будівництва;
- зведення витрат;
- відомості кошторисної вартості об'єктів, що входять до пускових комплексів;
- відомості кошторисної вартості об'єкта будівництва та робіт з охорони довкілля;
- відомості ресурсів до відповідних кошторисів та кошторисних розрахунків.

Склад інвесторської кошторисної документації

3.8. Склад інвесторської кошторисної документації визначається залежно від стадії проектування та технічної складності об'єкта будівництва.

На стадіях техніко-економічне обґрунтування (далі — ТЕО), техніко-економічний розрахунок (далі — ТЕР) та ескізний проект (далі — ЕП) складається така кошторисна документація:

- 1) зведення витрат (у разі, коли будівництво передбачається здійснювати окремими чергами);
- 2) зведені кошторисні розрахунки вартості об'єкта будівництва;
- 3) об'єктні та локальні кошторисні розрахунки;

- 4) кошториси на проектні та вишукувальні роботи.

На стадії П складається:

- 1) зведення витрат (у разі, коли будівництво передбачається здійснювати окремими чергами);
- 2) зведені кошторисні розрахунки вартості об'єкта будівництва;
- 3) об'єктні кошториси;
- 4) об'єктні кошторисні розрахунки (за необхідності — див. пункт 3.27 цієї Настанови);
- 5) локальні кошториси;
- 6) локальні кошторисні розрахунки (за необхідності — див. пункт 3.27 цієї Настанови);
- 7) відомості ресурсів до локальних кошторисів, локальних кошторисних розрахунків;
- 8) відомості ресурсів до об'єктних кошторисів, об'єктних кошторисних розрахунків;
- 9) відомості ресурсів до зведених кошторисних розрахунків вартості об'єкта будівництва;
- 10) кошторисні розрахунки;
- 11) відомості кошторисної вартості об'єктів, що входять до пускового комплексу;
- 12) кошториси на проектні, науково-проектні та вишукувальні роботи.

На стадії РП складається:

- 1) зведення витрат (у разі, коли будівництво передбачається здійснювати окремими чергами);
- 2) зведені кошторисні розрахунки вартості об'єкта будівництва;
- 3) об'єктні кошториси;
- 4) локальні кошториси;
- 5) відомості ресурсів до локальних кошторисів;
- 6) відомості ресурсів до об'єктних кошторисів;
- 7) відомості ресурсів до зведених кошторисних розрахунків вартості об'єкта будівництва;
- 8) кошторисні розрахунки;
- 9) відомості кошторисної вартості об'єктів, що входять до пускових комплексів;
- 10) кошториси на проектні, науково-проектні та вишукувальні роботи.

3.9. Інвесторська кошторисна документація, складена на стадії П (затверджувальна частина стадії РП), затверджена у складі проектної документації, повинна достовірно визначати кошторисну вартість об'єкта будівництва та давати можливість забезпечити реалізацію рішень, що відображені у проектній документації.

На стадії Р можуть уточнюватись окремі об'єктні та локальні кошториси (на види робіт, об'єми по яких не було можливості достовірно визначити (див. пункт 3.27 цієї Настанови)) та відомості ресурсів до них.

До інвесторської кошторисної документації додається пояснювальна записка, в якій наводяться показники, прийняті в інвесторській кошторисній документації.

Якщо кошторисна вартість будівництва визначається за одним локальним кошторисом - об'єктний кошторис, відомість ресурсів до об'єктного кошторису та відомість ресурсів до зведеного кошторисного розрахунку не складаються.

Якщо кошторисна вартість будівництва визначається за одним об'єктним кошторисом, відомість ресурсів до зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва не складається.

У складі інвесторської кошторисної документації складаються відомості кошторисної вартості об'єкта будівництва та робіт з охорони довкілля (за необхідності).

3.10. При визначенні вартості окремих видів капітального ремонту відповідно до ДБН А.2.2-3 кошторисна документація складається за дефектним актом, у якому визначаються фізичні об'єми будівельних робіт та умови їх виконання.

У дефектному акті окремим розділом обов'язково зазначаються об'єми будівельних робіт щодо забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм.

Складання локальних кошторисів та відомостей ресурсів до них

3.11. Локальні кошториси складаються в поточному рівні цін на трудові і матеріально-технічні ресурси за формами, наведеними в додатках 1, 2 та 3 цієї Настанови.

За локальними кошторисами визначають прямі та загальновиробничі витрати.

3.12. Прямі витрати враховують у своєму складі вартість матеріалів, виробів і комплектів, заробітну плату робітників-будівельників, вартість експлуатації будівельних машин та механізмів.

Прямі витрати визначаються за пунктами 4.1 – 4.13 цієї Настанови.

3.13. Загальновиробничі витрати визначаються за пунктами 4.14 – 4.17 цієї Настанови, і зазначаються за підсумком прямих витрат при формуванні локального кошторису:

— по розділах (див. пункт 3.17 цієї Настанови) — в кожному розділі і в цілому по кошторису;

— без розподілу на розділи — в цілому по кошторису.

3.14. Кошторисна вартість устаткування визначається як сума усіх витрат на придбання і доставку цього устаткування на приоб'єктний склад або місце його передачі до монтажу.

Складовими кошторисної вартості устаткування є:

- 1) відпускні ціни;
- 2) транспортні витрати;
- 3) заготівельно-складські витрати.

В окремих випадках до складових кошторисної вартості устаткування можуть включатись витрати на комплектацію, які визначаються на основі обґрунтовувальних розрахунків.

Поточні ціни на устаткування в інвесторській кошторисній документації приймаються за даними замовника або, за його дорученням, з інших джерел.

Транспортні та заготівельно-складські витрати на устаткування враховуються в локальних кошторисах калькуляційним методом або за показниками, що становлять:

- 1) транспортні витрати — 3 % від відпускної ціни;
- 2) заготівельно-складські витрати — 0,9 % від суми відпускної ціни та транспортних витрат.

Якщо за технічними вимогами на виготовлення та спеціальними умовами на монтаж устаткування при його монтажі необхідно здійснювати шефмонтаж, кошти на це визначаються кошторисними розрахунками згідно з положеннями вказівок щодо застосування КНУ РЕКНму з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією і наданням таких послуг.

Кошти на складання і розташування устаткування, що не монтується, меблів та інвентарю визначаються кошторисним розрахунком у розмірі 0,7 % від загальної вартості такого устаткування, меблів та інвентарю з подальшим урахуванням цих коштів в об'єктному кошторисі.

Кошти на придбання господарського інвентарю (включаючи меблі) для промислового будівництва визначаються локальним кошторисом з подальшим урахуванням цих коштів в об'єктному кошторисі.

3.15. При складанні локальних кошторисів застосовуються КНУ РЕКН, вказівки щодо застосування КНУ РЕКН, КНУ РКНЕМ.

Локальні кошториси складаються з урахуванням особливостей окремих видів робіт на об'єкті будівництва, а саме:

- а) по будівлях та спорудах:

на будівельні роботи, внутрішні санітарно-технічні роботи, внутрішні електромонтажні роботи, монтаж технологічних трубопроводів, монтаж устаткування, автоматизованих систем управління, промислового зв'язку та на інші роботи; на придбання устаткування, меблів та інвентарю;

- б) по загальномайданчикових роботах:

на вертикальне планування, улаштування інженерних мереж, під'їзних і міжцехових колій та доріг, благоустрій і озеленення території, малі архітектурні форми тощо.

Розподіл робіт по локальних кошторисах має також забезпечувати можливість визначення кошторисної вартості пускових комплексів та технологічних вузлів, виділених у проекті організації будівництва.

3.16. Точкою розподілу зовнішніх і внутрішніх комунікацій при визначенні їх кошторисної вартості є:

- 1) для каналізації — найближчий до будівлі оглядовий колодязь (вартість колодязя включається до кошторису на зовнішні мережі);
- 2) для водопроводу, газопроводу, тепломережі — вентиль або трійник біля будівлі (вентиль або трійник включається до кошторисної вартості будівлі, а колодязь, у якому вони встановлені, враховується в кошторисі на зовнішні мережі);
- 3) для електричних мереж — кабельні кінцеві муфти при кабельних уводах та прохідні ізолятори при повітряних уводах, — муфти відносяться до зовнішніх мереж, а прохідні ізолятори — до внутрішніх. У випадках, коли кабельний увід безпосередньо біля будівлі переходить у повітряну мережу, точкою розподілу є стовпова кінцева муфта, яка в цьому випадку відноситься до внутрішніх мереж.

3.17. У складі локальних кошторисів окремі конструктивні елементи будівлі, споруди, види робіт групуються в розділи.

Порядок розташування робіт у локальних кошторисах та їх групування у розділи мають відповідати технологічній послідовності проведення робіт і враховувати специфічні особливості окремих видів робіт:

- 1) будівельні роботи (земляні роботи; фундаменти; стіни, каркас; перекриття; балкони та лоджії; перегородки; сходові марші та площадки; підлоги, дах і покрівля; віконні заповнення і балконні двері; дверні заповнення; внутрішнє опорядження; зовнішнє опорядження; вбудовані меблі; інші роботи тощо);
- 2) спеціальні будівельні роботи (фундаменти під устаткування; канали і приямки; обмурування, футерування та ізоляція; хімічні захисні покриття тощо);
- 3) внутрішні санітарно-технічні роботи (водопровід; каналізація; опалення; вентиляція та кондиціонування повітря тощо);
- 4) монтаж устаткування (монтаж технологічного устаткування; технологічні трубопроводи; металеві комплекти, що пов'язані зі встановленням устаткування тощо).

При складанні локальних кошторисів виділяються в окремі розділи роботи, що належать до підземної частини будівлі (розділ А) та надземної частини будівлі (розділ Б).

Допускається складання на один і той самий вид робіт двох і більше локальних кошторисів при проектуванні складних будівель та споруд, при розробленні проектною документації для будівництва кількома проектними організаціями, а також при формуванні кошторисної вартості по пускових комплексах.

3.18. Кошторисна вартість будівництва житлових будинків з вбудованими та прибудованими приміщеннями громадського призначення визначається локальними кошторисами, що складаються окремо для житлової та нежитлової частин будинку.

Віднесення витрат до житлової та нежитлової частин будинку здійснюється у такому порядку:

1) до кошторисної вартості кожної з цих частин будинку (житлової та нежитлової) поряд з вартістю улаштування основних конструктивних елементів та вартістю робіт, що відносяться до них безпосередньо (стіни, перегородки, заповнення віконних і дверних отворів, підлоги, санітарно-технічні та електротехнічні пристрої, опоряджувальні роботи тощо), включаються також відповідні частки спільної для цих частин будинку вартості робіт нульового циклу (земляні роботи, фундаменти, стіни і перекриття підвалів) та технічних поверхів і на улаштування даху, визначені розрахунково пропорційно будівельним об'ємам житлової та нежитлової (тільки вбудованої) частин будинку.

Кошторисна вартість робіт нульового циклу, улаштування дахів і покриттів по прибудованих до житлових будинків приміщеннях громадського призначення зараховується цілком до кошторисної вартості будівництва нежитлової частини будинку.

2) вартість улаштування конструктивних елементів та устаткування, що забезпечують можливість експлуатації будинку (сходові клітки, ліфтові шахти, ліфти, інженерне устаткування у підвалах та на технічних поверхах тощо), розподіляються між частинами будівлі виходячи зі ступеня використання цих елементів при експлуатації житлової та нежитлової частини будинку.

3) вартість технологічного устаткування вбудованих приміщень, меблі та інвентар включається до окремого кошторису та у повному обсязі зараховується до кошторисної вартості нежитлових приміщень.

Загальна кошторисна вартість будівництва житлового будинку з вбудованими, вбудовано-прибудованими або прибудованими приміщеннями визначається як сума вартості його житлової та нежитлової частин.

3.19. У випадках, коли проектними рішеннями передбачено розбирання конструкцій (металевих, залізобетонних, дерев'яних тощо), знесення будівель та споруд, внаслідок чого виникає можливість одержання комплектів, виробів та матеріалів, придатних для повторного застосування, або провадиться супутнє будівництву добування окремих матеріалів (камінь, гравій, ліс тощо), за підсумком локальних кошторисів на розбирання, знесення будівель і споруд та інші роботи довідково наводяться зворотні суми, що враховують реалізацію таких матеріальних ресурсів.

Зворотні суми позначаються окремим рядком під назвою «Зворотні суми» і визначаються на підставі номенклатури і кількості комплектів, матеріалів і виробів, що придатні для подальшого використання. Матеріали, вироби та комплекти, що враховуються у зворотних сумах, слід відрізнити від матеріалів, що обертаються (опалубка, кріплення тощо), які застосовуються відповідно до технології будівельного виробництва багаторазово при виконанні окремих видів будівельних робіт. Багаторазова їх оборотність врахована в КНУ РЕКН на відповідні конструкції та види робіт.

Вартість матеріалів, виробів та комплектів у складі зворотних сум приймається як за нові за поточними відпускними цінами із застосуванням коефіцієнта зносу 0,5, крім тих, на які ціни реалізації можуть бути визначені. Вартість матеріалів, одержуваних у порядку попутного добування, у разі неможливості використання їх на даному будівництві, але за можливості реалізації враховується за поточними цінами франко-місце заготівлі (франко-кар'єр для місцевих матеріалів і викопних; франко-лісосіка для деревини, одержуваної від вирубування лісу тощо).

У випадку неможливості (підтвердженої відповідними документами) використання або реалізації матеріалів від розбирання або попутного добування їх вартість у зворотних сумах не враховується.

3.20. Дані у рядках локальних кошторисів (локальних кошторисних розрахунках) наводяться з таким ступенем точності:

- 1) вартість одиниці—зазначається в гривнях із заокругленням до двох знаків після коми;
- 2) загальна вартість зазначається в гривнях із заокругленням до цілих гривень;
- 3) витрати труда на одиницю зазначаються в людино-годинах із заокругленням до чотирьох знаків після коми;
- 4) витрати труда всього зазначаються в людино-годинах із заокругленням до двох знаків після коми.

3.21. Відомість ресурсів до локального кошторису складається за формою, наведеною у додатку 4 цієї Настанови.

До локального кошторису на придбання устаткування відомість ресурсів не складається.

3.22. При розробленні кошторисної документації на реконструкцію об'єктів виробничого та невиробничого призначення локальні кошториси складаються із застосуванням КНУ РЕКН на будівельні роботи і монтаж устаткування, пусконаладжувальні роботи.

3.23. При визначенні кошторисної вартості будівельних робіт загальновиробничі витрати, кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій та прибуток визначаються відповідно до положень, встановлених розділом IV цієї Настанови.

Складання об'єктних кошторисів

3.24. Об'єктні кошториси складаються за формою, наведеною в додатку 5 цієї Настанови, на об'єкт шляхом підсумовування даних локальних кошторисів, з групуванням робіт та витрат по відповідних графах кошторисної вартості «будівельних робіт», «устаткування, меблів та інвентарю».

Якщо вартість об'єкта будівництва може бути визначена за одним локальним кошторисом, то об'єктний кошторис не складається. У цьому випадку роль об'єктного кошторису виконує локальний кошторис.

В об'єктному кошторисі по рядках та у підсумку наводяться показники одиничної вартості (1 м³ об'єму, 1 м² площі будівель та споруд, 1 км довжини лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури тощо).

За підсумком об'єктного кошторису довідково позначаються зворотні суми, визначені в усіх локальних кошторисах, що відносяться до об'єкту.

3.25. При розміщенні в будинках вбудованих, вбудовано-прибудованих або прибудованих приміщень громадського призначення об'єктні кошториси складаються окремо для житлової частини будинку та для кожного із вбудованих, вбудовано-прибудованих або прибудованих приміщень громадського призначення.

Розподіл кошторисної вартості спільних конструкцій та інженерних мереж між житловою частиною будинку та вбудованим, вбудовано-прибудованим або прибудованим приміщенням громадського призначення провадиться відповідно до абзацу другого пункту 3.18 цієї Настанови.

Припускається також складання одного загального об'єктного кошторису, але з виділенням за його підсумком вартості житлової частини будинку та вбудованих, вбудовано-прибудованих або прибудованих приміщень.

3.26. Відомість ресурсів до об'єктного кошторису складається за формою, наведеною у додатку 6 цієї Настанови.

Складання локальних та об'єктних кошторисних розрахунків

3.27. Локальні та об'єктні кошторисні розрахунки складаються в поточному рівні цін на трудові та матеріально-технічні ресурси за формами об'єктних і локальних кошторисів на підставі архітектурних і технологічних рішень на стадіях ЕП, ТЕО, ТЕР, а також у випадках, коли на стадії П (затверджувальна частина РП) об'єми деяких робіт ще остаточно не визначилися і підлягають уточненню при розробленні стадії Р.

3.28. Для складання локальних та об'єктних кошторисних розрахунків застосовуються вартісні показники об'єктів-аналогів. Вибір аналогу має забезпечувати максимальну відповідність характеристик об'єкта, що проектується, та об'єкта-аналога за виробничо-технологічним та функціональним призначенням, за конструктивно-планувальною схемою та давати можливість забезпечити визначення вартості об'єкта будівництва з достатньою точністю. У разі відсутності об'єктів-аналогів допускається складання кошторисних розрахунків з використанням укрупнених показників вартості окремих конструктивних елементів та видів будівельних робіт, обчислених за даними кошторисів до робочих креслень об'єктів, що мають у своєму складі аналогічні проектні рішення або УКН та показників вартості будівництва, а також інших укрупнених нормативів. Вартісні показники, що застосовуються, мають бути приведені до поточного рівня.

3.29. При складанні кошторисних розрахунків вартості об'єкта будівництва, що проектується, за даними вартісних показників об'єктів-аналогів враховуються розбіжності у технологічних, конструктивних, об'ємно-планувальних, інших проектних рішеннях тощо шляхом приведення характеристик об'єкта-аналога до характеристик об'єкта, що проектується. Відповідні зміни вносяться у кошторисні дані об'єкта-аналога. З цією метою вартість по кошторису до робочих креслень об'єкта-аналога, прийнята за основу кошторисного розрахунку вартості об'єкта, що проектується, коригується по окремих параметрах будівлі або споруди (зміни числа поверхів, ширини і довжини прогонів або кроків несучих конструкцій тощо) або по окремих конструктивних елементах і видах робіт (види заповнення отворів, підлоги, опоряджувальні роботи тощо). До кошторису об'єкта-аналога включається цінова поправка для приведення вартісних показників об'єкта-аналога до поточного рівня.

Вибір одиниці виміру при складанні кошторисних розрахунків за даними кошторисів до робочих креслень аналогічних об'єктів провадиться залежно від типу будівлі (споруди) або виду конструктивного елементу (виду робіт). Наприклад, для будівель — 1 м^3 об'єму або 1 м^2 виробничої (загальної, робочої) площі; для підземних споруд або підземної частини будівель — 1 м^3 об'єму підземних приміщень; для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури — 1 км довжини; для конструкцій перекриття або покриття — 1 м^2 площі конструкцій тощо.

Вартість одиниці виміру об'єкта-аналога повинна найдостовірніше відображати конструктивні і об'ємно-планувальні особливості об'єкта.

Складання зведених кошторисних розрахунків вартості об'єкта будівництва

3.30. Зведений кошторисний розрахунок вартості об'єкта будівництва розробляється на стадіях ЕП, ТЕО, ТЕР, П, РП за формою, наведеною в додатку 7 цієї Настанови,

схвалюється на стадіях ЕП, ТЕО, ТЕР, затверджується на стадії П (РП) в установленому порядку.

Розподіл об'єктів, робіт і витрат, в залежності від виду об'єкта будівництва, наведено в примірній номенклатурі зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва (додаток 8 цієї Настанови). Dodatok 8 обов'язковий в частині нумерації та найменування глав і граф зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, розподілу об'єктів, робіт та витрат за його розділами і главами, а також розподілу вартісних показників по графах зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва.

У випадку відсутності об'єктів, робіт і витрат, що передбачаються відповідною главою, ця глава пропускається без зміни номерів наступних глав.

Для окремих галузей господарства і видів об'єктів будівництва найменування і номенклатура глав зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, а також найменування, кількість і порядок розташування граф у ньому та у формах іншої кошторисної документації можуть бути уточнені.

3.31. До зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва у відповідні глави включаються окремими рядками підсумки по усіх об'єктних кошторисах, об'єктних кошторисних розрахунках і кошторисних розрахунках.

Позиції зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва повинні мати посилання на номер зазначених кошторисних документів.

Кошторисна вартість кожного об'єкта, передбаченого на стадії ЕП, ТЕО, ТЕР, П, РП, розподіляється по графах, які визначають вартість: «будівельних робіт», «устаткування, меблів та інвентарю»; «інших витрат»; «загальну кошторисну вартість».

У зведеному кошторисному розрахунку вартості об'єкта будівництва кошти розподіляються по главах, що наведені в додатку 8 цієї Настанови.

При здійсненні капітального ремонту, якщо вартість робіт може бути визначена за одним локальним або об'єктним кошторисом, зведений кошторисний розрахунок вартості об'єкта будівництва не складається. У цьому випадку роль зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва виконує відповідно локальний або об'єктний кошторис.

3.32. До глави 1 «Підготовка території будівництва» включаються кошти на виконання робіт і витрати, пов'язані з підготовкою земельної ділянки, освоєнням території, що забудовується, та платою за використання земельної ділянки. До цих робіт і витрат належать:

Відведення земельної ділянки, виготовлення необхідної землевпорядної документації, отримання вихідних даних — кошти визначаються кошторисними розрахунками.

Створення геодезичної мережі для будівництва (опорна геодезична мережа та зовнішня розмічувальна мережа, червоні лінії, будівельна сітка) — кошти визначаються кошторисними розрахунками.

Витрати по знесенню (перенесенню) будинків, споруд, перенесенню інженерних мереж, видаленню зелених насаджень та посівів, що знаходяться на території будівництва, — кошти визначаються локальними кошторисними розрахунками (локальними кошторисами).

Компенсація власникам вартості будівель, споруд, знесених зелених насаджень та посівів, що підлягають знесенню, — кошти визначаються кошторисними розрахунками.

Зняття та складування родючого шару ґрунту — кошти визначаються локальними кошторисними розрахунками (локальними кошторисами) відповідно до проектних рішень.

Осушування території, протизсувні заходи, зведення протипаводкових та протисельових споруд, нагірних каналів, підсипання та намівання ґрунту, інші роботи зі створення рельєфу — кошти визначаються локальними кошторисними розрахунками (локальними кошторисами), які складаються на основі проектних даних.

Рекультивация земельних ділянок, наданих у тимчасове користування, — кошти визначаються локальними кошторисними розрахунками (локальними кошторисами), які складаються на основі проектних даних на рекультивацию.

У випадку проведення рекультивации на кількох територіально-відокремлених об'єктах кошти для цього можливо включати до відповідних об'єктних кошторисних розрахунків (об'єктних кошторисів) на зведення конкретних будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури.

Плата за земельну ділянку, відведену під будівництво, — визначається кошторисним розрахунком.

Плата за тимчасове використання землі поза межами ділянки будівництва — визначається кошторисним розрахунком.

Інші витрати, пов'язані з освоєнням території, що забудовується, і виплатою компенсацій, передбачених чинним законодавством.

3.33. До глави 2 «Об'єкти основного призначення» включається кошторисна вартість об'єктів основного призначення.

3.34. До глави 3 «Об'єкти підсобного та обслуговуючого призначення» включається кошторисна вартість будівництва об'єктів підсобного та обслуговуючого призначення: для об'єктів виробничого призначення — будівлі заводоуправлінь, ремонтно-технічних, деревообробних, інструментальних, модельних цехів, станції виробництва захисних газів, газогенераторні, кисневі, компресорні, складські приміщення, естакади, галереї, будівлі лабораторій та інші аналогічні будівлі і споруди; для житлово-цивільного будівництва — господарські корпуси, прохідні, теплиці, сміттєзбиральники тощо; інші роботи відповідно до проектною документації.

У тому випадку, коли розробляється окрема проектна документація із зведеним кошторисним розрахунком вартості об'єкта будівництва таких об'єктів, як котельні, лінії електропостачання, теплові мережі, благоустрій, дороги та інші, кошторисна вартість цих об'єктів включається до глави 2 як об'єктів основного призначення.

3.35. До глав 4 — 7 включається кошторисна вартість об'єктів, назви яких відповідають найменуванням глав.

3.36. До глави 8 «Тимчасові будівлі та споруди» включаються кошти на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд, необхідних для забезпечення виробничих потреб комплексів (будов), а також для розміщення та обслуговування працівників будівництва. Перелік титульних тимчасових будівель і споруд та правила визначення розміру коштів наведено в додатку 9 цієї Настанови.

Перелік нетитульних тимчасових будівель і споруд наведено у додатку 10 цієї Настанови.

Витрати зі спорудження, розбирання, амортизації, поточного ремонту і переміщення нетитульних тимчасових будівель і споруд враховуються в загальновиробничих витратах.

3.37. До глави 9 «Кошти на інші роботи і витрати» включаються кошти на покриття витрат замовника і підрядних будівельних організацій, пов'язаних із здійсненням будівництва, а також на окремі види робіт, які виконуються при будівництві. Зазначені кошти визначаються в цілому по об'єкту будівництва.

Примірний перелік цих витрат наведено в додатку 8 цієї Настанови.

Правила визначення розміру коштів на інші роботи і витрати наведено в пунктах 4.24 – 4.36

цієї Настанови.

3.38. До глави 10 «Утримання служби замовника та інжинірингові послуги», глави 11 «Підготовка експлуатаційних кадрів», глави 12 «Проектні, вишукувальні роботи, експертиза та авторський нагляд» включаються витрати, що наведені в додатку 8 цієї Настанови.

3.39. За підсумком зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва зазначаються:

Зворотні суми, що враховують реалізацію:

- 1) матеріалів і виробів, одержуваних від розбирання тимчасових будівель і споруд, у розмірі 15 % кошторисної вартості тимчасових будівель і споруд незалежно від строку здійснення будівництва;
- 2) матеріалів і виробів, одержуваних від знесення будівель і споруд, розбирання комплектів, у розмірі, що визначається за розрахунком;
- 3) матеріалів, одержуваних у порядку попутного добування.

Зазначені зворотні суми складаються з підсумків зворотних сум, наведених довідково в об'єктних (локальних) кошторисах.

Дані про дольову участь підприємств і організацій у будівництві об'єктів загального користування або у складі інших об'єктів, що проектується у складі об'єкта будівництва, визначаються пропорційно потребі в послугах цих об'єктів кожного учасника.

Дані про дольову участь замовника у будівництві об'єктів загального користування або інших об'єктів визначаються пропорційно потребі в послугах цих об'єктів у складі об'єкта будівництва.

3.40. Відомість ресурсів до зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва складається за формою, наведеною у додатку 11 цієї Настанови.

Складання зведення витрат

3.41. Зведення витрат складається за формою, наведеною у додатку 12 цієї Настанови.

До зведення витрат включаються окремими рядками підсумки по зведених кошторисних розрахунках вартості всіх черг об'єкта будівництва, а також по зворотних сумах з підбиванням відповідних підсумків.

Зведення витрат затверджується в складі проектної документації на об'єкт будівництва.

Складання відомості кошторисної вартості об'єкта будівництва, що входить до пускового комплексу

3.42. Відомість кошторисної вартості об'єктів, що входять до пускових комплексів, розробляється відповідно до вихідних даних на проектування на основі проектних рішень за формою, наведеною в додатку 13 цієї Настанови, і містить кошторисну вартість будівництва об'єктів, робіт і витрат, що входять до складу пускових комплексів.

До відомості включаються підсумкові дані відповідних локальних і об'єктних кошторисів (кошторисних розрахунків), якщо об'єкт у повному обсязі входить до пускового комплексу. Коли до пускового комплексу входить частина об'єкта, вартість обсягу робіт, що входить до пускового комплексу, визначається розрахунком, виконаним на основі проектних пророблень.

При виділенні на об'єкті будівництва трьох і більше пускових комплексів, експлуатація яких необхідна і можлива до повного закінчення будівництва, відомість доповнюється відповідними графами.

У рядку «Всього» зазначається повна кошторисна вартість об'єкта будівництва в цілому і кожного пускового комплексу.

Загальні положення з оформлення інвесторської кошторисної документації

3.43. При складанні інвесторської кошторисної документації здійснюється нумерація локальних кошторисів (локальних кошторисних розрахунків) та об'єктних кошторисів (об'єктних кошторисних розрахунків).

Нумерація локальних кошторисів (локальних кошторисних розрахунків) провадиться при формуванні об'єктного кошторису (об'єктного кошторисного розрахунку), виходячи з того, до якої глави зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва включається об'єктний кошторис.

Нумерація локальних кошторисів (локальних кошторисних розрахунків) провадиться таким чином, що перші дві цифри відповідають номеру глави зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, другі дві цифри — номеру рядка в главі, треті дві цифри означають порядковий номер локального кошторису (локального кошторисного розрахунку) у даному об'єктному кошторисі (об'єктному кошторисному розрахунку). Локальний кошторис об'єкта глави 2, з номером рядка в главі — 4, порядковим номером — 12 нумерують: № 02-04-12.

Нумерація об'єктних кошторисів (об'єктних кошторисних розрахунків) провадиться без урахування останніх двох цифр, що відповідають номерам локальних кошторисів (локальних кошторисних розрахунків). Об'єктний кошторис об'єкта глави 2, з номером рядка в главі — 4 нумерують: № 02-04.

3.44. Підсумкові дані в кошторисній документації наводяться в такому порядку:

— у локальних кошторисах (локальних кошторисних розрахунках) підсумкові дані «Всього по кошторису» (у гривнях, людино-годинах) заокруглюються до цілих чисел;

— в об'єктних кошторисах (об'єктних кошторисних розрахунках) підсумкові дані з локальних кошторисів (локальних кошторисних розрахунків) зазначаються в тисячах (гривень, людино-годин) із заокругленням до трьох знаків після коми;

— у зведених кошторисних розрахунках вартості об'єкта будівництва (зведенні витрат) підсумкові дані з об'єктних кошторисів (об'єктних кошторисних розрахунків) зазначаються в тисячах гривень із заокругленням до трьох знаків після коми.

У такому ж порядку наводяться підсумкові дані в кошторисних розрахунках.

IV. Визначення окремих складових вартості об'єкта будівництва на етапі складання інвесторської кошторисної документації

Прямі витрати

4.1 Прямі витрати враховують у своєму складі заробітну плату (основну та додаткову) робітників, вартість експлуатації будівельних машин та механізмів, вартість матеріалів, виробів, комплектів.

Прямі витрати визначаються в локальних кошторисах шляхом множення визначеної за КНУ РЕКН кількості трудових і матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виконання об'ємів робіт, обчислених за проектною документацією або дефектним актом, на відповідні поточні ціни цих ресурсів.

Поточні ціни на трудові та матеріально-технічні ресурси в інвесторській кошторисній документації приймаються за даними замовника або, за його дорученням, з інших джерел.

Заробітна плата

4.2 Кошторисна заробітна плата, що наводиться в прямих витратах у локальних кошторисах, вираховується окремо для робітників-будівельників і монтажників, робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів, та робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні автотранспортних засобів при перевезенні ґрунту і будівельного сміття.

Витрати труда робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні автотранспортних засобів при перевезенні ґрунту і будівельного сміття, приймаються за додатком 14 цієї Настанови.

4.3 Розрахунок заробітної плати провадиться на підставі нормативно-розрахункових трудовитрат і вартості людино-години відповідного середнього нормативного розряду робіт, які виконуються ланкою робітників-будівельників, монтажників, та середнього нормативного розряду ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів.

Вартість людино-години робітників по об'єктах будівництва, що споруджуються за рахунок державних коштів, обчислюється з урахуванням положень, викладених у «Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується під час визначення вартості будівництва», затвердженому наказом Мінрегіону від 20 жовтня 2016 року № 281 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2016 року за № 1469/29599 (в редакції наказу Мінрегіону від 27 липня 2018 року № 196, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2018 року за № 931/32383).

Розрахунок вартості людино-години відповідного середнього нормативного розряду робіт, які виконуються ланкою робітників-будівельників, монтажників, та середнього

нормативного розряду ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів у звичайних умовах праці, провадиться із застосуванням міжрозрядних коефіцієнтів, які наведено у додатку 15 цієї Настанови.

4.4 Нормальна тривалість робочого часу робітників, зайнятих на будівництві в звичайних умовах праці, складає 40 годин на тиждень.

При визначенні вартості будівельних робіт на об'єктах зі шкідливими умовами праці, де робітники переведені на скорочений робочий день, вартість людино-години робітників-будівельників, монтажників і робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів слід приймати з урахуванням коефіцієнта, розрахованого за формулою 1 додатка 16 цієї Настанови.

4.5 При розрахунку заробітної плати на будівництві тунелів та метрополітенів та інших підземних споруд; великих мостів та мостових переходів з мостобудівними об'єктами в їх складі (мости, естакади, шляхопроводи, автотранспортні розв'язки в різних рівнях), а також віадуків, вартість людино-години відповідного розряду обчислюється з застосуванням коефіцієнтів, наведених у додатку 16 цієї Настанови.

Вартість експлуатації будівельних машин та механізмів

4.6 Вартість експлуатації будівельних машин та механізмів у прямих витратах визначається виходячи з нормативного часу їх роботи, необхідного для виконання встановленого проектною документацією обсягу будівельних робіт, та вартості експлуатації будівельних машин та механізмів за одиницю часу їх застосування (машино-години) в поточних цінах.

Вартість машино-години в поточних цінах розраховується на підставі нормативних трудових і матеріальних ресурсів, наведених в КНУ РКНЕМ, та поточних цін на них з додаванням амортизаційних відрахувань на повне відновлення будівельних машин і механізмів, вартості матеріальних ресурсів на заміну частин, що швидко спрацьовуються, витрат на ремонт і технічне обслуговування, перебазування, а також податків, зборів та обов'язкових платежів, встановлених законодавством, що враховуються у вартості машино-години будівельних машин та механізмів.

4.7 Час використання робітниками-будівельниками та монтажниками механізованого виробничого знаряддя (перфоратори електромагнітні, пилидисківі електричні, бензопили, вібратори поверхневі та глибинні, трамбівки пневматичні тощо) включено до норм трудовитрат робітників-будівельників та монтажників і виокремлено в КНУ РЕКН для розрахунку вартості енергоносіїв, мастильних матеріалів та гідравлічної рідини, яка враховується у складі прямих витрат на матеріальні ресурси.

Амортизаційні відрахування, витрати на ремонт та переміщення механізованого виробничого знаряддя враховуються у складі загальноновиробничих витрат.

4.8 Вартість машино-години обчислюється з урахуванням показників, рекомендованих центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві.

Вартість матеріалів, виробів і комплектів

4.9 Кошторисна вартість будівельних матеріалів, виробів та комплектів у прямих витратах визначається на підставі нормативної потреби в них, розрахованої виходячи з обсягів робіт, передбачених проектною документацією, та відповідних поточних цін.

Поточні ціни на матеріальні ресурси приймаються на підставі проведеного замовником аналізу цін (при рівних якісних характеристиках) за обґрунтованою ціною матеріальних ресурсів, яка склалася на момент розроблення проектної документації та має бути не вищою за середню ціну у регіоні.

Поточні ціни на матеріальні ресурси для об'єкта будівництва визначаються франко-приоб'єктний склад будівельного майданчика і на встановлену одиницю виміру враховують такі елементи вартості:

- 1) відпускну ціну (в тому числі, вартість тари, упаковки і реквізиту та вартість вантажних робіт);
- 2) вартість транспортування;
- 3) заготівельно-складські витрати.

4.10 Як приоб'єктний склад під час визначення вартості об'єкта будівництва приймається передбачене проектом організації будівництва:

- а) для матеріалів зберігання просто неба — майданчик, що використовується для їх розміщення на території об'єкта будівництва;
- б) для інших матеріалів — місце складування (склад) їх для даного об'єкта будівництва.

Вивантаження на приоб'єктному складі та внутрішньобудівельне транспортування (як горизонтальне, так і вертикальне) будівельних матеріалів, виробів, комплектів від приоб'єктного складу до місця встановлення, монтажу чи використання на об'єкті будівництва враховано КНУ РЕКН за винятком випадків, застережених у технічних частинах збірників КНУ РЕКН.

4.11 Якщо відпускні ціни на матеріальні ресурси не враховують їх доставки на приоб'єктний склад в локальних кошторисах при визначенні вартості матеріалів, виробів і комплектів додатково враховуються витрати на їх перевезення. Зазначені витрати враховують в одиничній вартості матеріального ресурсу.

4.12 Витрати на доставку матеріальних ресурсів обчислюються або калькуляційним методом, або за усередненими показниками вартості транспортних витрат на 1 т відповідного будівельного вантажу за середньою відстанню перевезень в конкретному населеному пункті (місто, селище міського типу, сільська місцевість), в якому передбачається будівництво, рекомендованих центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури.

За відсутності таких даних середні відстані перевезень залежно від місця розташування об'єкта будівництва можливо приймати за даними, наведеними в додатку 17 цієї Настанови.

При розрахунку загальновиробничих, адміністративних витрат та кошторисного прибутку, якщо замовник визначає вартість перевезення будівельних вантажів калькуляційним методом, нормативно-розрахункова трудомісткість робіт, що передбачаються в прямих витратах, обчислюється з урахуванням таких робіт.

4.13 У складі кошторисної вартості матеріальних ресурсів враховуються заготівельно-складські витрати, призначені для покриття витрат будівельних організацій на утримання апарату заготівельних служб (відділи постачання, підрозділи виробничо-технологічної комплектації будівельних організацій тощо) та матеріальних базових складів, а

також витрат, пов'язаних з втратами, які важко усуваються, і псуванням матеріалів при їх транспортуванні та зберіганні на складах.

Заготівельно-складські витрати розраховуються за відсотком до кошторисної вартості матеріалів франко-приоб'єктний склад і є лімітом коштів на відшкодування цих витрат підряднику:

а) для будівельних матеріалів, у тому числі арматури стрижневої і дротяної, закладних та накладних деталей, санітарно-технічних і електротехнічних матеріалів, виробів та комплектів (крім металевих комплектів) — 2 % від суми відпускнуої ціни та транспортних витрат;

б) для металевих комплектів, металевих виробів (металеві труби, двотавр, швелер, кутик, лист, полоса) — 0,75 % від суми відпускнуої ціни та транспортних витрат.

Маса заготівельно-складських витрат, визначена за наведеними показниками, у середньому забезпечує покриття зазначених витрат.

Загальновиробничі витрати

4.14 Загальновиробничі витрати — це витрати будівельної організації, до яких відносяться: витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням будівельного виробництва; витрати на організацію робіт на будівельних майданчиках і вдосконалення технології; витрати на здійснення заходів з охорони праці на будівельних майданчиках; інші загальновиробничі витрати. Загальновиробничі витрати включаються до виробничої собівартості будівельних робіт.

Перелік витрат, що враховуються у складі загальновиробничих витрат, наведено у додатку 10 цієї Настанови.

Для проведення розрахунків загальновиробничі витрати групуються в 3 блоки:

- 1) кошти на заробітну плату працівників;
- 2) відрахування на єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування згідно із законодавством;
- 3) решта статей, які враховуються у загальновиробничих витратах.

4.15 Кошти на заробітну плату працівників розраховуються виходячи з трудовитрат працівників, зазначених в пункті 1.1 додатку 10 цієї Настанови, і відповідної вартості людино-години.

При визначенні коштів на заробітну плату вартість людино-години враховується в розмірі, прийнятому для об'єкта будівництва, за сьомим нормативним розрядом на виконання робіт.

Трудовитрати працівників, зазначених в пункті 1.1 додатку 10 цієї Настанови, визначаються за формулою (1):

$$T_{звв} = T_{нв} \cdot K, \quad (1)$$

де $T_{звв}$ — трудовитрати працівників, зазначених в пункті 1.1 додатку 10 цієї Настанови, люд.год;

$T_{нв}$ — нормативно-розрахункова кошторисна трудомісткість робіт, які передбачаються в прямих витратах, яка враховує трудовитрати робітників, зайнятих на

будівельних роботах і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів, люд.год;

K — коефіцієнт переходу від нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, які передбачаються в прямих витратах, до трудовитрат працівників, зазначених в пункті 1.1 додатку 10 цієї Настанови.

При визначенні коштів на заробітну плату у складі інвесторського кошторису вартість людино-години визначається з урахуванням положень абзацу другого пункту 4.3 цієї Настанови.

Коефіцієнт переходу від нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, які передбачаються в прямих витратах, до трудовитрат працівників, зазначених в пункті 1.1 додатку 10 цієї Настанови, приймається за додатками 18 та 19 цієї Настанови.

4.16 Відрахування на єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування визначаються виходячи з норм, установлених законодавством, і кошторисної заробітної плати.

Кошторисна заробітна плата визначається як сума заробітної плати:

- 1) робітників, зайнятих на будівельних роботах і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів;
- 2) працівників, зазначених в пункті 1.1 додатку 10 цієї Настанови.

4.17 У складі інвесторської кошторисної документації кошти на покриття решти статей загальновиробничих витрат розраховуються виходячи з нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, які передбачаються у прямих витратах, та показників для визначення коштів на покриття решти статей загальновиробничих витрат, обчислених в грошовому виразі на людино-годину зазначеної трудомісткості.

Ці показники наведено у додатках 18 та 19 цієї Настанови.

Кошти на покриття решти статей загальновиробничих витрат визначаються за формулою (2):

$$K_{p.zvv} = T_{пв} \cdot П, \quad (2)$$

де $K_{p.zvv}$ — кошти на покриття решти статей загальновиробничих витрат, грн;

$T_{пв}$ — нормативно-розрахункова кошторисна трудомісткість будівельних робіт, передбачених в прямих витратах, яка враховує витрати труда робітників, зайнятих на будівельних роботах і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів, люд.год;

$П$ — показник для визначення коштів на покриття решти статей загальновиробничих витрат, грн/люд.год.

При здійсненні будівництва господарським способом до показників, що наведено у додатках 18 та 19 цієї Настанови для підрядного способу будівництва, застосовується знижувальний коефіцієнт 0,6.

Кошти на зведення та розбирання тимчасових будівель і споруд

4.18 У кошторисній вартості об'єкта будівництва враховуються кошти на зведення та розбирання тимчасових будівель і споруд, необхідних для виконання будівельних робіт, а

також для обслуговування працівників будівництва в межах будівельного майданчика, з урахуванням можливості пристосування і використання для потреб будівництва існуючих та новозбудованих будівель і споруд сталого типу.

До тимчасових будівель і споруд, які спеціально будуються або пристосовуються на період будівництва належать виробничі, складські, допоміжні, житлові і громадські будівлі та споруди, необхідні для виконання будівельних робіт, і обслуговування працівників будівництва.

Тимчасові будівлі і споруди поділяються на титульні та нетитульні.

Перелік титульних тимчасових будівель і споруд наведено у додатку 9 цієї Настанови. Перелік нетитульних тимчасових будівель і споруд наведено додатку 10 цієї Настанови.

4.19 Витрати зі спорудження, складання, розбирання, амортизації, поточного ремонту і переміщення нетитульних тимчасових будівель і споруд враховуються в загальновиробничих витратах.

4.20 Кошти на будівництво титульних тимчасових будівель і споруд включаються до глави 8 «Тимчасові будівлі і споруди» зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва (додаток 7 цієї Настанови).

4.21 Розмір згаданих коштів визначається калькуляційним методом за даними ПОБ або за відсотковими показниками, наведеними у додатках 20 та 21 цієї Настанови.

На перших стадіях проектування, що схвалюються, — ТЕО, ТЕР, ЕП — кошти на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд можуть визначатися за відсотковими показниками, які наведено у додатку 20 цієї Настанови.

На стадіях проектування, що затверджуються, — П, РП — кошти на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд визначаються калькуляційним методом за даними ПОБ з урахуванням можливості пристосування та використання для потреб будівництва існуючих та новозбудованих будівель і споруд сталого типу.

Розмір коштів, який визначено на затверджувальній стадії не повинен перевищувати розміру коштів, врахованого за відсотковим показником додатка 20 цієї Настанови на попередній стадії проектування.

Показники, обчислені за видами будівництва і виражені у відсотках від вартості будівельних робіт за підсумком глав 1 — 7 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, враховують повний комплекс титульних тимчасових будівель і споруд, необхідних для проведення будівельних робіт, а також для обслуговування працівників будівництва в межах будівельного майданчика, з урахуванням можливості пристосування та використання для потреб будівництва існуючих та новозбудованих будівель і споруд сталого типу.

Витрати на спорудження титульних тимчасових споруд, мереж та пристроїв, необхідних на період виконання окремих видів будівельних робіт тільки для конкретної будівлі, споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури, відсотковими показниками не враховані та враховуються безпосередньо в об'єктних кошторисах відповідно до ПОБ, зокрема, на спорудження:

- 1) рейкових колій під вантажопідйомні крани (підкранових колій) та улаштування основ під них;
- 2) фундаментів для приставних баштових кранів;

- 3) основ для забезпечення стійкої роботи устаткування при улаштуванні паль, а також устаткування для виконання робіт методом «стіна в ґрунті»;
- 4) тимчасових огорожувальних конструкцій, які необхідні для забезпечення введення в експлуатацію окремої частини будівлі в складі черги або пускового комплексу;
- 5) мереж і споруд, необхідність в яких викликана введенням об'єктів в експлуатацію за тимчасовою схемою;
- 6) тимчасових доріг усередині будівель, що будуються, для монтажу каркаса;
- 7) причалів для виконання берегоукріплювальних робіт;
- 8) комплектів для захисту будівель і споруд від пошкоджень при виконанні буропідричних робіт;
- 9) комплектів для захисту об'єкта та окремих елементів або вузлів обладнання згідно вимог нормативних актів;
- 10) тимчасових надшахтних споруд, укладання тимчасових відкаточних колій, улаштування тимчасових очисних споруд при виконанні підземних гірничокапітальних робіт.

4.22 Зворотні суми від реалізації матеріалів, виробів та комплектів, які одержуються від розбирання титульних тимчасових будівель і споруд, визначаються у зведеному кошторисному розрахунку вартості об'єкта будівництва в розмірі 15 % вартості тимчасових будівель і споруд.

4.23 Розмір коштів на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд, який визначено в інвесторській кошторисній документації, є лімітом на відшкодування цих витрат підряднику.

Кошти на інші роботи та витрати

4.24 Інші витрати є складовою частиною кошторисної вартості об'єкта будівництва, включаються до графи «Інші витрати» інвесторської кошторисної документації і належать як до об'єкта будівництва в цілому, так і до його окремих об'єктів.

Вартість інших робіт та кошти на покриття інших витрат, які плануються на об'єкті будівництва, визначаються на підставі положень чинного законодавства, даних проектної документації, вихідних даних замовника щодо здійснення будівництва, умов виконання будівельних робіт, розташування будівельної організації відносно будівельного майданчика тощо.

4.25 Визначення розміру коштів на виконання будівельних робіт у зимовий період при складанні інвесторської кошторисної документації.

Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період призначені для компенсації збільшення витрат трудових і матеріально-технічних ресурсів, пов'язаного з ускладненням виконання робіт у зимовий період, а саме:

- 1) додаткові фактори та витрати труда, що впливають на зниження продуктивності праці:
 - a) обмеженість рухів робітників теплим одягом, незручність роботи в рукавицях;

б) погіршення видимості у зимовий період на робочому місці; наявність на робочому місці снігу і льоду;

в) обмерзання взуття, матеріалів, комплектів та інструментів;

г) потреба в процесі роботи періодично очищати від снігу та льоду робоче місце, матеріали тощо;

д) втрати робочого часу, пов'язані з перервами в роботі для обігрівання робітників;

е) зниження у зимовий період продуктивності будівельних машин та механізмів;

ж) наявність вітру на робочих місцях швидкістю до 10 м/с включно;

з) ускладнення у технологічних процесах, викликані низькою температурою (підготовка тимчасових споруд для обігрівання робітників, утеплення тимчасових водопровідних мереж та баків, застосування утеплених засобів транспортування бетону та розчину тощо);

2) додаткові роботи і витрати, викликані методами виконання будівельних робіт, які застосовуються за мінусової температури зовнішнього повітря:

а) розпушування мерзлих ґрунтів;

б) запобігання промерзанню ґрунтів;

в) відтавання ґрунтів;

г) застосування бетонів та розчинів швидкого тужавлення;

д) введення в бетони та розчини спеціальних домішок;

е) електропрогрівання та інші методи прогрівання бетону;

ж) утеплення конструкцій;

3) додаткові витрати, викликані втратами окремих матеріалів при виконанні робіт у зимовий період;

4) додаткові витрати, пов'язані з тимчасовим опаленням:

а) використання постійних систем опалення, що забезпечуються тепловою енергією від енергосистем, блок-станцій і теплових станцій (котельних) для тимчасового опалення окремих закінчених начорно будівель (або їх частин) протягом опалювального періоду для проведення усередині будівель будівельних робіт, які відповідно до технічних умов та правил виконання робіт потрібно виконувати за плюсової температури;

б) збільшені тепловтрати внаслідок охолодження крізь отвори та не закінчені опорядженням конструкції закінченої начорно будівлі, а також витрати теплової енергії на відігрівання і сушіння конструкції.

Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період включаються до кошторисної вартості об'єкта будівництва виходячи з даних про тривалість робіт та строки їх виконання.

Необхідність врахування цих коштів зазначається в складі вихідних даних на проектування.

Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період визначаються за показниками, наведеними у додатках 22 (за видами будівництва) та 23 (ремонт будівель у цілому або окремих елементів будівель, ремонт зовнішніх комунікацій, ремонт об'єктів зовнішнього благоустрою) цієї Настанови.

Показники для визначення розміру коштів на виконання будівельних робіт у зимовий період в інвесторській кошторисній документації розраховані за видами будівництва і виражені у відсотках від вартості будівельних робіт за підсумком глав 1 — 8 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва. Ці показники є середньорічними і враховують усі додаткові роботи та витрати, пов'язані з ускладненням виконання робіт у зимовий період, що перелічені в абзаці другому пункту 4.25 цієї Настанови.

При розрахунку розміру коштів на виконання будівельних робіт у зимовий період визначається розрахункова кошторисна трудомісткість додаткових робіт, пов'язаних з ускладненням виконання робіт у зимовий період. Ця трудомісткість обчислюється на підставі розрахункових показників, які наведено у додатку 24 цієї Настанови.

Визначений за показниками розмір коштів на виконання будівельних робіт у зимовий період є лімітом на відшкодування підряднику зазначених витрат тільки при виконанні цих робіт у зимовий період.

4.26 Визначення розміру коштів на виконання будівельних робіт у літній період при складанні інвесторської кошторисної документації.

Кошти на виконання будівельних робіт у літній період призначені для компенсації збільшення витрат трудових і технічних ресурсів, спричинене впливом підвищеної температури зовнішнього повітря виробничого середовища та пов'язаних з нею шкідливих факторів (інфрачервоне та ультрафіолетове опромінювання), а також факторів, які викликають зниження продуктивності праці робітників і будівельних машин та механізмів, а саме:

1) шкідливі фактори виробничого середовища, що враховуються додатковими витратами при виконанні будівельних робіт у літній період просто неба:

- а) підвищена температура зовнішнього повітря;
- б) інфрачервоне опромінення;
- в) ультрафіолетове опромінення.

2) фактори, що впливають на зниження продуктивності праці робітників:

- а) прискорена втома через теплове навантаження;
- б) погіршення видимості, спричинене великим рівнем освітленості та наявністю відбитого сліпучого блиску;
- в) втрати робочого часу, пов'язані з додатковими перервами в роботі.

3) фактори, що впливають на зниження продуктивності роботи будівельних машин та механізмів в умовах підвищеної температури зовнішнього повітря:

- а) перегрівання двигунів;
- б) підвищення температури робочої рідини в гідравлічних системах;
- в) зменшення в'язкості моторних і трансмісійних мастил.

Кошти на виконання будівельних робіт у літній період включаються до кошторисної вартості об'єкта будівництва виходячи з даних про тривалість робіт і строки їх виконання.

Кошти на виконання будівельних робіт у літній період визначаються за відсотковими показниками від вартості будівельних робіт за підсумком глав 1 — 8 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, які становлять:

- 1) для будівництва об'єктів житлового, громадського та виробничого призначення — 0,27 %;
- 2) для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури — 0,61 %.

При розрахунку розміру коштів на виконання будівельних робіт у літній період визначається розрахункова кошторисна трудомісткість додаткових робіт, пов'язаних з ускладненням виконання робіт у літній період. Ця трудомісткість обчислюється на підставі розрахункових показників, наведених у додатку 24 цієї Настанови.

4.27 Визначення розміру коштів на доплати працівникам будівельної організації у зв'язку з втратами часу на проїзд від місця розташування організації (збірного пункту) до об'єкта будівництва і назад.

Кошти на доплати працівникам, які виконують роботи на об'єкті будівництва, що знаходиться на значній відстані (більше 15 км) від місця розташування будівельної організації, у зв'язку з поїздками в неробочий час від місця розташування організації або збірного пункту до місця роботи на об'єкті і назад, обчислюються окремим розрахунком виходячи з кількості працівників, направлених на виконання робіт, днів, в які здійснюються поїздки, та надбавок до заробітної плати у розмірах, передбачених колективними договорами або за погодженням із замовником.

Кошти на доплати працівникам у зв'язку з втратою часу в дорозі враховуються у вартості об'єкта будівництва тільки за умови, якщо будівельні роботи виконуються за межами міста (населеного пункту), де розташована будівельна організація (збірний пункт), на відстані більше 15 км.

Кошти на доплати працівникам зазначаються у зведеному кошторисному розрахунку вартості об'єкта будівництва у главі 9.

Кошти на доплати працівникам у зв'язку з втратою часу в дорозі, обчислюються виходячи з усереднених тарифних ставок робітників та посадових окладів лінійного персоналу в розрахунку на 1 людину-годину, а також тривалості виконання будівельних робіт, кількості працівників та часу перебування їх в дорозі за формулою (3):

$$D_{\text{п}} = (T_{\text{Ср}} \cdot K_{\text{р}} + \text{ПО}_{\text{лп}} \cdot K_{\text{лп}}) \cdot \text{П}_{\text{сз}} \cdot \Gamma \cdot \text{ТР} \cdot D_{\text{м}} \quad (3)$$

де $D_{\text{п}}$ — кошти на доплати працівникам у зв'язку з втратою часу в дорозі, грн;

$T_{\text{Ср}}$ — усереднена тарифна ставка робітників за середнім розрядом складності робіт, передбачених у прямих витратах на будівництво, в розрахунку на 1 людину-годину, грн/люд.год;

$K_{\text{р}}$ — кількість робітників, що перебувають в дорозі, люд.;

$\text{ПО}_{\text{лп}}$ — посадовий оклад лінійного персоналу в розрахунку на 1 людину-годину, грн/люд.год;

$K_{\text{лп}}$ — кількість лінійного персоналу, що перебуває в дорозі, люд.;

$P_{\text{сз}}$ — показник на єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

Γ — кількість годин перебування в дорозі від збірної пункту до об'єкта будівництва і в зворотному напрямку, год.;

$T\text{P}$ — тривалість виконання робіт, місяців;

$D_{\text{м}}$ — середня кількість робочих днів у місяці, днів.

Усереднена тарифна ставка робітників в розрахунку на 1 людину-годину в інвесторській кошторисній документації приймається у розмірі, що визначається за середнім розрядом складності робіт по об'єкту будівництва виходячи з тарифної ставки середнього розряду робітників та положень Галузевої угоди між Мінрегіоном, Профспілкою працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України.

4.28 Витрати з перевезення працівників будівельних організацій автомобільним транспортом враховуються у випадках, коли місце розташування будівельної організації (пункт збору) знаходиться на відстані більше 3 км від об'єкта будівництва, а міський або приміський транспорт відсутній або не забезпечує перевезення необхідної кількості працівників на будівництво у зазначений час, обчислюються калькуляційним методом на підставі даних ПОБ та діючих тарифів з перевезення.

4.29 Кошти на відрядження працівників будівельних організацій на об'єкт будівництва при складанні інвесторської кошторисної документації, визначаються відповідно до Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 13.03.98 № 59 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 31 березня 1998 року № 218/2658 за розрахунком, складеним виходячи з нормативно-розрахункової трудомісткості робіт, які планується виконувати на об'єкті будівництва, строку будівництва, строків відрядження, тривалості робочої зміни, вартості проїзду, проживання, добових витрат у розмірі, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

4.30 Кошти на здійснення науково-технічного супроводу (НТС) будівельних об'єктів при проектуванні та будівництві визначаються відповідно до Настанови щодо визначення вартості наукових та науково-технічних робіт у будівництві на підставі обґрунтування згідно з Програмою науково-технічного супроводу проектування та/або будівництва відповідного об'єкта з урахуванням класу наслідків об'єкта будівництва, конкретних умов будівництва, конструктивних особливостей об'єкта, технології виконання робіт тощо. Орієнтовна вартість НТС може становити 2 % від підсумку глав 1-9 ЗКР та уточнюватися відповідно до обґрунтовуючих розрахунків.

4.31 В окремих обґрунтованих випадках за рішенням інвестора до зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва можуть включатись в обґрунтованому розмірі кошти на сплату відсотків за користування кредитами банків. Розмір коштів на сплату відсотків за користування кредитами банків визначається виходячи зі строків будівництва та відсоткових ставок за користування кредитами, узгоджених інвестором.

4.32 До глави 10 «Утримання служби замовника та інжинірингові послуги» окремими рядками включаються кошти на:

- 1) утримання служби замовника в розмірі, який складає до 1 % від підсумку глав 1 - 9;

2) здійснення технічного нагляду в розмірі, який складає до 1,5 % від підсумку глав 1 - 9;

3) надання послуг інженера-консультанта за договором про надання інженерно-консультаційних послуг в розмірі, який складає до 3 % від підсумку глав 1 - 9.

Кошти на утримання служби замовника та здійснення технічного нагляду включаються окремими рядками до глави 10 «Утримання служби замовника та інжинірингові послуги». Сукупний розмір коштів на утримання служби замовника та здійснення технічного нагляду, відображених у відповідних рядках, не може перевищувати 2,5% від підсумка глав 1-9.

Кошти на утримання служби замовника та надання послуг інженера-консультанта, обумовлені договором, включаються окремими рядками до глави 10 «Утримання служби замовника та інжинірингові послуги». Сукупний розмір коштів на утримання служби замовника та надання послуг інженера-консультанта, відображених у відповідних рядках, не може перевищувати 4% від підсумка глав 1-9.

Кошти на здійснення технічного нагляду та надання послуг інженера-консультанта, обумовлені договором, включаються окремими рядками до глави 10 «Утримання служби замовника та інжинірингові послуги». Сукупний розмір коштів на здійснення технічного нагляду та надання послуг інженера-консультанта, відображених у відповідних рядках, не може перевищувати 4,5% від підсумка глав 1-9.

Кошти на утримання служби замовника, здійснення технічного нагляду та надання послуг інженера-консультанта, обумовлені договором, включаються окремими рядками до глави 10 «Утримання служби замовника та інжинірингові послуги». Сукупний розмір коштів на утримання служби замовника, здійснення технічного нагляду та надання послуг інженера-консультанта, відображених у відповідних рядках, не може перевищувати 5,5% від підсумка глав 1-9.

Розмір зазначених коштів приймається за відповідними розрахунками. По об'єктах будівництва, спорудження яких здійснюється із залученням іноземних кредитів, наданих під державні гарантії, на стадії складання інвесторської кошторисної документації кошти на покриття витрат з надання послуг інженером-консультантом визначаються за обґрунтованими розрахунками в межах ліміту коштів, обчислених з використанням указанного показника, якщо інше не передбачено міжнародними договорами. Складання ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) та витрачання коштів, здійснюється на підставі обґрунтованих розрахунків виходячи з трудовитрат спеціалістів на виконання ними своїх функцій та вартості одного людино-дня, визначеного калькуляційним методом.

До цієї ж глави, за відповідним обґрунтуванням, включаються кошти на компенсацію витрат, пов'язаних з наданням висновку з оцінки впливу на довкілля, проведення процедури закупівлі, на формування страхового фонду документації та на оплату послуг, пов'язаних з виконанням будівельних робіт та введенням об'єктів в експлуатацію.

Кошти на проведення процедури закупівлі, включаються в обґрунтованому замовником розмірі, що обумовлюється вихідними даними на проектування. Розмір цих коштів складає 0,2 % від загальної кошторисної вартості об'єкта будівництва (від підсумку за главами 1 — 9).

Кошти на формування страхового фонду документації включаються в обґрунтованому замовником та проектною організацією розмірі, виходячи з обсягу документації, що закладається до страхового фонду, та вартості послуг спеціалізованих установ страхового фонду документації в розрахунку на 1 аркуш формату А4. Розмір цих коштів-складає 0,06 % від підсумку глав 1 — 9. Необхідність врахування цих коштів обумовлюється вихідними даними на проектування.

До послуг, пов'язаних з підготовкою до виконання будівельних робіт та введення об'єкта будівництва в експлуатацію, зокрема, відносяться послуги, пов'язані з приєднанням об'єкта будівництва до діючих інженерних мереж.

4.33 Частина витрат, які враховуються в главах 1, 9 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, визначається або на підставі чинних нормативних документів, або на підставі даних П, (РП) за локальними кошторисами (кошторисними розрахунками). Примірний перелік таких витрат наведено в додатку 8 цієї Настанови (кошти на виконання робіт з осушення території, протипаводкові заходи тощо; кошти на виконання будівельних робіт, пов'язаних з випробуванням паль; кошти на проведення геологорозвідувальних робіт; кошти на проведення маркшейдерських робіт при будівництві шахт в частині, не врахованій у загальновиробничих витратах тощо).

4.34 Правила визначення розміру витрат на проектні, вишукувальні роботи, експертизу, які враховуються в главі 12 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, встановлені Порядком застосування кошторисних норм та нормативів при визначенні вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво та Настановою з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво.

4.35 Кошти на здійснення авторського нагляду проектними організаціями визначаються за обґрунтованим розрахунком, складеним на підставі узгодженого із замовником план-графіку відвідувань об'єкта будівництва, кількості спеціалістів, часу їх перебування на об'єкті та погодженого показника вартості одного людино-дня для виконання проектних робіт.

4.36 Кошти на здійснення аудиту безпеки автомобільних доріг визначаються за обґрунтованим розрахунком, складеним на підставі часу необхідного для обстеження ділянки дороги і вивчення вихідних даних, опрацювання документації, підготовки висновку та виконання інших робіт пов'язаних з виконанням аудиту безпеки доріг, кількості задіяних спеціалістів, часу їх роботи та вартості одного людино-дня визначеного калькуляційним методом.

4.37 У складі інвесторської кошторисної документації зазначається загальна кошторисна трудомісткість будівельних робіт, яка визначається як сума нормативної та розрахункової трудомісткості цих робіт, що передбачаються:

1) у прямих витратах:

а) нормативна кошторисна трудомісткість, визначена на підставі КНУ РЕКН, що враховує трудовитрати робітників-будівельників, монтажників і робітників, зайнятих на керуванні і обслуговуванні будівельних машин та механізмів, пусконаладжувального персоналу;

б) розрахункова кошторисна трудомісткість при перевезенні ґрунту і будівельного сміття, будівельних вантажів, що враховує трудовитрати робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні автотранспорту;

2) у загальновиробничих витратах:

а) розрахункова кошторисна трудомісткість;

3) при зведенні та розбиранні титульних тимчасових будівель і споруд:

а) розрахункова кошторисна трудомісткість, яка визначається на підставі показників (додатку 24 цієї Настанови), у випадку, якщо кошти на зазначені цілі розраховані за відсотковим показником, який наведено у додатках 20 або 21 цієї Настанови;

б) нормативна кошторисна трудомісткість у випадку, якщо кошти на зазначені цілі визначені за кошторисом, який складено на підставі ПОБ та КНУ РЕКН.

4) при виконанні будівельних робіт у зимовий та літній період:

а) розрахункова кошторисна трудомісткість.

Визначення прибутку при складанні інвесторської кошторисної документації (кошторисний прибуток)

4.38 Розмір прибутку залежить від класу наслідків (відповідальності) об'єктів, що входять до складу комплексу (будови), складності виконання будівельних робіт, строків будівництва, умов його фінансування, кон'юнктури ринку трудових ресурсів та будівельних організацій, спроможних виконати будівельні роботи на об'єкті будівництва тощо.

Базою для обчислення прибутку є загальна кошторисна трудомісткість.

Кошторисний прибуток в інвесторській кошторисній документації враховує економічно обґрунтовану величину прибутку підрядної організації від виконання будівельних робіт.

Кошторисний прибуток враховується при здійсненні будівництва:

- підрядним способом;
- господарським способом — якщо підприємство планує прибуток від такого виду діяльності.

Розмір кошторисного прибутку визначається на підставі показників, наведених у додатку 25 цієї Настанови, і зазначається в графах 4 та 7 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва (додаток 7 цієї Настанови), виходячи з класу наслідків (відповідальності) об'єкта (крім видів робіт, зазначених у пунктах 4, 5 та 6 таблиці додатку 25 цієї Настанови, для яких прибуток визначається на підставі відповідних показників). У разі коли об'єктом будівництва є комплекс (будова), до складу якого входять об'єкти з різними класами наслідків (відповідальності), а також комплекс (будова), до складу якого входять об'єкти з одним класом наслідків (відповідальності), що за сукупними показниками перевищують рівень, встановлений для об'єктів з відповідним класом наслідків (відповідальності), розмір кошторисного прибутку визначається на підставі показників, передбачених для відповідного класу наслідків, який відповідає сукупним показникам всіх об'єктів, що входять до складу комплексу (будови) (крім видів робіт, зазначених у пунктах 4, 5 та 6 таблиці додатку 25 цієї Настанови).

Визначення адміністративних витрат при складанні інвесторської кошторисної документації

4.39 Кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій призначені на відшкодування адміністративних витрат, пов'язаних з виконанням будівельних робіт.

Перелік витрат, що враховуються показниками при обчисленні адміністративних витрат, наведено у додатку 26 цієї Настанови.

В інвесторській кошторисній документації кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій визначаються на підставі рекомендованих показників, виражених у гривнях в розрахунку на одну людину-годину загальної кошторисної трудомісткості, які наведені в додатку 27 цієї Настанови, виходячи з класу наслідків (відповідальності) об'єкта (крім видів робіт, зазначених у пунктах 4, 5 таблиці додатку 27 цієї Настанови, для яких адміністративні витрати визначаються на підставі відповідних показників). У разі коли об'єктом будівництва є комплекс (будова), до складу якого входять об'єкти з різними класами наслідків (відповідальності), а також комплекс (будова), до складу якого входять об'єкти з одним класом наслідків (відповідальності), що за сукупними показниками перевищують рівень, встановлений для об'єктів з відповідним класом наслідків (відповідальності), розмір адміністративних витрат визначається на підставі показників, передбачених для відповідного класу наслідків, який відповідає сукупним показникам всіх об'єктів, що входять до складу комплексу (будови) (крім видів робіт, зазначених у пунктах 4 та 5 таблиці додатку 27 цієї Настанови).

Кошти на покриття ризиків всіх учасників будівництва

4.40 Кошти на покриття ризиків всіх учасників будівництва призначені на відшкодування:

- 1) збільшення об'ємів робіт спричиненого виконанням додаткових робіт та витрат, характер і методи виконання яких не можуть бути точно визначені під час проектування та уточнюються в процесі будівництва та виникнення додаткових витрат;
- 2) збільшення вартості об'єкта будівництва, спричиненого зміною будівельних норм та нормативних документів.

Розмір цих коштів визначається на підставі показників, які наведено в додатку 28 цієї Настанови, або на підставі обґрунтованих розрахунків.

Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами

4.41 Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, призначені на відшкодування збільшення вартості трудових та матеріально-технічних ресурсів, спричинене інфляцією, яка може відбутися з моменту складання інвесторської кошторисної документації.

Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, розраховуються виходячи зі строків будівництва, виду будівництва, структури робіт, вартості трудових та матеріально-технічних ресурсів, врахованих у локальних кошторисах (кошторисних розрахунках), та прогнозного зростання їх вартості, яке визначається на підставі прогнозних індексів цін виробників промислової продукції на наступні періоди, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розрахований розмір цих коштів за узгодженням із замовником включається до зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва.

4.42 Кошти на страхування ризиків замовника будівництва включаються до зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва в обґрунтованих випадках за відповідними розрахунками.

4.43 До зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва включаються встановлені чинним законодавством податки, збори, обов'язкові платежі, не враховані складовими вартості об'єкта будівництва.

Розмір цих витрат визначається виходячи з норм і бази для їх нарахування, встановлених законодавством. Зазначені витрати включаються окремими рядками до граф 6, 7 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва.

V. Визначення вартості об'єкта будівництва при складанні ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни)

Загальні положення зі складання ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни)

5.1. Ціна пропозиції учасника процедури закупівлі (договірна ціна) розраховується на підставі нормативної потреби в трудових і матеріально-технічних ресурсах, необхідних для здійснення проектних рішень по об'єкту будівництва, та поточних цін на них або з використанням укрупнених показників вартості робіт, обсяги та види яких передбачені затвердженою проектною документацією.

У разі складання ціни пропозиції учасника процедури закупівель з використанням укрупнених показників вартості робіт пункти 5.3 – 5.30 та 5.33 цієї Настанови не застосовуються.

Для розрахунку ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) замовник надає відомість обсягів робіт, відомість ресурсів до неї без цін або затверджену проектну документацію. За рішенням замовника відомість обсягів робіт може бути складена за міжнародною системою вимірювання, визначеною Замовником.

Для розрахунку ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) окремих видів капітальних ремонтів (див. пункт 3.10 цієї Настанови) замовник надає дефектний акт, форму якого наведено у додатку 29 цієї Настанови.

Ціна пропозиції учасника процедури закупівлі (договірна ціна) формується на підставі вартості будівельних робіт, до складу якої включаються прямі, загальновиробничі та інші витрати на будівництво об'єкта, прибуток, кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій, кошти на покриття ризиків у випадках, передбачених у пункті 4.40 цієї Настанови, кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, кошти на сплату податків, зборів, обов'язкових платежів.

У ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) окремим розділом враховуються також кошти на покриття витрат, пов'язаних з придбанням та доставкою на об'єкт будівництва устаткування, меблів та інвентарю, забезпечення яким покладається на учасника процедури закупівлі (підрядника).

5.2. Договірна ціна є кошторисом вартості підрядних робіт, який узгоджений замовником, і використовується при проведенні взаєморозрахунків. Форму договірної ціни наведено у додатку 30 цієї Настанови, у разі визначення вартості за укрупненими показниками вартості робіт використовується форма договірної ціни, що наведена в додатку 31 цієї Настанови.

Визначення прямих витрат при складанні ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни)

5.3. Заробітна плата в складі прямих витрат розраховується учасником процедури закупівлі (підрядником) на підставі нормативних трудовитрат на певний обсяг робіт і вартості людино-години середнього нормативного розряду цих робіт для ланки робітників-будівельників і монтажників та середнього нормативного розряду ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів.

Середній нормативний розряд по видах робіт для ланки робітників-будівельників і монтажників приймається за КНУ РЕКН, а для ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів, — за КНУ РКНЕМ.

Вартість людино-години, яка відповідає середньому нормативному розрядові робіт або за видами робіт, або по об'єкту будівництва в цілому, визначається виходячи з середньомісячної заробітної плати на одного працівника в режимі повної зайнятості, яку учасник процедури закупівлі (підрядник) планує отримувати на об'єкті замовлення, з урахуванням показника середньомісячної норми тривалості робочого часу, встановленого центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального захисту, соціального діалогу і розраховується за формулою (4):

$$V_{\text{люд.год}} = \frac{ЗП_{\text{п}}}{П_{\text{снтрч}}} \quad (4)$$

де $V_{\text{люд.год}}$ — вартість людино-години, яка відповідає середньому нормативному розрядові робіт, грн;

$ЗП_{\text{п}}$ — середньомісячна заробітна плата на одного працівника в режимі повної зайнятості, яку учасник процедури закупівлі (підрядник) планує отримувати на об'єкті будівництва, грн;

$П_{\text{снтрч}}$ — показник середньомісячної норми тривалості робочого часу, встановлений центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального захисту, соціального діалогу, люд.год.

Визначена таким чином вартість людино-години відповідає певному середньому нормативному розрядові робіт. Для визначення вартості людино-години, яка відповідає будь-якому іншому розряду робіт, що передбачені проектною документацією, до цієї вартості застосовуються міжрозрядні коефіцієнти, наведені у додатку 15 цієї Настанови.

5.4. Вартість експлуатації будівельних машин та механізмів у складі прямих витрат учасник процедури закупівлі (підрядник) визначає виходячи з нормативного часу роботи машин, необхідного для виконання обсягу робіт, що пропонується, та вартості експлуатації машин за одиницю часу їх застосування (машино-година) в поточних цінах з урахуванням положень пунктів 5.5 – 5.9 цієї Настанови.

Нормативний час роботи будівельних машин та механізмів визначається на підставі РЕКН та обсягів робіт, які пропонуються до виконання.

Вартість машино-години власної будівельної техніки учасника процедури закупівлі (підрядника) визначається на підставі КНУ РКНЕМ, і відповідних поточних цін на них з додаванням амортизаційних відрахувань; витрат на заміну частин, що швидко спрацьовуються; вартості матеріальних ресурсів на ремонт і технічне обслуговування та перебазування машин; інших витрат, пов'язаних з експлуатацією і утриманням будівельних машин та механізмів, що враховуються в складі прямих витрат, а саме: амортизація будівель і споруд дільниць механізації та витрати на їх утримання і експлуатацію; податків, зборів та обов'язкових платежів, установлених законодавством, що враховуються у вартості експлуатації машино-години власної будівельної техніки підрядника (податок на землю, що її зайнято дільницею механізації, збір за спеціальне використання води, плата за проведення періодичних оглядів вантажопідйомних механізмів в органах виконавчої влади, що забезпечують реалізацію державної політики з промислової безпеки, охорони праці,

державного гірничого нагляду, охорони надр та державного регулювання у сфері безпечного поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення тощо).

Загальновиробничі та адміністративні витрати, а також прибуток враховуються в ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) в цілому по об'єкту будівництва і обчислюються з урахуванням трудовитрат робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні власних будівельних машин та механізмів будівельної організації.

5.5. При визначенні вартості однієї машино-години експлуатації у складі прямих витрат у складі складанні ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) розраховуються прямі та непрямі витрати у вартості експлуатації будівельних машин і механізмів.

5.6. Визначення прямих витрат у вартості експлуатації будівельних машин та механізмів

1) Розрахунок розміру амортизаційних відрахувань визначається за формулою (5):

$$A = \frac{N_p}{T_{н.р.}} \quad (5)$$

де A — амортизаційні відрахування на одну маш.год експлуатації будівельних машин та механізмів, грн;

N_p — річна сума амортизації, що визначається прямолінійним методом, наведеним у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (П(С)БО), за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, що амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів.

Строк корисного використання будівельних машин та механізмів визначається з урахуванням їх технічного стану, визначеного на підставі технічного діагностування і технічних оглядів, очікуваного використання за потужністю та продуктивністю, передбачуваного фізичного і морального зносу, а також аналізу даних про використання аналогічних будівельних машин та механізмів у попередні роки;

$T_{н.р.}$ — річний нормативний термін експлуатації будівельних машин та механізмів, що визначається за середньорічним нормативним наробітком будівельних машин та механізмів, приймається згідно з додатком 32 цієї Настанови, маш.год.

2) Заробітна плата в складі ціни машино-години розраховується на підставі нормативних трудовитрат ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів, що визначаються як сума нормативних трудовитрат машиністів та робітників, зайнятих на ремонті, технічному обслуговуванні і перебазуванні будівельних машин та механізмів, і вартості людино-години відповідного середнього розряду ланки.

Середній нормативний розряд для ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів, визначається за КНУ РКНЕМ.

Вартість людино-години, яка відповідає середньому нормативному розряду ланки, визначається з урахуванням положень пункту 5.3 цієї Настанови.

3) Заробітна плата машиністів, зайнятих на керуванні будівельними машинами та механізмами, в складі прямих витрат розраховується на підставі нормативних трудовитрат і вартості людино-години, яка відповідає середньому нормативному розряду ланки за формулою (6):

$$ЗП_M = T_{нм} \cdot B_{люд.год} , \quad (6)$$

де $ЗП_M$ — заробітна плата машиністів, зайнятих на керуванні будівельними машинами та механізмами, грн;

$T_{нм}$ — нормативні трудовитрати машиністів, зайнятих на керуванні будівельними машинами та механізмами, приймається за КНУ РКНЕМ, люд.год;

$B_{люд.год}$ — вартість людино-години відповідного середнього нормативного розряду ланки, грн

4) Кошти на покриття витрат на заміну частин, що швидко спрацьовуються, обчислюються виходячи з її нормативної необхідності, яка визначається на підставі нормативних ресурсів використання та вартості зазначених частин на момент складання розрахунку.

Номенклатура частин, що швидко спрацьовуються, та нормативний ресурс їх використання приймається або за паспортними даними заводів-виробників, а за відсутності таких даних — за додатком 33 цієї Настанови.

Витрати на заміну частин, що швидко спрацьовуються, можливо визначати за формулою (7):

$$B_{ч(п/п)} = B_{ч(з/ч)} \cdot K_{ч}, \quad (7)$$

де $B_{ч(п/п)}$ — вартість частин, що швидко спрацьовуються, на момент складання розрахунків, грн;

$B_{ч(з/ч)}$ — вартість частин, що швидко спрацьовуються, для відповідної групи машин за показниками, рекомендованими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, грн;

$K_{ч}$ — коефіцієнт приведення вартості відповідної групи частин, що швидко спрацьовуються, наведеної в показниках, рекомендованих центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, до вартості цих частин на момент складання розрахунку.

Коефіцієнт визначається як відношення вартості частин, що швидко спрацьовуються, на момент складання розрахунку до вартості цих частин на період, зазначений в показниках, рекомендованих центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, за номенклатурою основних частин, що швидко спрацьовуються, з урахуванням конкретного парку будівельних машин та механізмів підрядної організації.

5) Витрати на бензин та дизельне паливо визначаються за формулою (8):

$$B_n = H_n \cdot Ц_n, \quad (8)$$

де B_n — витрати на бензин та дизельне паливо, грн;

H_n — норма витрат енергоносіїв за КНУ РКНЕМ, кг;

$Ц_n$ — ціна енергоносіїв на момент складання розрахунку з урахуванням витрат на доставку, зберігання, розвезення енергоносіїв по об'єктах, грн/кг.

Витрати на доставку, зберігання, розвезення енергоносіїв по об'єктах складають в межах 5 % вартості енергоносіїв.

6) Витрати на електроенергію визначаються за формулою (9):

$$V_e = H_e \cdot C_e, \quad (9)$$

де V_e — витрати на електроенергію, грн;

H_e — норма споживання електроенергії за КНУ РКНЕМ, кВт·год;

C_e — ціна електроенергії на момент складання розрахунку, грн/кВт·год.

7) Для машин, що працюють на стисненому повітрі від стаціонарних компресорних станцій, витрати на стиснене повітря визначаються за формулою (10):

$$V_c = H_c \cdot C_c, \quad (10)$$

де V_c — витрати на стиснене повітря, грн;

H_c — норма витрат стисненого повітря за КНУ РКНЕМ, м³;

C_c — ціна стисненого повітря на момент складання розрахунку, грн/м³.

При роботі будівельних машин та механізмів від пересувних компресорних установок витрати на стиснене повітря не враховуються у разі, якщо КНУ РЕКН враховано час роботи пересувних компресорних установок.

8) Витрати на мастильні матеріали визначаються:

— для машин з дизельним двигуном за формулою (11):

$$V_{MM} = (0,044 \cdot H_d \cdot C_M + 0,004 \cdot H_d \cdot C_{П} + 0,015 \cdot H_d \cdot C_T), \quad (11)$$

де 0,044; 0,004; 0,015 — коефіцієнти до норм витрат дизельного палива відповідно на моторні масла, пластичні мастила та трансмісійне масло;

— для машин з бензиновими двигунами за формулою (12):

$$V_{MM} = (0,035 \cdot H_b \cdot C_M + 0,004 \cdot H_b \cdot C_{П} + 0,015 \cdot H_b \cdot C_T), \quad (12)$$

де 0,035; 0,004; 0,015 — коефіцієнти до норм витрат бензину відповідно на моторні масла, пластичні мастила та трансмісійне масло;

V_{MM} — витрати на мастильні матеріали, грн;

H_d та H_b — норма витрат дизельного палива та бензину за КНУ РКНЕМ, кг;

C_M ; $C_{П}$; C_T — поточна ціна відповідно на моторні масла, пластичні мастила та трансмісійне масло на момент складання розрахунку, грн/кг.

9) Витрати на гідравлічну рідину визначаються за формулою (13):

$$V_{Гр} = H_{Гр} \cdot C_{Гр}, \quad (13)$$

де $V_{Гр}$ — витрати на гідравлічну рідину, грн;

$N_{гр}$ — норма витрат гідравлічної рідини за КНУ РКНЕМ, кг;

$Ц_{гр}$ — ціна гідравлічної рідини на момент складання розрахунку, грн/кг.

10) Витрати на ремонт та технічне обслуговування будівельних машин і механізмів визначаються за формулою (14):

$$V_{рт} = 3П_{рт} + V_{мр}, \quad (14)$$

де $V_{рт}$ — витрати на ремонт та технічне обслуговування будівельних машин та механізмів, грн;

$3П_{рт}$ — заробітна плата робітників, зайнятих на ремонті та технічному обслуговуванні, грн;

$V_{мр}$ — вартість матеріальних ресурсів, що використовуються при проведенні ремонту та технічного обслуговування, грн.

Заробітна плата робітників, зайнятих на ремонті та технічному обслуговуванні, визначається відповідно до підпункту 2) пункту 5.6 цієї Настанови.

Вартість матеріальних ресурсів, що використовуються при проведенні ремонту і технічного обслуговування, обчислюється на підставі технічної документації з експлуатації будівельних машин та механізмів, номенклатури та кількості цих ресурсів з урахуванням строків їх використання та вартості зазначених матеріальних ресурсів на момент складання розрахунків

Вартість матеріальних ресурсів, що використовуються при проведенні ремонту і технічного обслуговування, можливо визначати за формулою (15):

$$V_{мр} = (V_{рт(з/ц)} - 3П_{рт(з/ц)}) \cdot K_{мр}, \quad (15)$$

де $V_{мр}$ — вартість матеріальних ресурсів на момент складання розрахунку, грн;

$V_{рт(з/ц)}$ — витрати на ремонт та технічне обслуговування за показниками, рекомендованими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, грн;

$3П_{рт(з/ц)}$ — заробітна плата робітників, зайнятих на ремонті та технічному обслуговуванні, за показниками, рекомендованими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, грн;

$K_{мр}$ — коефіцієнт приведення вартості матеріальних ресурсів, що використовуються при ремонті та технічному обслуговуванні, на період, зазначений в показниках, рекомендованих центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, до вартості зазначених ресурсів на момент складання розрахунку.

Коефіцієнт визначається, як відношення вартості матеріальних ресурсів на момент складання розрахунку до вартості цих ресурсів на період, зазначений в показниках, рекомендованих центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, за номенклатурою основних

матеріальних ресурсів, з урахуванням конкретного парку будівельних машин та механізмів підрядної організації.

11) Витрати на перебазування будівельних машин та механізмів ($V_{пб}$) на момент складання розрахунку визначаються виходячи з типу машини або механізму, конкретної відстані перебазування, способу перебазування, виду транспорту, на якому здійснюється перебазування, габаритів машини або механізму, необхідності розукрупнення на окремі вузли за умовами транспортування та інших факторів, що впливають на розмір витрат.

12) У прямих витратах вартості машино-години враховуються інші прямі витрати ($I_{пв}$), пов'язані з утриманням бази (дільниці) механізації, а саме: амортизація та витрати на утримання, експлуатацію будівель і споруд бази (дільниці) механізації. Обчислення цих витрат в розрахунку на одну машино-годину здійснюється на підставі даних за попередній звітний період з урахуванням сумарного нормативного середньорічного наробітку машино-годин всього парку будівельних машин та механізмів, що знаходяться на базі (дільниці) механізації. Разом прямі витрати (ПВ) визначаються за формулою (16):

$$ПВ = A + 3П_М + V_{ч(п/п)} + V_{п} + V_e + V_c + V_{мм} + V_{гр} + V_{рт} + V_{пб} + I_{пв} \quad (16)$$

5.7. Визначення непрямих витрат у вартості експлуатації будівельних машин та механізмів

1) У вартості однієї машино-години експлуатації будівельних машин та механізмів враховуються податки, збори та обов'язкові платежі, встановлені законодавством.

2) Плата за проведення періодичних оглядів вантажопідйомних механізмів в органах, які забезпечують реалізацію державної політики з промислової безпеки, охорони праці, державного гірничого нагляду, охорони надр та державного регулювання у сфері безпечного поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення (Ппо) визначається на підставі даних за попередній звітний період з урахуванням середньорічного наробітку всіх механізмів, які підлягають періодичному огляду в органах, які забезпечують реалізацію державної політики з промислової безпеки, охорони праці, державного гірничого нагляду, охорони надр та державного регулювання у сфері безпечного поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення.

3) Податок на землю (Пз), що її зайнято базою (дільницею) механізації, обчислюється в розрахунку на одну машино-годину виходячи з суми податку за попередній звітний період та сумарного нормативного середньорічного наробітку машино-годин всього парку будівельних машин та механізмів, що знаходиться на базі (дільниці) механізації.

4) Плата за обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (Пцв) враховується у вартості експлуатації будівельних машин, які підлягають державній реєстрації та обліку у відповідних підрозділах центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України, що забезпечують безпеку дорожнього руху, а власники цих машин відповідно до норм чинного законодавства зобов'язані застрахувати цивільно-правову відповідальність.

5) Обчислення цих витрат здійснюється на підставі витрат будівельної організації за попередній звітний період та сумарного нормативного середньорічного наробітку машино-годин всього парку будівельних машин та механізмів підрядної організації, які підлягають державній реєстрації та обліку у відповідних підрозділах центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України, що забезпечують безпеку дорожнього руху.

6) Збір за спеціальне використання води суб'єктом господарювання (Пзвв) визначається на підставі даних будівельної організації про обсяги використаної базою (дільницею) механізації води за попередній звітний період та ставок збору за спеціальне використання води (в гривнях за 100 м³), встановлених чинним законодавством України на поточний рік сумарного нормативного середньорічного наробітку машино-годин всього парку будівельних машин та механізмів.

7) Екологічний податок (Пек) визначається для окремих видів будівельних машин (пересувний асфальтобетонний завод тощо) на підставі даних будівельної організації за попередній звітний період про величину сплаченого екологічного податку від роботи такої будівельної машини та її нормативного середньорічного наробітку (машино-годин).

8) Разом прями та непрямі витрати, що враховуються у вартості однієї машино-години експлуатації будівельних машин та механізмів (В), визначаються за формулою (17):

$$V = PV + Pпо + Pз + Pцв + Pзвв + Pек \quad (17)$$

9) Непрямі витрати, що не враховані вартістю однією машино-години експлуатації будівельних машин та механізмів, а саме: загальновиробничі витрати, кошти на виконання будівельних робіт у зимовий та літній періоди, якщо таке планується, прибуток, адміністративні витрати, кошти на покриття ризиків, податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені законодавством і не враховані складовими вартості експлуатації будівельних машин та механізмів, розраховуються в цілому на об'єкт будівництва.

13) При проведенні розрахунків за обсяги виконаних робіт вартість експлуатації будівельних машин та механізмів уточнюється відповідно до умов договору.

5.8. Вартість експлуатації машино-години будівельних машин та механізмів, що орендуються, приймається за ціною, що склалася в регіоні, яка визначена на підставі аналізу ринку послуг з оренди будівельних машин та механізмів в регіоні.

У цьому випадку при обчисленні загальновиробничих та адміністративних витрат, а також прибутку в цілому по будові трудовитрати робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів, які орендуються разом із цими робітниками, не враховуються.

5.9. При розрахунках вартості експлуатації будівельних машин та механізмів, якщо внаслідок об'єктивних причин (ускладнені умови виконання робіт через обмеженість території будівельного майданчика, неможливість розміщення підйомних механізмів тощо) будівельні роботи планується виконувати без застосування будівельних машин та механізмів як для внутрішньо будівельного транспортування матеріальних ресурсів (горизонтального і вертикального), так і для виконання будівельних робіт, або із застосуванням наявних у підрядній організації не передбачених нормами машин та механізмів, вартість таких робіт визначається з урахуванням змінених умов виконання робіт.

У випадку, якщо при такій заміні технічних ресурсів, технологія виконання робіт та показники цих норм не змінюються, вартість будівельних робіт визначається за тими самими КНУ РЕКН із заміненними технічними ресурсами.

5.10. Поточні ціни на матеріальні ресурси приймаються на підставі проведеного учасником процедури закупівлі (підрядником) аналізу цін (при рівних якісних характеристиках), за обґрунтованою ціною матеріальних ресурсів, що склалася на дату оформлення ціни пропозиції та яка не повинна перевищувати середню ціну в регіоні.

Витрати з транспортування матеріальних ресурсів розраховуються на підставі їх нормативної кількості, відстані перевезень та чинних тарифів.

Якщо перевезення планується здійснювати власними транспортними засобами учасника процедури закупівлі (підрядника), витрати з транспортування матеріальних ресурсів визначаються на підставі розрахунків вартості перевезень за 1 т на необхідну відстань відповідними транспортними засобами. Загальновиробничі та адміністративні витрати, а також прибуток враховуються в ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) в цілому по об'єкту будівництва і обчислюються з урахуванням трудовитрат робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні власного автомобільного транспорту.

Заготівельно-складські витрати розраховуються виходячи з відповідних статей цих витрат та обсягів матеріальних ресурсів, які зберігаються на складах та застосовуються безпосередньо на об'єкті будівництва, потужності організації та обсягів робіт по цьому об'єкту будівництва або за домовленістю сторін за відсотковими показниками, передбаченими в інвесторській кошторисній документації, що обумовлюється договором.

5.11. Якщо для виконання будівельних робіт учасник процедури закупівлі (підрядник) планує виготовлення власними силами окремих будівельних матеріалів, виробів і комплектів на другорядних виробництвах, що є в його структурі, ціни на такі матеріальні ресурси приймаються за відповідними калькуляціями, затвердженими підрядною організацією в установленому порядку (за виробничою собівартістю). Прибуток та адміністративні витрати враховуються в ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) в цілому по об'єкту будівництва і обчислюються з урахуванням трудовитрат структурного підрозділу підрядної організації, який виготовляє ці матеріальні ресурси.

При цьому відповідні ціни на такі матеріальні ресурси разом з прибутком та адміністративними витратами не повинні перевищувати середні ціни інших виробників на ті ж самі ресурси, що склалися в регіоні з урахуванням транспортних витрат з доставки цих ресурсів на франко-приоб'єктний склад.

5.12. Якщо внаслідок об'єктивних причин виникає необхідність заміни будь-яких матеріальних ресурсів, передбачених кошторисними нормами України на інші матеріальні ресурси, і при такій заміні матеріальних ресурсів, технологія виконання робіт та показники цих норм (крім витрати змінених матеріальних ресурсів) не змінюються, вартість будівельних робіт визначається за тими самими КНУ РЕКН із заміненними матеріальними ресурсами.

Визначення загальновиробничих витрат при складанні ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни)

5.13. Загальновиробничі витрати в складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) обчислюються виходячи зі структури цих витрат, яка склалася в підрядній організації за попередній період з урахуванням положень Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджених наказом Мінрегіону від 31.12.2010 № 573, і переліку загальновиробничих витрат, наведених в додатку 10 цієї Настанови.

5.14. При визначенні загальновиробничих витрат, у складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) учасники процедури закупівлі (підрядні організації) визначають розрахунково-аналітичним методом кошти на:

1) заробітну плату працівників, зазначених у пункті 1.1 додатку 10 цієї Настанови, з урахуванням структурного складу організації та рівня заробітної плати, що планується отримувати на об'єкті замовлення;

2) покриття решти статей загальновиробничих витрат, виходячи з витрат попереднього звітнього періоду за цими статтями, з урахуванням потужності організації та обсягу робіт, що пропонуються до виконання.

До ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) також включаються відрахування за встановленими законодавством нормами на єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від заробітної плати робітників, зайнятих на будівельних роботах і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів, і працівників, кошти на заробітну плату яких враховуються в загальновиробничих витратах.

5.15. У складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) загальновиробничі витрати включаються за показниками, визначеними розрахунково-аналітичним методом на підставі аналізу цих витрат за попередній звітний період за даними бухгалтерського обліку з використанням самостійно обраної підприємством бази розподілу (зокрема у відсотках від прямих витрат).

5.16. З маси витрат за попередній звітний період, що за бухгалтерським обліком віднесено до загальновиробничих, вилучаються витрати, податки, збори, обов'язкові платежі, які за правилами обчислення вартості будівництва враховуються в ній або окремо, або в її складових.

До витрат, що враховуються у вартості будівництва окремо, належать витрати на:

- 1) спорудження та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд;
- 2) оренду основних засобів (риштування, опалубка);
- 3) перевезення працівників будівельної організації до місця роботи та в зворотному напрямку як власним, так і орендованим транспортом;
- 4) доплати за роз'їзний (пересувний) характер робіт;
- 5) виконання робіт вахтовим методом;
- 6) спорудження конструкцій для захисту об'єкта будівництва та окремих елементів або вузлів обладнання згідно вимог нормативних актів.

До витрат, що враховуються складовими вартості будівництва, зокрема, належать:

- 1) витрати на утримання виробничих будівель (цехи, ремонтні майстерні, гаражі, бази механізації тощо);
- 2) податок (плата) за землю, що її зайнято виробничими будівлями;
- 3) екологічний податок;
- 4) обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;
- 5) плата за проведення технічного контролю автотранспортних засобів;
- 6) плата за проведення періодичних технічних оглядів вантажопідйомних механізмів в органах виконавчої влади, що забезпечують реалізацію державної політики з промислової безпеки, охорони праці, державного гірничого нагляду, охорони надр та державного регулювання у сфері безпечного поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення.

Витрати, перелічені у абзаці другому пункту 5.16 цієї Настанови, враховуються відповідно у вартості продукції другорядних виробництв, вартості експлуатації будівельних машин та механізмів та у вартості перевезення будівельних вантажів власним автотранспортом підрядної організації.

Визначення адміністративних витрат при складанні ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни)

5.17. Адміністративні витрати в складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) обчислюються виходячи зі структури цих витрат, яка склалася в підрядній організації за попередній період з урахуванням положень Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджених наказом Мінрегіону від 31.12.2010 № 573, і переліку адміністративних витрат, наведених у додатку 26 цієї Настанови.

У складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) адміністративні витрати включаються за показниками, визначеними розрахунково-аналітичним методом на підставі аналізу цих витрат за попередній звітний період за даними бухгалтерського обліку з використанням самостійно обраної підприємством бази розподілу (зокрема у відсотках від прямих витрат).

5.18. При обчисленні показника адміністративних витрат з переліку витрат, що за бухгалтерським обліком віднесено до адміністративних, виключаються такі адміністративні витрати:

- 1) витрати на врегулювання спорів у судових органах;
- 2) відрахування будівельних організацій на утримання апарату управління будівельних об'єднань, в тому числі витрати на утримання корпорацій, асоціацій тощо;
- 3) витрати на перебазування будівельних організацій;
- 4) витрати, пов'язані з нарахуванням і виплатою дивідендів учасникам і засновникам будівельної організації (оплата повідомлень у засобах масової інформації, конвертів, послуг зв'язку);
- 5) витрати на сплату відсотків (винагороди) за користування матеріальними цінностями, взятими в оренду (лізинг);
- 6) витрати з операційної оренди;
- 7) витрати зі страхування майна;
- 8) витрати, пов'язані з витратами на збут та іншими операційними витратами будівельної організації.

Визначення коштів на інші роботи та витрати, необхідні для забезпечення здійснення будівництва в цілому

5.19. До складу ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) включаються також кошти, необхідні для забезпечення здійснення будівництва в цілому, зазначені в пунктах 5.20, 5.21, 5.26, 5.27 цієї Настанови..

5.20. Кошти на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд, необхідних для проведення будівельних робіт, а також для обслуговування робітників-будівельників в межах будівельного майданчика, які обчислюються на підставі ПОБ з

урахуванням оснашеності будівельної організації контейнерними і збірно-розбірними мобільними (інвентарними) будівлями та спорудами, а також можливості пристосування та використання для потреб будівництва існуючих та новозбудованих будівель і споруд сталого типу.

При формуванні ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) кошти на покриття витрат підрядника на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд з урахуванням можливості пристосування та використання для цих цілей існуючих та новозбудованих будівель і споруд сталого типу визначаються калькуляційним методом за даними ПОБ.

5.21. У складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) враховуються кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період, якщо таке планується.

Зазначені кошти визначаються тільки на обсяг робіт, виконання яких планується у зимовий період.

Розмір коштів на зимове подорожчання вартості будівельних робіт, виконуваних в зимових умовах, врахованих у складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) не повинен перевищувати кошторисного ліміту.

Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період просто неба та в приміщеннях, що не обігріваються, враховують компенсацію додаткових витрат:

- 1) робочого часу робітників-будівельників і монтажників та робітників, зайнятих на керуванні і обслуговуванні будівельних машин та механізмів;
- 2) часу роботи будівельних машин та механізмів;
- 3) матеріальних ресурсів, спричинених їх підвищеними втратами;
- 4) на інші додаткові роботи, супутні виконанню будівельних робіт у зимовий період.

5.22. Кошти на подорожчання будівельних робіт, які виконуються у зимовий період, визначаються калькуляційним методом на підставі об'ємів будівельних робіт, виконання яких планується у зимовий період, та розрахунків додаткових витрат, перелічених в абзаці четвертому пункту 5.21 цієї Настанови.

Компенсацію додаткових витрат робочого часу робітників-будівельників і монтажників та робітників, зайнятих на керуванні і обслуговуванні будівельних машин та механізмів, та часу роботи будівельних машин та механізмів, пов'язаних зі зниженням продуктивності праці при виконанні будівельних робіт у зимовий період просто неба і в приміщеннях, що не обігріваються, розраховуються на підставі коефіцієнтів.

Коефіцієнти до норм трудовитрат робітників-будівельників і монтажників, робітників, зайнятих на керуванні і обслуговуванні будівельних машин та механізмів, та нормативного часу роботи будівельних машин та механізмів складають:

I температурна зона — 1,10

II температурна зона — 1,15

Ці показники враховують фактори, що перелічені у підпункті 1) пункту 4.25 цієї Настанови.

Поділ території України за температурними зонами із зазначенням зимових періодів наведено у додатку 34 цієї Настанови.

5.23. Якщо місцевості, де виконуються будівельні роботи, зазнають впливу вітрів швидкістю понад 10 м/с і зазначені роботи виконуються на робочих місцях, не захищених від вітру, до коефіцієнтів, наведених в абзаці третьому пункту 5.22 цієї Настанови, застосовуються підвищувальні коефіцієнти залежно від кількості вітряних днів у звітному зимовому періоді, які наведено у таблиці 1:

Таблиця 1

Кількість вітряних днів у звітний зимовий місяць, %	Коефіцієнти
понад 10 до 30	1,05
понад 30	1,08

Коригування нормативного часу роботи будівельних машин та механізмів та норм трудовитрат робітників, зайнятих на керуванні і обслуговуванні будівельних машин та механізмів із застосуванням коефіцієнтів, наведених у абзаці третьому пункту 5.22 цієї Настанови, здійснюється у випадках, коли технологічні процеси виконуються за участю робітників, які зазнають дію зимових умов.

5.24. Вартість інших додаткових робіт, пов'язаних з виконанням будівельних робіт у зимовий період, визначається за окремими розрахунками. При складанні розрахунків можуть враховуватися витрати на:

- 1) розпушування мерзлих ґрунтів;
- 2) запобігання промерзанню ґрунтів;
- 3) відтавання ґрунтів;
- 4) застосування бетонів та розчинів швидкого тужавлення;
- 5) введення в бетони та розчини спеціальних домішок;
- 6) електропрогрівання та інші методи прогрівання бетону;
- 7) утеплення конструкцій;
- 8) прогрівання конструкцій та виробів, кінців труб та кабелю;
- 9) улаштування, розбирання та опалення звичайних тепляків;
- 10) захист робочих місць від снігових заметів тощо;
- 11) прибирання снігу з будівельних майданчиків;
- 12) додаткові витрати, пов'язані з тимчасовим опаленням:

— використання постійних систем опалення, що забезпечуються тепловою енергією від енергосистем, блок-станцій і теплових станцій (котельних) для тимчасового опалення окремих закінчених начорно будівель (або їх частин) протягом опалювального періоду для проведення усередині будівель будівельних та монтажних робіт, які відповідно до технічних умов та правил виконання робіт потрібно виконувати при плюсовій температурі, а також витрати теплової енергії на відігрівання і сушіння конструкцій, коли це потрібно за

технічними умовами. При розрахунках додаткових витрат, пов'язаних з тимчасовим опаленням, можливе застосування показників, наведених у додатку 35 цієї Настанови.

Технологічні схеми виконання будівельних робіт у зимовий період по температурних зонах країни встановлюються на підставі правил виконання і приймання робіт, технічних умов, інших нормативних документів.

5.25. Якщо розрахунки на інші додаткові роботи, супутні виконанню будівельних робіт у зимовий період (крім розпушування мерзлих ґрунтів та прибирання снігу з будівельних майданчиків), складено на підставі КНУ РЕКН, то до нормативних трудовитрат робітників-будівельників і монтажників та робітників, зайнятих на керуванні і обслуговуванні будівельних машин та механізмів, а також до норм часу роботи будівельних машин та механізмів застосовуються коефіцієнти, наведені в абзаці третьому пункту 5.22 цієї Настанови.

Додаткові витрати матеріальних ресурсів, спричинені їх підвищеними втратами при виконанні робіт у зимовий період, можуть визначатися за показниками, які виражені у відсотках до нормативної потреби в матеріалах по основних будівельних та додаткових супутніх роботах у таких розмірах:

— для щебеню, гравію, піску, баласту, розчину, бетону, гравію керамзитового — 0,5 %;

— для інших матеріалів (за винятком виробів з лісу і металу, труб, збірних будівельних комплектів і виробів, покрівельних матеріалів) — 0,2 %.

У ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) розрахунок коштів на подорожчання будівельних робіт, виконуваних у зимовий період, може здійснюватися також на підставі об'єкта-аналога власного банку даних учасника процедури закупівлі (підрядної організації).

5.26. У складі ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) можуть враховуватися кошти на виконання будівельних робіт у літній період просто неба, якщо таке планується.

Ці кошти можна обчислювати за відсотковими показниками від підсумкової вартості будівельних робіт, яка визначається за главами 1 — 8 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, які становлять:

для будівництва об'єктів житлового, громадського та виробничого призначення — 0,27 %;

для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури — 0,61 %.

Зазначені кошти є лімітом і сплачуються замовником підряднику тільки за обсяги робіт, які виконуються у літній період просто неба, за умови перевищення гранично-припустимого рівня шкідливих факторів виробничого середовища на підставі довідок місцевих органів гідрометеорологічної служби і розрахунків, виконаних відповідно до положень пунктів 6.8 – 6.13 цієї Настанови.

Кошти на покриття інших витрат визначаються за обґрунтовувальними розрахунками на підставі положень чинного законодавства, даних проектною документацією, вихідних даних замовника щодо здійснення будівництва, умов виконання будівельних робіт, розташування майданчика будівництва стосовно місця дислокації будівельної організації тощо.

До таких коштів відносяться кошти на:

- 1) перевезення працівників будівельної організації автомобільним транспортом (у випадках, коли місце розташування будівельної організації (пункт збору) знаходиться на відстані більше 3 км від місця роботи, а міський або приміський транспорт відсутній або не забезпечує перевезення працівників на будівництво у зазначений час);
- 2) відрядження працівників будівельної організації на об'єкт будівництва;
- 3) доплати працівникам, які виконують роботи на об'єктах будівництва, що знаходяться на значній відстані (більше 15 км) від місця розташування будівельної організації, в зв'язку з поїздками в неробочий час від місця розташування організації (збірного пункту) до місця роботи на об'єкті будівництва і назад;
- 4) відсотки за користування кредитами банків (за рішенням розпорядників коштів);
- 5) тощо.

5.27. При формуванні ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) показник коштів на доплати працівникам у зв'язку з втратою часу в дорозі обчислюється в розрахунку на 1 людино-годину нормативної трудомісткості робіт, передбачених у прямих витратах на будівництво. Цей показник обчислюється за формулою (18):

$$P_{\text{дп}} = \frac{D_{\text{п}}}{T_{\text{н}}} \quad (18)$$

де $P_{\text{дп}}$ — показник коштів на доплати працівникам, у зв'язку з втратою часу в дорозі, грн/люд.год;

$D_{\text{п}}$ — кошти на доплати працівникам у зв'язку з втратою часу в дорозі, визначені за формулою (3), грн;

$T_{\text{н}}$ — нормативна трудомісткість робіт, передбачених у прямих витратах на будівництво, люд.год.

Розрахований таким чином показник використовується при розрахунках за обсяги виконаних будівельних робіт.

5.28. Посадові оклади лінійного персоналу в розрахунку на 1 людино-годину в ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціні) приймаються за 7 нормативним розрядом складності робіт.

Середня кількість робочих днів у місяці визначається як середньоарифметична величина на підставі даних центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері соціальної політики, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, соціального захисту населення, волонтерської діяльності, з питань сім'ї та дітей, оздоровлення та відпочинку дітей, усиновлення та захисту прав дітей, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, надання соціальних послуг та проведення соціальної роботи та відповідного періоду виконання робіт. Якщо за умовами договору виконання робіт планується здійснювати з підвищеною інтенсивністю праці, у понадурочні часи (більше 8 годин за зміну), вихідні та святкові дні, кількість робочих днів уточнюється.

5.29. Граничні розміри надбавок працівникам за день не можуть перевищувати граничні норми витрат, які встановлені Кабінетом Міністрів України для відряджень у межах України.

Визначення прибутку

5.30. У ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) враховується економічно обґрунтований прибуток, який планується отримати від виконання робіт на об'єкті будівництва, який не може перевищувати 15 % від суми прямих і загальновиробничих витрат.

На розмір прибутку впливає значна кількість факторів, у тому числі такі:

- 1) вид будівництва;
- 2) технічна та технологічна складність об'єкта будівництва, складність виконання будівельних робіт;
- 3) тривалість будівництва;
- 4) спосіб фінансування об'єкта будівництва;
- 5) кон'юнктура ринку трудових ресурсів та будівельних організацій, спроможних виконати роботи по об'єкту будівництва в даному регіоні тощо.

Визначення коштів на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням будівельних робіт

5.31. У ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) враховуються кошти на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, що пропонуються, розмір яких залежить від сукупності цілого ряду факторів, у тому числі:

- 1) стадії проектування;
- 2) виду будівництва;
- 3) технічної та технологічної складності об'єкта будівництва, складності виконання будівельних робіт;
- 4) тривалості будівництва;
- 5) способів фінансування будівництва;
- 6) виду договірної ціни, що пропонується за умовами конкурсних торгів.

Зазначені кошти враховуються у розмірі, визначеному на підставі обґрунтовувальних розрахунків підрядника, виходячи з перелічених факторів. При цьому:

- а) за твердої договірної ціни — в розмірі до 1,5%;
- б) за динамічної договірної ціни — не враховується.

Розмір цих коштів залежить від повноти інформації про об'єкт замовлення та способи виконання робіт, що зменшує небезпеку непередбачених ситуацій на будівельному майданчику при виконанні робіт.

5.32. Під час розгляду проектної документації учасник процедури закупівлі (підрядник) вивчає можливість виникнення ризиків на об'єкті будівництва та при розрахунку ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) визначає умови, які б запобігали виникненню ризикових ситуацій або компенсували його втрати на такий випадок.

При аналізі ризиків, що можуть виникнути під час спорудження об'єкта будівництва, доцільно виділити ризики, пов'язані з проектною документацією.

Зменшення таких ризиків можливо досягти шляхом детального вивчення проектною документації та усунення припущених помилок.

Для цього підряднику доцільно обстежити будівельний майданчик з метою виявлення проблем, що можуть виникнути на будівельному майданчику (непередбачений стан ґрунту, наявність комунікацій та споруд, не нанесених на генеральному плані тощо), та з'ясувати із замовником усі необхідні питання.

При виявленні недоліків проектною документації вносяться необхідні зміни у проектну документацію в установленому порядку. Компенсацію ризиків, усунути які немає можливості, слід враховувати у ціні пропозиції.

При залученні учасником процедури закупівлі (підрядником) для виконання окремих видів робіт субпідрядників кожен з них має аналізувати власні ризики та передбачати їх компенсацію у ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні).

Визначення коштів на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами

5.33. До складу ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни незалежно від її виду) включаються кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, призначені на відшкодування збільшення вартості трудових та матеріально-технічних ресурсів, спричинене інфляцією, яка може відбутися протягом будівництва.

Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, розраховуються виходячи зі строків будівництва, виду будівництва, структури робіт, вартості трудових та матеріально-технічних ресурсів, врахованих у ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні), та на підставі на підставі прогнозних індексів цін виробників промислової продукції на наступні періоди, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Визначення коштів на встановлені чинним законодавством податки, збори, обов'язкові платежі, не враховані складовими вартості будівництва

5.34. До складу ціни пропозиції учасника процедури закупівлі (договірної ціни) включаються встановлені чинним законодавством податки, збори, обов'язкові платежі, не враховані складовими вартості будівництва. Розмір цих витрат визначається, виходячи з норм і бази для їх нарахування, встановлених законодавством.

VI. Визначення вартості виконаних робіт та витрат

6.1. Взаєморозрахунки за обсяги виконаних робіт проводяться за період, встановлений в договорі (щомісячно, за етап тощо).

При визначенні вартості виконаних обсягів робіт і проведенні взаєморозрахунків за виконані роботи по об'єкту будівництва застосовуються первинні облікові документи «Акт приймання виконаних будівельних робіт» (форма № КБ-2в) і «Довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрати» (форма № КБ-3), які наведено у додатку 36 та додатку 37 цієї Настанови, та при твердій договірній ціні за укрупненими показниками вартості — «Звіт про виконання робіт за контрактом на об'єкті будівництва за період (місяць/рік)», «Підсумковий звіт про вартість виконаних робіт за контрактом на об'єкті

будівництва за період» та «Акт здавання-приймання виконаних будівельних робіт», які наведено у додатках 38, 39 та 40 цієї Настанови.

У вартості виконаних робіт враховуються прямі витрати, загальновиробничі витрати, кошти на зведення і розбирання тимчасових будівель і споруд, кошти на виконання будівельних робіт у зимовий (літній) період, інші супутні витрати (на відрядження, перевезення працівників, доплати працівникам у зв'язку з втратою часу в дорозі тощо), а також прибуток, адміністративні витрати, кошти на покриття ризиків, на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені законодавством і не враховані складовими вартості будівництва, податок на додану вартість.

При розрахунках за виконані будівельні роботи за контрактами, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів міжнародних фінансових установ за міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, застосовуються первинні облікові документи «Звіт про виконання робіт за контрактом на об'єкті будівництва за період (місяць/рік)», «Підсумковий звіт про вартість виконаних робіт за контрактом на об'єкті будівництва за період», «Акт здавання-приймання виконаних будівельних робіт», які наведено у додатках 38, 39 та 40 цієї Настанови.

У разі застосування твердої договірної ціни за укрупненими показниками вартості при визначенні вартості виконаних обсягів робіт і проведенні взаєморозрахунків за виконані роботи пункти 6.4 – 6.15 цієї Настанови не застосовуються.

6.2. За твердої договірної ціни взаєморозрахунки проводяться на підставі виконаних обсягів робіт та їх вартості, визначеної в договірній ціні.

При взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт кошти на покриття ризиків враховуються в «Актах приймання виконаних будівельних робіт» або в «Звітах про виконання робіт за контрактом на об'єкті будівництва за період (місяць/рік)» пропорційно вартості виконаних у звітному періоді робіт, в розмірі передбаченому договірною ціною без підтвердження розрахунками.

При взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, враховуються в «Актах приймання виконаних будівельних робіт» в порядку, обумовленому договором, за відповідними обґрунтованими розрахунками, у межах розміру коштів, передбачених договірною ціною.

6.3. За динамічної договірної ціни:

Прямі витрати при визначенні вартості виконаних робіт розраховуються на підставі нормативних витрат трудових і матеріально-технічних ресурсів, виходячи з фізичних обсягів виконаних робіт та цін ресурсів, прийнятих в договірній ціні. Компенсація підряднику витрат, спричинених зростанням вартості матеріально-технічних ресурсів, здійснюється у складі вартості цих ресурсів за поточними цінами відповідно до умов, передбачених договором підряду.

Заробітна плата в складі прямих витрат при взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт визначається на підставі нормативних трудовитрат, фізичних обсягів виконаних робіт та вартості людино-години, що відповідає середньому нормативному розрядові цих робіт для ланки робітників-будівельників і монтажників, робітників, зайнятих на керуванні і обслуговуванні будівельних машин та механізмів, розрахованої та погодженої в договірній ціні. Уточнення рівня середньомісячної заробітної плати здійснюється на умовах, передбачених договором.

Вартість експлуатації будівельних машин та механізмів у складі прямих витрат при взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт визначається на підставі фізичних обсягів виконаних робіт, нормативного часу роботи машин та вартості експлуатації машин за одиницю часу їх застосування (машино-година), передбаченої в договірній ціні. Вартість експлуатації будівельних машин та механізмів за одиницю часу їх застосування (машино-година) може уточнюватися відповідно до умов, передбачених договором.

6.4. Вартість матеріальних ресурсів у складі прямих витрат при проведенні розрахунків за обсяги виконаних робіт визначається на підставі виконаних обсягів робіт, нормативних витрат матеріальних ресурсів, визначених за КНУ РЕКН, та їх уточненої вартості.

6.5. Уточнення показників загальновиробничих витрат, коштів на покриття решти статей загальновиробничих витрат, та рівня заробітної плати працівників, заробітна плата яких враховується в загальновиробничих витратах, адміністративні витрати уточнюються в порядку, передбаченому договором.

6.6. При взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт кошти на покриття витрат підрядника на зведення або пристосування тимчасових будівель і споруд визначаються:

1) при динамічній договірній ціні — за виконавчим кошторисом, складеним на підставі фактично збудованих (пристосованих) будівель і споруд згідно з рішеннями ПОБ, та погодженим із замовником;

2) при твердій договірній ціні — за розрахунком, складеним при формуванні договірної ціни на підставі рішень ПОБ, та згідно з умовами договору.

6.7. При взаєморозрахунках за обсяги робіт, що виконувалися у зимовий період, передбачені на це в договірній ціні кошти уточнюються на підставі довідок місцевих органів гідрометеорологічної служби у таких випадках:

1) коли в окремі місяці, що належать до зимового періоду, спостерігається температура повітря вище нуля загалом не менш ніж 8 робочих днів на місяць. На роботи, що виконувалися в такі дні не враховуються кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період;

2) якщо натомість у місяці, що не належить до зимового періоду, спостерігається температура повітря нижче нуля загалом не менш ніж 8 робочих днів на місяць, тоді на роботи, що виконувалися в такі дні, враховуються кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період.

6.8. Кошти на виконання будівельних робіт у літній період визначаються тільки на обсяг робіт, які виконуються в умовах виробничого середовища, де зафіксовано перевищення припустимого рівня температури зовнішнього повітря за показниками, наведеними у таблиці 1 додатка 41 цієї Настанови.

При визначенні коштів на виконання будівельних робіт у літній період враховуються:

1) доплати до заробітної плати робітників за роботу в умовах зі шкідливими факторами виробничого середовища, які визначаються у відсотках до тарифної ставки середнього розряду робіт, виконаних у звітному місяці;

2) додаткові витрати робочого часу робітників-будівельників і монтажників та робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів (далі — робітників), і часу роботи цих машин, спричинені зниженням продуктивності праці робітників і будівельних машин та механізмів.

6.9. Оцінка фактичних умов мікроклімату виробничого середовища здійснюється на підставі довідок місцевих органів гідрометеорологічної служби щодо температури зовнішнього повітря.

Показники рівня температури зовнішнього повітря виробничого середовища відображаються у Kartі оцінки шкідливості виробничого середовища відповідно до додатка 41 цієї Настанови.

Ступінь шкідливості виробничого середовища, з урахуванням факторів, зазначених в абзаці другому пункту 4.26 цієї Настанови, встановлюється в балах за класифікацією, наведеною у додатку 41 цієї Настанови, за показником температури зовнішнього повітря виробничого середовища, який є інтегральним показником, що характеризує мікроклімат виробничого середовища, який формується за рахунок сумарного впливу теплового, інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання сонця.

6.10. Кількість балів зазначається у Kartі оцінки шкідливості виробничого середовища. При цьому для оцінки впливу шкідливих факторів на умови праці враховується тривалість їх дії упродовж робочої зміни та питома вага тривалості періоду, в якому зафіксована відповідна температура зовнішнього повітря виробничого середовища.

Бали, встановлені за ступенем шкідливості виробничого середовища, розраховуються за формулою (19):

$$C_{\text{шф}} = C_{\text{уз}} \cdot Y_{\text{ин}} \cdot T, \quad (19)$$

де $C_{\text{шф}}$ — фактичний ступінь шкідливості виробничого середовища, балів. Зазначається у графі 7 Kartі оцінки шкідливості виробничого середовища;

$C_{\text{уз}}$ — ступінь шкідливості виробничого середовища, балів; приймається за показниками додатка 41 цієї Настанови;

$Y_{\text{ин}}$ — питомий показник тривалості i -го періоду, в якому зафіксована відповідна температура зовнішнього повітря виробничого середовища в звітному місяці;

T — коефіцієнт відношення часу дії шкідливих факторів до тривалості робочої зміни; визначається за формулою (20) і зазначається у графі 6 Kartі оцінки шкідливості виробничого середовища.

6.11. При визначенні фактичної тривалості дії шкідливих факторів час, відведений на додаткові перерви у роботі, враховується з тривалості робочої зміни. Час, відведений на зазначені перерви у роботі, приймається у відсотках від тривалості робочої зміни (таблиця 2, графа 4).

Таблиця 2

Ч.ч.	Температура зовнішнього повітря виробничого середовища	Коефіцієнти до норм трудовитрат робітників і нормативного часу роботи будівельних машин та механізмів	Показник тривалості додаткових перерв у роботі, у відсотках від тривалості робочої зміни
1	2	3	4
1	Від +27,1 °C до +30°C	1,10	5
2	Від +30,1 °C до +33°C	1,30	15
3	Вище +33°C	1,50	25

Коефіцієнт відношення часу дії шкідливих факторів до тривалості робочої зміни визначається за формулою (20):

$$T = \frac{T_{pz} - T_{pz} \cdot (P_{mn} \div 100)}{T_{pz}}, \quad (20)$$

де T — коефіцієнт відношення часу дії шкідливих факторів до тривалості робочої зміни;

T_{pz} — тривалість робочої зміни, хвилини;

P_{mn} — показник тривалості перерв упродовж робочої зміни (приймається за графою 4 таблиці 2).

Якщо протягом звітного місяця відбувалося коливання температур, показники, наведені у графі 4 таблиці 2, визначаються як середньозважені, виходячи з питомої ваги днів з відповідними температурами у звітному місяці. Для періодів, у яких температура не перевищувала $+27^{\circ}\text{C}$, показник графі 4 дорівнює нулю.

У такому випадку середньозважений коефіцієнт відношення часу дії шкідливих факторів до тривалості робочої зміни визначається за формулою (21) і зазначається у графі 6 Карти оцінки шкідливості виробничого середовища:

$$T_{сзв} = \frac{T_{pz} - T_{pz} \cdot K_{сзтп}}{T_{pz}}, \quad (21)$$

де $T_{сзв}$ — середньозважений коефіцієнт відношення часу дії шкідливих факторів до тривалості робочої зміни;

T_{pz} — тривалість робочої зміни, хвилини;

$K_{сзтп}$ — середньозважений коефіцієнт для обчислення тривалості перерв упродовж робочої зміни за періодами з відповідними показниками температури зовнішнього повітря виробничого середовища; розраховується за формулою (22).

$$K_{сзтп} = \frac{\sum P_{mi} \cdot Y_{in}}{100}, \quad (22)$$

де P_{mi} — показник тривалості перерв упродовж робочої зміни відповідного i -го періоду;

Y_{in} — питомий показник тривалості i -го періоду, в якому зафіксована відповідна температура зовнішнього повітря виробничого середовища в звітному місяці.

6.12. Компенсацію додаткових витрат робочого часу робітників часу роботи будівельних машин та механізмів, пов'язаних зі зниженням продуктивності праці при виконанні будівельних робіт у літній період просто неба за підвищеної температури зовнішнього повітря виробничого середовища, можна розраховувати на підставі наведених у таблиці 2 коефіцієнтів до відповідних норм (трудовитрат робітників і часу роботи будівельних машин та механізмів) залежно від температури зовнішнього повітря виробничого середовища.

Якщо протягом звітного місяця відбувалося коливання температур, наведений у графі 3 таблиці 2 коефіцієнт визначається як середньозважений, виходячи з питомої ваги днів з відповідними температурами у звітному місяці. Для періодів, у яких температура не перевищувала $+27^{\circ}\text{C}$, коефіцієнт графі 3 дорівнює одиниці.

Середньозважений коефіцієнт графі 3 розраховується за формулою (23):

$$K_{c3ч} = \sum K_{in} \cdot Y_{in} \quad (23)$$

де $K_{c3ч}$ — середньозважений коефіцієнт до норм трудовитрат робітників і нормативного часу роботи будівельних машин та механізмів, що враховує додаткові витрати робочого часу робітників і часу роботи будівельних машин та механізмів;

K_{in} — коефіцієнт і-го періоду звітної місяця з відповідною температурою зовнішнього повітря виробничого середовища;

Y_{in} — питомий показник тривалості і-го періоду, в якому зафіксована відповідна температура зовнішнього повітря виробничого середовища в звітному місяці.

Розміри доплати до тарифної ставки залежно від фактичних умов праці встановлюються відповідно до таблиці 3.

Таблиця 3

Фактичний ступінь шкідливості виробничого середовища (Сшф), балів	Розміри доплати у відсотках до тарифної ставки середнього розряду робіт, виконаних у звітному місяці
1	2
0,4 — 0,8	1
0,81 — 1	2
1,1 — 2	4
2,1 — 4,0	8
4,1 — 6,0	12
6,1 — 8,0	16
8,1 — 10,0	20
> 10,0	24

$$D_3 = \frac{D_{mc} \cdot Y_{mc}}{100} \quad (24)$$

де D_3 — розмір доплати до заробітної плати за умови праці, %;

D_{mc} — розмір доплати до тарифної ставки середнього розряду, %;

Y_{mc} — питома вага тарифної частини у заробітній платі, %.

Додаткові трудовитрати робітників і додатковий час експлуатації будівельних машин та механізмів визначаються шляхом застосування до нормативних витрат труда робітників і нормативного часу експлуатації машин та механізмів дробової частини середньозваженого коефіцієнта $K_{c3ч}$ (абзац третій пункту 6.12 цієї Настанови).

Додаткові витрати по заробітній платі визначаються застосуванням до розміру заробітної плати при звичайних умовах поправочного коефіцієнта K_3 , розрахованого за формулою (25):

$$K_3 = \frac{K_{c3ч} \cdot K_1 - 1}{K_{c3ч} - 1} \quad (25)$$

де K_1 — коефіцієнт до зарплати, що враховує доплату за умови праці при впливі шкідливих факторів виробничого середовища, який визначається за формулою (26):

$$K_1 = 1 + \frac{D_3}{100} \quad (26)$$

6.13. На підставі отриманих показників оцінки фактичних умов праці розраховуються кошти на виконання будівельних робіт у літній період виходячи із загального обсягу робіт, виконаних у звітному місяці.

Заходи щодо профілактики шкідливої дії несприятливих умов праці будівельників при роботі в літній період просто неба здійснюються за рахунок зазначеного збільшення загальновиробничих витрат у частині, яка спрямована на дотримання санітарно-гігієнічних та інших спеціальних вимог і за чинним порядком нарахування загальновиробничих витрат належить до решти статей загальновиробничих витрат.

Якщо проектною документацією передбачено додаткові заходи з догляду за конструкціями при температурі зовнішнього повітря виробничого середовища більше $+27^{\circ}\text{C}$, кошти на ці заходи відшкодовуються підряднику додатково за погодженими із замовником технічними рішеннями та розрахунками.

6.14. При проведенні розрахунків за обсяги виконаних робіт кошти на відрядження працівників будівельних організацій на об'єкт будівництва враховуються на підставі фактичних витрат на ці цілі.

6.15. Вартість придбаного та змонтованого або встановленого підрядником устаткування, меблів, інвентарю включається до форми «Довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрати», з підтвердженням розрахунками обґрунтованих витрат, пов'язаних з придбанням устаткування, меблів, інвентарю (відпускна ціна, транспортні та заготівельно-складські витрати).

6.16. Незалежно від виду договірної ціни та способів взаєморозрахунків при виявленні у кошторисах виконаних робіт (які були оформлені та оплачені у попередні періоди) безперечних помилок та порушень чинного порядку визначення вартості будівництва загальна вартість виконаних підрядних робіт підлягає уточненню з дати виявлення зазначених помилок з урахуванням термінів позовної давності згідно з законодавством України.

6.17. При взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт вартість матеріальних ресурсів, отриманих від розбирання конструкцій, знесення будівель і споруд, придатних для подальшого використання застосованих на тій самій будові, визначаються на підставі їх номенклатури, кількості та обґрунтованих цін.

6.18. При вирішенні питання щодо можливості подальшого використання (за первинним або іншим призначенням) на тому самому об'єкті будівництва отриманих від розбирання матеріалів, виробів, комплектів складається трибічний акт (замовник, проектувальник, підрядник), у якому методом експертної оцінки визначаються номенклатура зазначених матеріальних ресурсів, їх кількість, технічні або якісні характеристики та обґрунтовані ціни, які враховують зазначені в акті характеристики цих матеріальних ресурсів.

Якщо за домовленістю сторін підрядник виконує роботи з доведення отриманих від розбирання матеріальних ресурсів до придатного для використання стану та транспортування їх до місця тимчасового складування, вартість цих робіт враховується у вартості будівельних робіт.

VII. Особливості визначення вартості пусконалагоджувальних робіт

7.1. Визначення вартості робіт з пуску і налагоджування устаткування, пристроїв і систем (далі — устаткування) здійснюється за КНУ РЕКН на пусконалагоджувальні роботи. Вартість пусконалагоджувальних робіт визначається локальним кошторисом за формою, наведеною в додатку 3 цієї Настанови. Пусконалагоджувальні роботи, як вид робіт, включаються в об'єктний кошторис за формою, наведеною в додатку 5 цієї Настанови.

7.2. Витрати труда, необхідні для проведення пусконалагоджувальних робіт по устаткуванню, не передбаченому у КНУ РЕКН, можуть визначатися:

- 1) за чинними нормами на аналогічне устаткування;
- 2) по унікальному устаткуванню, що не освоєне, по серійному устаткуванню, що вперше освоюється промисловістю, — за чинними нормами на аналогічне устаткування з коефіцієнтом $K = 1,2$ до нормативних трудовитрат.

7.3. У випадку, якщо монтажні та пусконалагоджувальні роботи по устаткуванню виконує одна і та сама ланка (бригада) працівників, до витрат труда, необхідних для виконання пусконалагоджувальних робіт, застосовується коефіцієнт 0,85.

7.4. У випадку, якщо пусконалагоджувальні роботи проводяться під технічним керівництвом підприємств-виробників або їх офіційним представником, до витрат труда, необхідних для виконання пусконалагоджувальних робіт, застосовується коефіцієнт 0,8.

7.5. При складанні інвесторської кошторисної документації на пусконалагоджувальні роботи розрахунок заробітної плати у прямих витратах виконується на підставі нормативних трудовитрат та вартості людино-години у такій послідовності:

- 1) визначення нормативних трудовитрат здійснюється окремо для робітників-налагоджувальників та інженерно-технічних працівників, які виконують пусконалагоджувальні роботи, на підставі нормативних трудовитрат ланки працівників, що наведено в таблицях норм, та складу ланки і розподілу зазначених трудовитрат поміж працівниками відповідної ланки, що наведено у технічних частинах кожного збірника;

- 2) вартість людино-години робітників-налагоджувальників приймається за відповідними розрядами, вартість людино-години інженерно-технічних працівників, які виконують пусконалагоджувальні роботи, приймається на рівні шостого розряду. Усереднена вартість людино-години за розрядами робіт у будівництві розраховується виходячи з рівня середньомісячної заробітної плати, визначеної з урахуванням положень, викладених у «Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується під час визначення вартості будівництва», затвердженому наказом Мінрегіону від 20 жовтня 2016 року № 281 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2016 року за № 1469/29599 (в редакції наказу Мінрегіону від 27 липня 2018 року № 196, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2018 року за № 931/32383) із застосуванням міжрозрядних коефіцієнтів.

7.6. Вартість ресурсів (палива, електроенергії, пару, води та інших ресурсів), які використовуються в період пускових, налагоджувальних робіт та комплексного опробування з випуском першої партії продукції, враховується в інвесторській кошторисній документації виходячи з обґрунтованих витрат ресурсів та поточних цін на ці ресурси.

Витрати ресурсів (палива, електроенергії, пару, води та інших ресурсів) визначаються за даними проектної документації з урахуванням тривалості пусконалагоджувальних робіт та програми випуску продукції.

7.7. При визначенні вартості пусконалагоджувальних робіт розмір кошторисного прибутку, загальновиробничих та адміністративних витрат визначається за розділом 4 цього Порядку.

7.8. Кошти на виконання робіт у зимовий та літній періоди, інші роботи та витрати повинні враховуватися інвесторською кошторисною вартістю пусконалагоджувальних робіт тільки у випадку, якщо такі витрати необхідні для здійснення зазначених робіт, що передбачається ПОБ.

7.9. За підсумком локального кошторису вартості пусконалагоджувальних робіт зазначаються зворотні суми, що враховують вартість готової продукції та продукції незавершеного виробництва, які отримані в період пусконалагоджувальних робіт та випуску першої партії продукції, передбаченої проектною документацією.

**В.о. начальника Управління
ціноутворення, економіки та
договірних відносин у будівництві**

Наталія ЮЩЕНКО

ФОРМА
локального кошторису на будівельні роботи

_____ (найменування об'єкта будівництва)

Локальний кошторис на будівельні роботи №

на _____
(найменування робіт та витрат, найменування будівлі, споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури)

Основа: Кошторисна вартість _____ тис. грн
креслення (специфікації) № _____ Кошторисна трудомісткість _____ тис. люд. год
Кошторисна заробітна плата _____ тис. грн
Середній розряд робіт _____ розряд

Складений в поточних цінах станом на « ___ » _____ 20__ р.

№ Ч.ч.	Обґрунтування (шифр норми)	Найменування робіт і витрат	Одиниця виміру	Кількість	Вартість одиниці, грн		Загальна вартість, грн			Витрати труда робітників, люд.год, не зайнятих обслуговуванням машин	
					Всього	Експлуатації машин в тому числі заробітної плати	Всього	заробітної плати	Експлуатації машин в тому числі заробітної плати	тих, що обслуговують машини	
										на одиницю	всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Разом прямі витрати в тому числі:											
вартість матеріалів, виробів і комплектів											
всього заробітна плата											
Загальновиробничі витрати											
трудомісткість в загальновиробничих витратах											
заробітна плата в загальновиробничих витратах											
Всього по кошторису											
Кошторисна трудомісткість											
Кошторисна заробітна плата											

Склав _____

[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

Перевірив _____

[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

ФОРМА

локального кошторису на придбання устаткування, меблів та інвентарю

_____ (найменування об'єкта будівництва)

Локальний кошторис на придбання устаткування, меблів та інвентарю №

_____ (вид устаткування, меблів, інвентарю і робіт, найменування будівлі, споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури)

Основа: креслення (специфікації) № ____, відомості тощо

Кошторисна вартість _____ тис. грн

Складений в поточних цінах станом на «__» _____ 20__ р.

№ Ч.ч.	Документ, що обґрунтовує ціну	Найменування і характеристика устаткування, меблів та інвентарю, маса одиниці устаткування	Одиниця виміру	Кількість	Вартість одиниці, грн	Загальна вартість, грн
1	2	3	4	5	6	7

Разом _____

Транспортні та заготівельно-складські витрати _____

Всього по кошторису _____

Склав _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

Перевірив _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

ФОРМА
локального кошторису на пусконалагоджувальні роботи

_____ (найменування об'єкта будівництва)

Локальний кошторис на пусконалагоджувальні роботи №
на _____
(найменування робіт та витрат, найменування будівлі,
споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури)

Кошторисна вартість _____ тис. грн
Кошторисна трудомісткість _____ тис. люд.год
Кошторисна заробітна плата _____ тис. грн

Складений в поточних цінах станом на « ____ » _____ 20__ р.

№ Ч.ч.	Обґрунтування (шифр норм)	Найменування робіт і витрат	Одиниця виміру	Кількість	Вартість одиниці, грн	Загальна вартість, грн	Витрати труда пусконалагод- жувального персоналу, люд.год	
							на одиницю	всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разом прямі витрати								
в тому числі:								
заробітна плата								
Загальновиробничі витрати								
трудомісткість в загальновиробничих витратах								
заробітна плата в загальновиробничих витратах								
Всього по кошторису								
Кошторисна трудомісткість								
Кошторисна заробітна плата								

Склав _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

Перевірив _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

ФОРМА
відомості ресурсів до локального кошторису

ВІДОМІСТЬ РЕСУРСІВ ДО ЛОКАЛЬНОГО КОШТОРИСУ

№ Ч.ч.	Шифр ресурсу	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Поточна ціна за одиницю, грн	у тому числі:		
						відпускна ціна, грн	транспортна складова, грн	заготівельно-складські витрати, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Витрати труда								
1	+	Витрати труда робітників-будівельників	люд.год	+	+	-	-	-
2	-	Середній розряд робіт, що виконуються робітниками-будівельниками	розряд	+	-	-	-	-
3	+	Витрати труда робітників-монтажників	люд.год	+	+	-	-	-
4	-	Середній розряд робіт, що виконуються робітниками-монтажниками	розряд	+	-	-	-	-
5	+	Витрати труда робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин	люд.год	+	+	-	-	-
6	-	Середній розряд ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин	розряд	+	-	-	-	-
7	+	Витрати труда робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні автотранспорту при перевезенні ґрунту і будівельного сміття	люд.год	+	+	-	-	-
8	+	Витрати труда пусконаладжувального персоналу	люд.год	+	+	-	-	-
9	+	Витрати труда працівників, заробітна плата яких передбачена в загальновиробничих витратах	люд.год	+	+	-	-	-
Разом кошторисна трудомісткість			люд.год	+	-	-	-	-
Середній розряд робіт за кошторисом			розряд	+	-	-	-	-
II. Будівельні машини та механізми								
+	+	Машини та механізми	маш.год	+	+	-	-	-
+	+	Перевезення ґрунту, будівельного сміття	т	+	+	-	-	-
III. Будівельні матеріали, вироби та комплектів								
+	+	Будівельні матеріали, вироби та комплектів		+	+	+	+	+

Поточні ціни матеріальних ресурсів прийняті станом на _____

Склав _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

Перевірив _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

* Поточна ціна за одиницю зазначається франко-приоб'єктний склад

ФОРМА
об'єктного кошторису

_____ (найменування об'єкта будівництва)

ОБ'ЄКТНИЙ КОШТОРИС № _____

на будівництво _____

(найменування будівлі, споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури)

Кошторисна вартість _____ тис. грн

Кошторисна трудомісткість _____ тис. люд.год

Кошторисна заробітна плата _____ тис. грн

Вимірник одиничної вартості _____

Складений в поточних цінах станом на «__» _____ 20__ р.

№ Ч.ч.	Номери кошторисів і кошторисних розрахунків	Найменування робіт і витрат	Кошторисна вартість, тис. грн			Кошторисна трудомісткість, тис. люд.год	Кошторисна заробітна плата, тис. грн	Показники одиничної вартості
			будівельних робіт	устаткування, меблів та інвентарю	всього			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Головний інженер проекту _____
(Головний архітектор проекту) [підпис (ініціали, прізвище)]

Керівник _____ відділу _____
(найменування) [підпис (ініціали, прізвище)]

Склав _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

Перевірив _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

ФОРМА
відомості ресурсів до об'єктного кошторису

ВІДОМІСТЬ РЕСУРСІВ ДО ОБ'ЄКТНОГО КОШТОРИСУ

№ Ч.ч.	Шифр ресурсу	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Поточна ціна за одиницю, грн	у тому числі:		
						відпускна ціна, грн	транспортна складова, грн	заготівельно-складські витрати, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Витрати труда								
1	+	Витрати труда робітників-будівельників	люд.год	+	+	-	-	-
2	-	Середній розряд робіт, що виконуються робітниками-будівельниками	розряд	+	-	-	-	-
3	+	Витрати труда робітників-монтажників	люд.год	+	+	-	-	-
4	-	Середній розряд робіт, що виконуються робітниками-монтажниками	розряд	+	-	-	-	-
5	+	Витрати труда робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин	люд.год	+	+	-	-	-
6	-	Середній розряд ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин	розряд	+	-	-	-	-
7	+	Витрати труда робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні автотранспорту при перевезенні ґрунту і будівельного сміття	люд.год	+	+	-	-	-
8	+	Витрати труда пусконаладжувального персоналу	люд.год	+	+	-	-	-
9	+	Витрати труда працівників, заробітна плата яких передбачена в загальновиробничих витратах	люд.год	+	+	-	-	-
		Разом загальна кошторисна трудомісткість	люд.год	+	-	-	-	-
		Середній розряд робіт	розряд	+	-	-	-	-
II. Будівельні та механізми								
+	+	Машини та механізми	маш.год	+	+	-	-	-
+	+	Перевезення ґрунту, будівельного сміття	т	+	+	-	-	-
III. Будівельні матеріали, вироби та комплектів								
+	+	Будівельні матеріали, вироби та комплектів	+	+	+*	+	+	+

Поточні ціни матеріальних ресурсів прийняті станом на _____

Склад _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

Перевірив _____
[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

* Поточна ціна за одиницю зазначається франко-приоб'єктний склад

ФОРМА
зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва

(назва організації, що затверджує)

Затверджено (схвалено)

Зведений кошторисний розрахунок в сумі _____ тис. грн

В тому числі зворотних сум _____ тис. грн

(посилання на документ про затвердження)

« ___ » _____ 20__ р.

ЗВЕДЕНИЙ КОШТОРИСНИЙ РОЗРАХУНОК
ВАРТОСТІ ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА № ___

(найменування об'єкта будівництва)

Складений в поточних цінах станом на « ___ » _____ 20__ р.

№ Ч.ч.	Номери кошторисів і кошторисних розрахунків	Найменування глав, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, робіт і витрат	Кошторисна вартість, тис. грн			
			будівельних робіт	устаткування, меблів та інвентарю	інших витрат	загальна вартість
1	2	3	4	5	6	7
		Разом по главах 1–12	+	+	+	+
		Кошторисний прибуток (П)	+	–	–	+
		Кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій (АВ)	–	–	+	+
		Кошти на покриття ризиків всіх учасників будівництва (Р)	+	+	+	+
		Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами (І)	+	+	–	+
		Разом (гл.1–12 + П + АВ + Р + І)	+	+	+	+
		Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (без ПДВ)	–	–	+	+
		Разом	+	+	+	+

1	2	3	4	5	6	7
		Податок на додану вартість	-	-	+	+
		Всього по зведеному кошторисному розрахунку	+	+	+	+
		Зворотні суми	-	-	-	+

Керівник проектної організації
 Головний інженер проекту
 (Головний архітектор проекту)

[підпис (ініціали, прізвище)]

Керівник _____ відділу _____
 (найменування)

[підпис (ініціали, прізвище)]

Примітка. Загальна кошторисна вартість, вказана в графі 7, складається з кошторисної вартості будівельних робіт, устаткування, меблів, інвентарю та інших витрат (гр.4 + гр.5 + гр.6).

Умовні позначення:

« + » – заповнюється;

« - » – не заповнюється.

ПРИМІРНА НОМЕНКЛАТУРА

зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва

№ Ч.ч.	Номери кошторисів та кошторисних розрахунків	Найменування глав, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, робіт та витрат	Кошторисна вартість, тис. грн			
			будівельних робіт	устаткування, меблів та інвентарю	інших витрат	загальна вартість
1	2	3	4	5	6	7
		Глава 1. Підготовка території будівництва				
1	№ кошторисного документа	Відведення земельної ділянки, виготовлення необхідної землевпорядної документації, отримання вихідних даних	-	-	+	+
2	Те саме	Створення геодезичної мережі для будівництва (опорна геодезична мережа та зовнішня розмічувальна мережа, червоні лінії, будівельна сітка)	-	-	+	+
		Освоєння території будівництва				
3	—»—	Витрати по знесенню (перенесенню) споруд, перенесенню інженерних мереж, видаленню зелених насаджень та посівів, що знаходяться на території будівництва	+	-	-	+
4	—»—	Компенсація власникам вартості будівель, споруд, знесених зелених насаджень та посівів, що підлягають знесенню	-	-	+	+
5	—»—	Зняття та складування родючого шару ґрунту	+	-	-	+
6	—»—	Осушування території, протизсувні заходи, зведення протиаводкових та протисельових споруд, нагірних каналів, підсипання та намивання ґрунту, інші роботи зі створення рельєфу	+	-	-	+
7	—»—	Рекультивация земельних ділянок, наданих у тимчасове користування. Плата за використання земельної ділянки	+	-	-	+
8	—»—	Плата за земельну ділянку, відведену під будівництво	-	-	+	+
9	—»—	Плата за тимчасове використання землі поза межами ділянки будівництва	-	-	+	+
	—»—	Разом по главі 1	+	-	+	+
		Глава 2. Об'єкти основного призначення				
10	№ кошторисного документа	Будівлі, споруди, лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури основного призначення	+	+	-	+
		Разом по главі 2	+	+	-	+
		Глава 3. Об'єкти підсобного та обслуговуючого призначення				
11	№ кошторисного документа	Будівлі заводоуправлінь, ремонтно-технічних, деревообробних, інструментальних, модельних цехів, станції виробництва захисних газів, газогенераторні, кисневі, компресорні, усякого роду складські приміщення, естакади, галереї, будівлі лабораторій та інші аналогічні будівлі і споруди	+	+	-	+

1	2	3	4	5	6	7
12	—»—	Господарські корпуси, прохідні, теплиці, сміттєзбиральники тощо	+	+	-	+
		Разом по главі 3	+	+	-	+
		Глава 4. Об'єкти енергетичного господарства				
13	№ кошторисного документа	Електростанції, трансформаторні підстанції та кіоски, лінії електропостачання тощо	+	+	-	+
		Разом по главі 4	+	+	-	+
		Глава 5. Об'єкти транспортного господарства і зв'язку				
14	№ кошторисного документа	Залізничні під'їзні колії (земляне полотно, верхня будова колії, мости і труби, улаштування колії, сигналізація, централізація, блокування та зв'язок)	+	+	-	+
15	—»—	Автомобільні під'їзні та внутрішні дороги	+	-	-	+
16	—»—	Будівлі і споруди по обслуговуванню транспорту: депо, гаражі, майданчики для стоянки автомашин та інших транспортних засобів	+	+	-	+
17	—»—	Зовнішні роботи по улаштуванню усіх видів зв'язку	+	+	-	+
18	—»—	Будівлі для розміщення пристроїв зв'язку	+	+	-	+
		Разом по главі 5	+	+	-	+
		Глава 6. Зовнішні мережі та споруди водопостачання, каналізації, тепlopостачання та газопостачання				
19	№ кошторисного документа	Греблі, водозабірні споруди, насосні станції, напірні лінії водопостачання, будівлі перекачування, водонапірні башти, фільтри, розвідна мережа з кранами, гідроколонками та іншими улаштуваннями (резервуарами, шахтними колодязями тощо). Системи водооберту з градирнями	+	+	-	+
20	—»—	Зовнішня мережа каналізації з оглядовими колодязями. Очисні споруди тощо	+	+	-	+
21	—»—	Будівлі котелень з допоміжними спорудами (бойлерна, мазутопроводи, резервуари тощо)	+	+	-	+
22	—»—	Теплові мережі	+	-	-	+
23	—»—	Газопостачання, газорозподільні пункти (ГРП)	+	+	-	+
		Разом по главі 6	+	+	-	+
		Глава 7. Благоустрій та озеленення території				
24	№ кошторисного документа	Вертикальне планування території, улаштування доріжок, малі архітектурні форми, спортивні та ігрові майданчики, огорожа територій, зовнішнє освітлення, садження дерев, чагарників, улаштування квітників, газонів	+	-	-	+
		Разом по главі 7	+	-	-	+
		Разом по главах 1–7	+	+	+	+
		Глава 8. Тимчасові будівлі і споруди				
25	№ кошторисного документа	Кошти на зведення та розбирання тимчасових будівель і споруд виробничого та допоміжного призначення, передбачених проектом (робочим проектом)	+	-	-	+
		Разом по главі 8	+	-	-	+
		Разом по главах 1–8	+	+	+	+

Продовження додатку 8

1	2	3	4	5	6	7
		Глава 9. Кошти на інші роботи та витрати				
26	№ кошторисного документа	Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період	+	-	-	+
27	—»—	Кошти на виконання будівельних робіт у літній період	+	-	-	+
28	—»—	Кошти на виконання будівельних робіт, пов'язаних з випробуванням паль	+	-	-	+
29	—»—	Кошти на проведення післясадкового ремонту (підтримання) підземних виробок при будівництві, реконструкції, підготовці нових горизонтів вугільних та сланцевих шахт, а також залізородних та інших рудних шахт	+	-	-	+
30	—»—	Кошти на проведення геологорозвідувальних робіт	+	-	-	+
31	—»—	Кошти на організацію для працівників будівельних організацій спеціальних маршрутів міського пасажирського транспорту	-	-	+	+
32	—»—	Кошти на доплати працівникам у зв'язку з втратами часу на проїзд від місця розташування будівельної організації (збірного пункту) до об'єкта будівництва і назад	-	-	+	+
33	—»—	Кошти на перевезення працівників будівельних організацій автомобільним транспортом	-	-	+	+
34	—»—	Кошти на відрядження працівників будівельних організацій на об'єкт будівництва	-	-	+	+
35	—»—	Кошти на виконання науково-дослідних, експериментальних або дослідницьких робіт та кошти на забезпечення функціонування інформаційно-аналітичних систем для прийняття в проектній документації технічних рішень	-	-	+	+
36	—»—	Кошти на здійснення науково-технічного супроводу	-	-	+	+
37	—»—	Кошти на розроблення проектів виконання робіт на складні види робіт, які визначені у ПОВ	-	-	+	+
38	—»—	Кошти на проведення геодезичного моніторингу за розвитком деформацій (на об'єктах, де не провадиться науково-технічний супровід)	-	-	+	+
39	—»—	Кошти на перебезування будівельних організацій або їх структурних виробничих підрозділів	-	-	+	+
40	—»—	Кошти на організацію робіт вахтовим методом, Всього	-	-	+	+
		в тому числі:				
		- утримання вахтового селища	-	-	+	+
		- оплату праці додаткових майстрів та інших інженерно-технічних працівників	-	-	+	+
		- виплата встановлених компенсацій у зв'язку з понаднормативною щоденною тривалістю робіт	-	-	+	+
		- виплата надбавок за вахтовий метод роботи, у тому числі за час перебування у дорозі	-	-	+	+
		- вартість проїзду працівників до місця роботи і назад до місця проживання	-	-	+	+
41	—»—	Кошти на виконання дослідно-конструкторських робіт по створенню автоматизованих систем управління технологічними процесами, агрегатами та виробництвами (не забезпеченими у складі комплексу поставки устаткування такими системами),	-	-	+	+

		в тому числі розроблення програмного забезпечення конкретних систем для виробничих підприємств, що заново будуються та реконструюються				
--	--	--	--	--	--	--

Продовження додатку 8

1	2	3	4	5	6	7
42	№ кошторисного документа	Кошти на проведення маркшейдерських робіт у вугільній промисловості при будівництві шахт в частині, не врахованій у загальнопромислових витратах	-	-	+	+
43	—»—	Кошти на боротьбу з силікозом, радіоактивністю тощо	-	-	+	+
44	—»—	Кошти на сплату відсотків за користування кредитами банків та компенсацію витрат на надання банками фінансових гарантій	-	-	+	+
		Разом по главі 9				
		Разом по главах 1–9	+	+	+	+
		Глава 10. Утримання служби замовника та інжинірингові послуги				
45	№ кошторисного документа	Кошти на утримання служби замовника	-	-	+	+
46	—»—	Кошти на здійснення технічного нагляду	-	-	+	+
47	—»—	Кошти на надання послуг інженера – консультанта	-	-	+	+
48	—»—	Кошти на проведення процедури закупівлі	-	-	+	+
49	—»—	Кошти на формування страхового фонду документації	-	-	+	+
50	—»—	Кошти на оплату послуг, пов'язаних з підготовкою до виконання будівельних робіт, їх здійсненням та введенням об'єктів в експлуатацію (в тому числі кошти на оплату послуг, пов'язаних з приєднанням об'єкта будівництва до діючих інженерних мереж)	-	-	+	+
51	—»—	Кошти на компенсацію витрат, пов'язаних з наданням висновку з оцінки впливу на довкілля	-	-	+	+
		Разом по главі 10	-	-	+	+
		Глава 11. Підготовка експлуатаційних кадрів				
52	№ кошторисного документа	Підготовка експлуатаційних кадрів	-	-	+	+
		Разом по главі 11	-	-	+	+
		Глава 12. Проектні, вишукувальні роботи, експертиза та авторський нагляд				
53	№ кошторисного документа	Вартість проектно-вишукувальних робіт	-	-	+	+
54	—»—	Вартість експертизи проектно-вишукувальної документації	-	-	+	+
55	—»—	Кошти на здійснення авторського нагляду	-	-	+	+
56	—»—	Кошти на проведення робіт, пов'язаних з випробуванням паль, що виконуються проектними та вишукувальними організаціями.	-	-	+	+
57	—»—	Кошти на проведення аудиту безпеки автомобільних доріг	-	-	+	+
58	—»—	Інші витрати	-	-	+	+
		Разом по главі 12	-	-	+	+
		Разом по главах 1–12	+	+	+	+

		Кошторисний прибуток (П)	+	-	-	+
		Кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій (АВ)	-	-	+	+

Продовження додатку 8

1	2	3	4	5	6	7
		Кошти на покриття ризиків всіх учасників будівництва (Р)	+	+	+	+
		Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами (І)	+	+	+	+
		Разом (гл.1-12+П+АВ+Р+І)	+	+	+	+
		Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (без ПДВ)	-	-	+	+
		Разом	+	+	+	+
		Податок на додану вартість	-	-	+	+
		Всього по зведеному кошторисному розрахунку	+	+	+	+
		Зворотні суми	-	-	-	+

Примітка 1. За підсумком зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, крім зворотних сум, наводяться вартісні показники (за їх наявності на конкретному будівництві), наведені в пункті 3.39 розділу III цієї Настанови.

**ПЕРЕЛІК РОБІТ І ВИТРАТ,
що належать до титульних тимчасових будівель і споруд
та враховуються показниками**

1. Тимчасове пристосування заново збудованих постійних будівель і споруд для обслуговування працівників будівництва, відновлення і ремонт їх по закінченні використання.

2. Оренда і пристосування існуючих приміщень з наступною ліквідацією облаштувань.

3. Тимчасове пристосування заново збудованих та існуючих постійних будівель і споруд для виробничих потреб будівництва, відновлення і ремонт їх по закінченні використання.

4. Переміщення конструкцій і деталей виробничих, складських, допоміжних, контейнерних і збірно-розбірних мобільних (інвентарних) будівель і споруд на будівельний майданчик, улаштування основ і фундаментів, монтаж з необхідним опорядженням, монтаж устаткування, введення інженерних мереж, створення і благоустрій вахтових селищ, розбирання і демонтаж, відновлення майданчика, переміщення конструкцій і деталей на склад.

5. Улаштування та утримання тимчасових залізниць, автомобільних і землевозних доріг, у тому числі з'єднувальних ділянок між притрасовою дорогою та лінійною спорудою («вуса»), що будується, і проїздів на будівельному майданчику, зі штучними спорудами, естакадами і переїздами. Розбирання доріг і проїздів.

6. Улаштування і розбирання мереж зв'язку і тимчасових комунікацій для забезпечення електроенергією, водою, теплом тощо на будівельному майданчику від розподільних пристроїв до окремих об'єктів.

7. Улаштування тимчасових підвісних доріг і кабель-кранів для переміщення матеріалів і деталей та розбирання їх.

8. Тимчасові матеріально-технічні склади та навіси на будівельному майданчику для матеріалів, виробів, комплектів і устаткування, що необхідні для даного об'єкта будівництва.

9. Тимчасові облаштування (майданчики, платформи тощо) для матеріалів, виробів, комплектів і устаткування, а також для вантажно-розвантажувальних робіт.

10. Тимчасові виробничі майстерні (ремонтно-механічні, арматурні, столярно-теслярські тощо) і кузні.

11. Електростанції, котельні, насосні, компресорні, калориферні, вентиляторні тощо тимчасового призначення.

12. Тимчасові каменедробильно-сортувальні установки, бетоно-розчинні вузли та установки для приготування бетону і розчину з облаштуваннями на території будівництва або пересувні на лінійному будівництві.

13. Тимчасові установки для приготування ґрунтів, оброблених органічними і неорганічними в'язучими, тимчасові цементобетонні та асфальтобетонні заводи для приготування бетонних і асфальтобетонних сумішей з бітумосховищами на лінійному будівництві.

14. Майданчики, стенди для укрупнювального і попереднього складання устаткування.

15. Ланкоскладальні бази для складання ланок залізничної колії.

16. Будівлі та облаштування в тимчасових кар'єрах, крім доріг.

17. Улаштування і розбирання тимчасових мереж стисненого повітря, води, енергопостачання, зв'язку та інших тимчасових комунікацій у шахтах, тунелях і метрополітенах.

18. Тимчасові лабораторії для випробування будівельних матеріалів і виробів на будівельних майданчиках.

19. Тимчасові споруди, пов'язані з протипожежними заходами та охороною на території будівництва.

20. Тимчасові будівлі для розміщення будівельно-монтажних діляниць, будівельно-монтажних поїздів, будівельних управлінь.

21. Спеціальні і архітектурно оформлені огорожі в містах.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ

1. Витрати на управління та обслуговування будівельного виробництва

1.1. Витрати на основну, додаткову заробітну плату, будь-які інші грошові виплати працівників апарату управління відокремлених структурних підрозділів будівельної організації (керівників, фахівців, професіоналів, технічних службовців), лінійного персоналу (начальників дільниць, виконавців робіт, майстрів, механіків дільниць; маркшейдерів (при будівництві тунелів та метрополітенів) — дільничних, провідних, змінних тощо), крім тих, які включені до складу виробничих бригад, обчислені за посадовими окладами, тарифними ставками згідно з формами і системами оплати праці, встановленими будівельною організацією.

1.2. Витрати на службові відрядження персоналу, зазначеного у пункті 1.1 цього додатку, у межах норм, передбачених законодавством, крім лінійного персоналу, який відряджений для здійснення будівництва об'єкта.

1.3. Амортизація основних засобів, призначених для обслуговування апарату управління відокремлених структурних підрозділів та лінійного персоналу.

1.4. Амортизація нематеріальних активів, призначених для обслуговування апарату управління відокремлених структурних підрозділів та лінійного персоналу.

1.5. Витрати на утримання, експлуатацію та ремонт основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення.

1.6. Витрати на аварійно-рятувальне обслуговування об'єктів підземного будівництва (при будівництві тунелів та метрополітенів) та об'єктів спеціального призначення.

1.7. Витрати на транспортне обслуговування будівельного виробництва, включаючи апарат управління відокремлених структурних підрозділів, лінійний персонал (начальників дільниць, виконавців робіт, майстрів, механіків дільниць тощо) будівельної організації, у тому числі:

основна, додаткова заробітна плата та будь-які інші грошові виплати водіїв та інших робітників, що обслуговують автомобілі;

утримання та експлуатація власних та орендованих автомобілів, що використовуються для обслуговування будівельного виробництва;

утримання гаражів та місць стоянки (паркування) автомобілів (енергопостачання, водопостачання, водовідведення тощо);

вартість паливних, мастильних та інших експлуатаційних матеріалів, знос і ремонт автомобільної гуми.

1.8. Витрати, пов'язані з оплатою послуг комерційних банків та інших кредитно-фінансових установ за розрахунково-касове обслуговування (в частині виплат заробітної плати персоналу, зазначеному у пунктах 1.1, 1.7 цього додатку та пунктах 2, 3 розділу IV Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт), та витрати на поштово-телеграфні послуги, пов'язані з обслуговуванням будівельного виробництва.

1.9. Витрати на матеріально-технічне забезпечення апарату управління відокремлених структурних підрозділів будівельної організації:

витрати на придбання канцелярських товарів і приладдя, бланків обліку, звітності;

витрати на утримання, експлуатацію та поточний ремонт споруд, приміщень, що використовуються апаратом управління відокремлених виробничих підрозділів будівельної організації;

витрати на утримання та експлуатацію всіх видів зв'язку, що використовуються для управління, оплата послуг зв'язку (пошта, телефон, факс тощо), обчислювальних центрів, засобів сигналізації та інших технічних засобів управління.

1.10. Витрати на використання електронно-обчислювальної та комп'ютерної техніки, розмножувальної та іншої оргтехніки, що використовується персоналом, зазначеним у пункті 1.1 цього розділу.

1.11. Оплата послуг, що надаються (за замовленнями персоналу, зазначеного у пункті 1.1 цього розділу) сторонніми організаціями, якщо будівельній організації не передбачено відповідних функціональних служб, включаючи витрати на друкарські, розмножувальні, копіювальні, обчислювальні та інші роботи.

1.12. Оплата послуг консультативного та інформаційного характеру (у тому числі витрати на придбання літератури і передплату спеціалізованих періодичних видань), пов'язаних із забезпеченням поточної діяльності відокремлених виробничих підрозділів, додержанням законодавства.

1.13. Відрахування за встановленими законодавством нормами на єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від витрат на оплату праці працівників, зазначених у цьому розділі.

2. Витрати на організацію робіт на будівельних майданчиках та вдосконалення технології

2.1. Витрати на геодезичні роботи, що здійснюються при виконанні будівельних робіт, включаючи: оплату праці працівників, які проводять геодезичні роботи; вартість матеріалів; знос геодезичного устаткування, інструментів і приладів та витрати на всі види їх ремонту і на переміщення.

2.2. Витрати на упорядкування та утримання будівельних майданчиків:

оплата праці робітників, зайнятих на упорядкуванні та утриманні будівельних майданчиків;

витрати на прибирання та очищення (з вивезенням сміття) території будівництва, облаштування доріжок, містків та інші роботи, пов'язані з упорядкуванням території будівельних майданчиків;

витрати на електроенергію (в тому числі від тимчасових електростанцій), оплату праці чергових електромонтерів та інші витрати, пов'язані з освітленням території будівництва.

2.3. Витрати на перебазування лінійних підрозділів будівельних організацій на інший об'єкт будівництва та в межах будівельного майданчика (за винятком витрат, пов'язаних з переміщенням будівельних машин та механізмів, врахованих у вартості машино-години).

2.4. Амортизація та витрати на проведення поточного ремонту пристроїв та обладнання, що належать до складу основних засобів і не передбачені у прямих витратах:

мобільних інвентарних будівель контейнерного типу (за винятком призначених для санітарно-побутового обслуговування);

триніг, пристосувань для намотування і очищення зварювального дроту, центрвальних пристроїв для зварювання труб, насосів та пресів ручних гідравлічних;

переносних металевих і дерев'яних драбин, інвентарних металевих столиків;

такелажних та монтажних пристроїв, що застосовуються під час виконання будівельних робіт, ручних лебідок, домкратів тощо;

бункерів для бетонів і розчинів, тачок; апаратів для зварювання дротів, повітроводів, переносних вентиляційних установок для роботи із застосуванням вибухонебезпечних мастик та полімерних матеріалів, електросушарок для сушіння будівельних конструкцій, генераторів ацетиленових (крім тих, що застосовуються під час монтажу устаткування);

обгороджувальної техніки небезпечних зон проведення робіт, шлагбаумів, сигнальних щогл, прожекторів тощо;

витрати на спорядження промислового альпінізму (зокрема, елементи кріплення, мотузки тощо), за відповідного обґрунтування ПОБ його кількості та з урахуванням обертів.

2.5. Витрати на утримання та переміщення нетитульних тимчасових споруд, приміщень санітарно-побутового призначення, що належать до складу основних засобів.

Витрати на малоцінні інструменти і такі, що швидко спрацьовуються, та виробничий інвентар, що використовуються під час виконання будівельних робіт і не належать до основних фондів, та витрати на їх ремонт.

2.6. Амортизація нетитульних тимчасових споруд, знос пристосувань і пристроїв та витрати, пов'язані з їх спорудженням, ремонтом, утриманням, розбиранням та переміщенням.

До них належать:

приоб'єктні приміщення та комори виконробів і майстрів;

санітарно-побутові приміщення;

складські приміщення та навіси на об'єкті будівництва;

помости, драбини, перехідні містки, ходові дошки, обгороджування під час розпланування будівлі;

пристосування для охорони праці;

інвентарні уніфіковані засоби підмоцнування типу люльок, вишок, інвентарних площадок тощо; паркани і огорожі, необхідні для проведення робіт (крім спеціальних та архітектурно оформлених і необхідних для захисту об'єкта будівництва згідно вимог нормативних актів), захисні козирки, сховища під час проведення вибухових робіт;

тимчасові розведення від магістральних і розвідних мереж електроенергії, води, пару, газу та повітря в межах робочої зони;

витрати, пов'язані з пристосуванням будівель, що споруджуються чи існують на будівельних майданчиках, замість будівництва нетитульних тимчасових будівель та споруд.

2.7. Витрати на підготовку об'єктів будівництва до прийняття в експлуатацію:

витрати на оплату праці чергових слюсарів-сантехніків, ключниць, а також робітників, які прибирають сміття, миють підлогу та вікна;

вартість мийних засобів та інших матеріалів, що використовуються під час прибирання об'єктів перед прийняттям в експлуатацію об'єктів;

витрати на опалення та освітлення в період прийняття в експлуатацію об'єктів.

2.8. Витрати некапітального характеру, пов'язані з удосконаленням технології та організації будівельного виробництва, нормативними роботами, включаючи послуги, надані

сторонніми організаціями з розроблення проектів виконання робіт, креслень комплектів, металевих деталей, технологічних деталей, впровадження передових методів організації праці, нормування праці тощо, а також оплату праці працівників проектно-кошторисних груп, груп проектування виконання робіт, економічних лабораторій, нормативно-дослідних станцій, що входять до складу будівельної організації та її структурних підрозділів.

2.9. Витрати некапітального характеру, пов'язані з забезпеченням якості будівництва:

витрати на утримання виробничих лабораторій, що входять до складу будівельної організації та її структурних підрозділів, включаючи оплату праці працівників, утримання, амортизацію та витрати на проведення поточного ремонту приміщень, устаткування та інвентарю лабораторій; вартість витрачених або зруйнованих під час випробування матеріалів, комплектів і частин споруд, крім витрат на випробування споруд в цілому (середніх та великих мостів, резервуарів тощо, оплачуваних за рахунок коштів, передбачених на цю мету в кошторисах на будівництво);

витрати на проведення експертизи і консультацій, пов'язаних з результатами випробувань матеріалів і комплектів;

оплата послуг з випробування матеріалів і комплектів, що надаються лабораторіями інших організацій.

2.10. Витрати на аварійно-рятувальне обслуговування об'єктів підземного будівництва (при будівництві тунелів та метрополітенів).

2.11. Витрати, пов'язані з винахідництвом та раціоналізацією: на проведення дослідно-експериментальних робіт, виготовлення моделей і зразків за винахідницькими та раціоналізаторськими пропозиціями, щодо виконання будівельних робіт; виплата авторських винагород, якщо вони не є роялті.

2.12. Витрати на утримання протипожежної та сторожової охорони будівельних майданчиків та приміщень, де розміщується апарат управління відокремлених структурних підрозділів та лінійний персонал:

витрати на оплату праці робітників, які перебувають у штаті відокремленого структурного підрозділу;

оплата послуг, наданих сторонніми організаціями з протипожежної та сторожової охорони, в установленому законодавством порядку;

придбання, утримання та знос протипожежного інвентарю та устаткування.

2.13. Відрахування за встановленими законодавством нормами на єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від витрат на оплату праці працівників, зазначених у цьому розділі.

3. Витрати на здійснення заходів з охорони праці на будівельних майданчиках

3.1. Витрати на приведення основних засобів у відповідність до вимог нормативно-правових актів з охорони праці щодо:

механізації вантажно-розвантажувальних та інших важких робіт, робіт з розливу і транспортування отруйних, агресивних, легкозаймистих і горючих речовин;

захисту працюючих від ураження електричним струмом, дії статичної електрики та розрядів блискавок;

безпечного виконання робіт на висоті;

діючого технологічного та іншого виробничого обладнання;

системи вентиляції та аспірації, пристроїв, які вловлюють пил;

системи природного і штучного освітлення адміністративних та інших приміщень, робочих місць, проходів, аварійних виходів тощо;

систем теплових, водяних або повітряних завіс, а також установок для нагрівання (охолодження) повітря адміністративних та інших приміщень, а під час роботи просто неба — споруд для обігрівання працівників та укриття від сонячних променів і атмосферних опадів;

санітарно-побутових приміщень, робочих місць, евакуаційних виходів тощо, технологічних розривів, проходів та габаритних розмірів; обладнання спеціальних перехідних галерей, тунелів у місцях масового переходу працівників, зон руху транспортних засобів;

відповідного програмного забезпечення та електронних баз даних з охорони праці у порядку та обсягах, погоджених з територіальними органами державного нагляду за охороною праці.

3.2. Витрати на обладнання та утримання обгороджень для машин та їх рухомих частин, люків, отворів, сигналізації та інших пристроїв некапітального характеру, що забезпечують охорону праці.

3.3. Витрати на забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту відповідно до встановлених норм (включаючи забезпечення мийними засобами і засобами, що нейтралізують небезпечну дію шкідливих речовин на організм людини, у зв'язку з виконанням робіт, які не виключають можливості забруднення цими речовинами).

Витрати по утриманню спеціальних душових комбінатів (при будівництві тунелів та метрополітенів).

3.4. Витрати на проведення цільового навчання з охорони праці працівників, на організацію доповідей, лекцій, семінарів та оглядів-курсів з цих питань.

3.5. Витрати для надання працівникам, зайнятим на роботах зі шкідливими умовами праці, спеціального харчування, молока чи рівноцінних харчових продуктів, а також солоної газованої води.

3.6. Витрати щодо усунення впливу на працівників небезпечних і шкідливих виробничих факторів або приведення їх рівнів на робочих місцях до вимог нормативно-правових актів з охорони праці (галузевих нормативних актів з охорони праці).

3.7. Витрати на проведення атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці та аудиту з охорони праці, оформлення стендів, оснащення кабінетів, виставок, придбання необхідних нормативно-правових актів, наочних посібників, довідників, літератури, плакатів, відеофільмів, макетів, програмних продуктів тощо з питань охорони праці.

3.8. Витрати на проведення обов'язкового попереднього, періодичного та позапланового медичного огляду працівників, зайнятих на важких роботах, роботах з небезпечними чи шкідливими умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі.

4. Інші загальновиробничі витрати

4.1. Платежі зі страхування майна, цивільної відповідальності, а також окремих категорій працівників, зайнятих на виробництві відповідних видів продукції (робіт),

безпосередньо на роботах з підвищеною небезпекою для життя та здоров'я, передбачених законодавством.

4.2. Витрати, пов'язані з професійною підготовкою (навчанням) і перепідготовкою кадрів.

ФОРМА
відомості ресурсів до зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта
будівництва

ВІДОМІСТЬ РЕСУРСІВ ДО ЗВЕДЕНОГО КОШТОРИСНОГО РОЗРАХУНКУ
ВАРТОСТІ ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА

№ Ч.ч.	Шифр ресурсу	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Поточна ціна за одиницю, грн	у тому числі:		
						відпускна ціна, грн	транспортна складова, грн	заготівельно-складські витрати, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Витрати труда								
1	+	Витрати труда робітників-будівельників	люд.год	+	+	-	-	-
2	-	Середній розряд робіт, що виконуються робітниками-будівельниками	розряд	+	-	-	-	-
3	+	Витрати труда робітників-монтажників	люд.год	+	+	-	-	-
4	-	Середній розряд робіт, що виконуються робітниками-монтажниками	розряд	+	-	-	-	-
5	+	Витрати труда робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин	люд.год	+	+	-	-	-
6	-	Середній розряд ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин	розряд	+	-	-	-	-
7	+	Витрати труда робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні автотранспорту при перевезенні ґрунту і будівельного сміття	люд.год	+	+	-	-	-
8	+	Витрати труда пусканалагоджувального персоналу	люд.год	+	+	-	-	-
9	-	Витрати труда робітників, заробітна плата яких враховується в складі:						
9.1	+	загальновиробничих витрат	люд.год	+	+	-	-	-
9.2	+	коштів на зведення та розбирання тимчасових будівель і споруд	люд.год	+	-	-	-	-
		коштів на виконання будівельних робіт:						
9.3	+	у зимовий період	люд.год	+	-	-	-	-
9.4	+	у літній період	люд.год	+	-	-	-	-
		Разом загальна кошторисна трудомісткість	люд.год	+	-	-	-	-
		Середній розряд робіт	розряд	+	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>II. Будівельні машини та механізми</u>								
+	+	Машини та механізми	маш.год	+	+	-	-	-
+	+	Перевезення ґрунту, будівельного сміття	т	+	+	-	-	-
<u>III. Будівельні матеріали, вироби та комплектів</u>								
+	+	Будівельні матеріали, вироби та комплектів	+	+	+*	+	+	+

Поточні ціни матеріальних ресурсів прийняті станом на _____

Склав _____

[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

Перевірив _____

[посада, підпис (ініціали, прізвище)]

* Поточна ціна за одиницю зазначається франко-приоб'єктний склад

ФОРМА
зведення витрат об'єкта будівництва

_____ (назва організації, що затверджує)

Затверджено

Зведення витрат у сумі _____ тис. грн

В тому числі зворотних сум _____ тис. грн

_____ (посилання на документ про затвердження)

« ___ » _____ 20__ р.

ЗВЕДЕННЯ ВИТРАТ

_____ (найменування об'єкта будівництва)

Складено в поточних цінах станом на « ___ » _____ 20__ р

Найменування витрат	1 черга будівництва	2 черга будівництва	Всього
1	2	3	4
Кошторисна вартість, тис. грн., у тому числі:	+	+	+
– будівельних робіт	+	+	+
– устаткування, меблів та інвентарю	+	+	+
– інших витрат, тис. грн	+	+	+
зворотні суми	+	+	+

Керівник проектної організації _____

[підпис (ініціали, прізвище)]

Головний інженер проекту _____

(Головний архітектор проекту)

[підпис (ініціали, прізвище)]

Керівник _____ відділу _____

(найменування)

[підпис (ініціали, прізвище)]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Разом (гл.1–12+П+АВ+Р+І)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (без ПДВ)	+	-	-	+	+	-	-	+	+	-	-	+
		Разом	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		Податок на додану вартість	+	-	-	+	+	-	-	+	+	-	-	+
		Всього	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		Зворотні суми	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-

Головний інженер проекту
генеральної проектної
організації

[підпис (ініціали, прізвище)]

Керівник _____ відділу _____

(найменування) *[підпис (ініціали, прізвище)]*

ПОКАЗНИКИ
трудомісткості при перевезенні 1 тонни ґрунту та будівельного сміття
автомобілями-самоскидами

Відстань, км	Трудомісткість, люд.год/т	Відстань, км	Трудомісткість, люд.год/т	Відстань, км	Трудомісткість, люд.год/т
1	0,048	18	0,263	35	0,379
2	0,061	19	0,275	36	0,385
3	0,074	20	0,287	37	0,392
4	0,086	21	0,299	38	0,398
5	0,099	22	0,311	39	0,405
6	0,111	23	0,328	40	0,411
7	0,124	24	0,34	41	0,418
8	0,136	25	0,352	42	0,425
9	0,149	26	0,363	43	0,432
10	0,161	27	0,375	44	0,439
11	0,174	28	0,387	45	0,446
12	0,186	29	0,399	46	0,453
13	0,2	30	0,411	47	0,46
14	0,212	31	0,356	48	0,467
15	0,224	32	0,362	49	0,474
16	0,236	33	0,367	50	0,481
17	0,251	34	0,373		

Примітка 1. Наведені в додатку показники трудовитрат при перевезенні ґрунту та будівельного сміття автомобілями-самоскидами використовуються при складанні інвесторської кошторисної документації.

Примітка 2. Вартість людино-години приймається за розрядом 4,7.

МІЖРОЗРЯДНІ КОЕФІЦІЄНТИ
по розрядах робіт у будівництві

Розряд робіт, що виконуються	Коефіцієнт	Розряд робіт, що виконуються	Коефіцієнт	Розряд робіт, що виконуються	Коефіцієнт
1	1	3,4	1,247	5,8	1,746
1,1	1,008	3,5	1,263	5,9	1,772
1,2	1,016	3,6	1,278	6	1,797
1,3	1,024	3,7	1,293	6,1	1,825
1,4	1,032	3,8	1,308	6,2	1,853
1,5	1,04	3,9	1,324	6,3	1,88
1,6	1,048	4	1,339	6,4	1,908
1,7	1,056	4,1	1,359	6,5	1,936
1,8	1,064	4,2	1,38	6,6	1,964
1,9	1,072	4,3	1,4	6,7	1,992
2	1,08	4,4	1,42	6,8	2,019
2,1	1,091	4,5	1,441	6,9	2,047
2,2	1,101	4,6	1,461	7	2,075
2,3	1,112	4,7	1,481	7,1	2,107
2,4	1,122	4,8	1,501	7,2	2,139
2,5	1,133	4,9	1,522	7,3	2,171
2,6	1,144	5	1,542	7,4	2,203
2,7	1,154	5,1	1,568	7,5	2,235
2,8	1,165	5,2	1,593	7,6	2,266
2,9	1,175	5,3	1,619	7,7	2,298
3	1,186	5,4	1,644	7,8	2,33
3,1	1,201	5,5	1,67	7,9	2,362
3,2	1,217	5,6	1,695	8	2,394
3,3	1,232	5,7	1,721		

Примітка. Міжрозрядні коефіцієнти розраховані для звичайних умов будівництва.

У разі, якщо умови будівництва відрізняються від звичайних, міжрозрядні коефіцієнти можуть уточнюватися.

КОЕФІЦІЄНТИ

до вартості людино-години залежно від тривалості робочого тижня та умов виконання будівельних робіт

1. Коефіцієнт, що враховує відношення тривалості робочого часу на рік при 40-годинному робочому тижні до тривалості робочого часу на рік при скороченій тривалості робочого тижня (формула 1):

$$K_{i-трив} = \frac{П_{40-год.трив.}}{П_{i-трив.}} \quad (1)$$

де $K_{i-трив}$. — коефіцієнт, що враховує відношення тривалості робочого часу на рік при 40-годинному робочому тижні до тривалості робочого часу на рік при скороченій тривалості робочого тижня;

$П_{м-40год.трив}$ — норма тривалості робочого часу на відповідний рік при 40-годинному робочому тижні, згідно з даними центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах зайнятості населення та трудової міграції, трудових відносин, соціального захисту соціального обслуговування населення;

$П_{i-трив}$. — норма тривалості робочого часу на відповідний рік при скороченій тривалості робочого тижня, згідно з даними центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах зайнятості населення та трудової міграції, трудових відносин, соціального захисту, соціального обслуговування населення.

2. Для розрахунку заробітної плати на будівництві тунелів та метрополітенів до вартості людино-години відповідного розряду ланки робітників-будівельників і монтажників та ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів при звичайних умовах виконання робіт, застосовуються коефіцієнти:

- а) при закритому способі робіт, включаючи улаштування колії в тунелях, а також всі роботи після улаштування перекриття тунелів, станцій і вестибюлів метрополітену, що будуються відкритим способом — 1,80;
- б) при відкритому способі робіт, включаючи улаштування колії на поверхні — 1,35;
- в) при виконанні робіт на шахтній поверхні — 1,23.

3. Для розрахунку заробітної плати на будівництві великих мостів (мости довжиною понад 100 м та автодорожні мости довжиною менше 100 м, але з прогонами понад 60 м), шляхопроводів та естакад довжиною понад 600 м, складність яких обґрунтовується проектною документацією, до вартості людино-години відповідного розряду ланки робітників-будівельників і монтажників та ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів при звичайних умовах виконання робіт, застосовується коефіцієнт — 1,62.

Цей коефіцієнт застосовується при визначенні вартості робіт, виконання яких безпосередньо пов'язане зі зведенням конструкцій мостів і не застосовується при визначенні вартості робіт будівництва допоміжних об'єктів, що можуть входити до складу проектною документації на будівництво мостів, зокрема, перенесення існуючих комунікацій, спорудження тимчасового насипу, спорудження технологічних доріг, виготовлення залізобетонних та сталевих комплектів на виробничих базах підрядної організації тощо.

4. Для розрахунку заробітної плати при виконанні робіт по дозиметричному нарядно-допуску при виробництві ядерної енергії, включаючи будь-яку діяльність у межах будь-якої частини ядерного паливного циклу до вартості людино-години відповідного розряду ланки робітників-будівельників і монтажників та ланки робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів при звичайних умовах виконання робіт застосовується коефіцієнт 2,1.

**СЕРЕДНІ ВІДСТАНІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ
будівельних матеріалів, виробів і комплектів**

Місце розташування будови	Середня відстань, км
Міста	30
Сільська місцевість, селища міського типу	80

ПОКАЗНИКИ

для визначення в інвесторській кошторисній документації трудовитрат працівників, заробітна плата яких враховується у загальновиробничих витратах, та коштів на покриття решти статей загальновиробничих витрат в розрахунку на 1 люд.год нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості будівельних робіт, які передбачаються у прямих витратах

№ №.	Види будівельних робіт	Коефіцієнти переходу від нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, які передбачаються у прямих витратах, до трудовитрат працівників, заробітна плата яких враховується у загальновиробничих витратах	Показники для визначення коштів на покриття решти статей загальновиробничих витрат, грн/люд.год
1	2	3	4
1	Загальнобудівельні роботи	0,120	7,48
2	Гірничорозкривні роботи	0,090	7,15
3	Буропідривні роботи	0,121	9,78
4	Влаштування бурових свердловин на воду	0,106	8,32
5	Захист будівельних комплектів та обладнання від корозії	0,087	6,83
6	Монтаж металевих комплектів	0,120	7,48
7	Внутрішні санітарно-технічні роботи, в тому числі вентиляція і кондиціонування	0,105	8,70
8	Зовнішні мережі (водопровід, каналізація, тепlopостачання, газопровід)	0,094	6,99
9	Магістральні та промислові трубопроводи газонафтопродуктів	0,102	7,40
10	Теплоізоляційні роботи	0,092	7,15
11	Електроосвітлення будівель і електромонтажні роботи	0,097	7,66
12	Наземні інженерні споруди (автомобільні дороги, залізниці, аеродроми, трамвайні колії)	0,132	9,18
13	Мости	0,146	12,37

1	2	3	4
14	Тунелі та метрополітени (роботи з спорудження тунелів і метрополітенів відкритим способом до улаштування перекриття та колійні роботи на поверхні)	0,181	15,47
15	Прокладання і монтаж мереж зв'язку	0,088	6,83
16	Прокладання і монтаж міжміських ліній зв'язку	0,138	9,62
17	Монтаж радіотелевізійного і електронного устаткування	0,077	6,17
18	Гірничопрохідницькі підземні роботи (крім тунелів та метрополітенів)	0,214	16,58
19	Комплекти гідротехнічних споруд	0,095	7,41
20	Гідроізоляційні роботи в гідротехнічних спорудах	0,102	8,07
21	Берегоукріплюючі роботи	0,097	7,66
22	Судновозні колії стапелів і сліпів	0,096	7,66
23	Підводно-будівельні (водолазні) роботи	0,098	7,15
24	Промислові печі і труби	0,105	8,38
25	Монтаж устаткування	0,079	6,23
26	Монтаж устаткування та електромонтажні роботи на атомних електростанціях	0,105	8,07
27	Улаштування сигналізації, централізації, блокування і зв'язку на залізницях	0,082	6,42
28	Те саме, при електрифікації діючих залізниць	0,098	7,66
29	Улаштування засобів посадки літаків і систем управління повітряним рухом	0,087	6,74
30	Озеленення. Захисні лісонасадження. Багаторічні плодові насадження	0,088	6,99
31	Пусконаладжувальні роботи	0,087	6,74

Примітка 1. Показники, наведені у пунктах 8, 9, 12, 13, 15, 16 застосовуються по всьому комплексу робіт, включаючи будівельні роботи (земляні, спорудження телефонної каналізації тощо).

Примітка 2. Показники, наведені у пункті 17, застосовуються по всьому комплексу робіт, включаючи електромонтажні роботи.

РОЗПОДІЛ СПЕЦІАЛЬНИХ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ
для визначення трудовитрат працівників, заробітна плата яких враховується
у загальновиробничих витратах, та коштів на покриття решти статей
загальновиробничих витрат

№ кошторисних норм	Найменування робіт	Коефіцієнти переходу від нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, які передбачаються у прямих витратах, до трудовитрат працівників, заробітна плата яких враховується у загально-виробничих витратах	Показники для визначення коштів на покриття решти статей загально-виробничих витрат, грн/люд.год
1	2	3	4
з 9-50-1 по 9-51-12; з 39-5-1 по 39-5-6	Контроль якості зварних з'єднань	0,079	6,26
з 11-31-1 по 11-32-1	Улаштування покриття підлоги із механічно оброблених чавунних і сталевих плит	0,088	6,99
14-17-1; з 14-26-1 по 14-26-3; 14-33-1; 14-37-1	Виготовлення і установлення огороження боксів із сталевих труб для утримання великої рогатої худоби, сталевих і алюмінієвих каркасів і огороження теплиць, установлення коткових і нерухомих опор під трубопроводи опалення	0,088	6,99
з 14-28-1 по 14-28-7; 14-29-1	Установлення вузлів механізмів і валів приладів відкривання і закривання кватирок теплиць	0,079**	6,26**
з 17-7-1 по 17-7-2	Установлення баків металевих для води масою більше 0,6 т (місткістю більше 4 м ³)	0,079	6,26
з 17-7-3 по 17-7-4			

1	2	3	4
з 18-1-1 по 18-2-10	Установлення котлів опалювальних теплопродуктивністю до 1,16 МВт (1 Гкал/год.) з температурою нагрівання води до 115 ⁰ С або тиском пари до 0,07 МПа (0,7 кгс/см ²)	0,079	6,26
з 18-3-1 по 18-5-4; з 18-13-1 по 18-13-5	Установлення водопідігрівачів швидкісних поверхнею нагріву однієї секції до 30 м ² , ємкісних місткістю до 6 м ³ в теплових пунктах і в котельних, що обладнані котлами теплопродуктивністю до 1,16 МВт (1 Гкал/год) з температурою нагрівання води до 115 ⁰ С або тиском пари до 0,07 МПа (0,7 кгс/см ²); насосів відцентрових з електродвигуном на одній осі або на клинопасовій передачі при загальній масі агрегату до 0,75 т	0,079*	6,26*
19-1-3; 19-1-4 19-3-10	Установлення ресторанних плит Установлення газопальних пристроїв продуктивністю більше 500 м ³ /год.	0,079 0,079**	6,26 6,26**
з 20-15-1 по 20-16-4; з 20-43-1 по 20-53-10; з 20-55-1 по 20-57-8	Установлення заслінок і клапанів повітряних з електричним і пневматичним приводом, кондиціонерів центральних продуктивністю 10–250 тис.м ³ /год на системах кондиціонування повітря і вентиляції, а також окремих секцій цих кондиціонерів на системах повітряного опалення, вентиляції (в тому числі і в припливних камерах)	0,079**	6,26**
з 20-31-5 по 20-31-10; 20-32-6; 20-33-4; з 20-34-1 по 20-34-3; 20-36-1; з 20-39-4 по 20-39-7; 20-40-1; з 20-42-1 по 20-42-16; з 20-54-1 по 20-54-6	Установлення вентиляторів дахових і радіальних масою більше 0,4 т, осьових масою більше 0,3 т з електродвигуном на одній осі або клинопасовій передачі; агрегатів повітряноопалювальних і вентиляційних пиловловлювальних; циклонів масою більше 1 т; кондиціонерів-доводників ежекційних; камер припливних типових продуктивністю до 150 тис.м ³ /год; приєднування трубопроводів до зрошувальної системи блоку тепломасообміну	0,079	7,66
з 25-58-1 по 25-58-4 25-64-1; 25-64-2	Прокладання дренажного кабелю Установлення блок-боксів на магістральних трубопроводах, нафтових і газових промислах	0,097 0,088	7,66 6,83

1	2	3	4
з 28-107-1 по 28-113-1	Установлення сталевих конструкцій опор контактної мережі, жорстких поперечок, світлофорних містків, оглядових люльок, консолей і підкосів до них, а також траверс	0,088	6,99
з 28-202-1 по 28-202-3; з 28-205-1 по 28-205-5	Підвішування проводів, захист кабелю Те саме, при електрифікації діючих залізниць	0,082	6,42
з 29-6-1 по 29-186-1; з 29-220-1 по 29-248-1; з 29-275-1 по 29-275-7; з 29-275-10 по 29-275-11; з 29-275-13 по 29-275-17; з 29-275-19 по 29-277-1	Усі роботи, що виконуються при спорудженні тунелів і метрополітенів закритим способом, а також відкритим способом після улаштування перекриття тунелю, включаючи загальнобудівельні роботи, які нормуються по інших збірниках	0,236	19,66
30-17-1; 30-17-2; з 30-42-1 по 30-43-4; 30-31-1; 30-31-2; 30-50-1; 30-50-2; 30-73-1; 30-81-1; з 30-88-1 по 30-88-3	Установлення сталевих опорних частин для залізобетонних прогонових споруд, складання і установлення сталевих прогонових споруд, повздожне і поперечне пересування сталевих прогонових споруд з установленням на опорні частини; улаштування оглядових пристроїв, металевих поручнів, перекриття деформаційних швів ковзним листом, сталеві риштування і пірси	0,088	6,99
з 33-10-1 по 33-13-8; з 33-30-1 по 33-30-20; з 33-204-1 по 33-210-6; з 33-215-1 по 33-215-4; з 33-218-1 по 33-219-1; з 33-251-9 по 33-251-16; 33-253-3; 33-253-4	Установлення сталевих опор повітряних ліній електропередачі, сталевих конструкцій розподільних улаштувань, сталевих опор контактної мережі промислового і міського транспорту	0,088	6,99

Продовження додатку 19

1	2	3	4
з 33-16-1 по 33-23-1; з 33-108-1 по 33-112-7; з 33-114-1 по 33-115-2	Підвішування проводів і грозозахисних тросів, установлення світильників	0,097	7,66
з 33-116-1 по 33-117-6	Установлення лінійного устаткування і комплектних трансформаторних підстанцій	0,097**	7,66**
з 34-12-1 по 34-15-3; з 34-17-1 по 34-23-2; з 34-52-1 по 34-52-4	Монтаж сталевих конструкцій радіощогл і радіобашт, повнозбірних будинків із алюмінієвих панелей, термокамер, сталевих підземних підсилювальних пунктів, що не обслуговуються	0,088	6,99
35	Гірничопрохідницькі підземні роботи (включаючи всі види кріплення виробок, буріння свердловин із підземних виробок і підземні будівельні роботи, які нормуються по інших збірниках). Транспортування гірничої маси від шахтових стволів до відвалів під час виконання підземних гірничо-капітальних робіт	0,214	17,53
з 39-1-1 по 39-3-12; з 39-6-1 по 39-7-5; з 39-7-10 по 39-8-5; з 39-8-8 по 39-8-13; з 39-11-1 по 39-11-4	Установлення металевих конструкцій гідротехнічних споруд	0,088	6,99
з 44-22-1 по 44-23-1; з 44-73-1 по 44-74-1	Прокладання кабелю в підводні траншеї: а) міжміського зв'язку б) електропередачі	0,104 0,097	10,19 7,66
з 44-24-1 по 44-24-4; з 44-49-1 по 44-49-4; з 44-75-1 по 44-75-4	Опускання металевих оболонок оголовків водозабірних і водоскидних споруд	0,088	6,99
45-65-1; з 45-66-1 по 45-66-5	Установлення металевих деталей промислових труб	0,088	6,99

Примітка 1. При установленні санітарно-технічного устаткування для технічного водоохолодження на радіооб'єктах, позначеного знаком*, показники для визначення трудовитрат працівників, заробітна плата яких враховується у загальновиробничих витратах, та коштів на покриття решти статей загальновиробничих витрат приймаються у розмірі відповідно 0,097 та 7,66.

Примітка 2. Підвісні ізолятори і лінійна арматура для ВЛ-35-750 кВ, штирові ізолятори, гаки і штирі для ВЛ-30-35 кВ, підвісні ізолятори для ВЛ-6-35 кВ, затискачі для ВЛ-0,4-35 кВ, а також розрядники, роз'єднувачі і масляні вимикачі, які установлюються на опорах, враховуються як устаткування.

Примітка 3. По роботах, позначених знаком **, інженерне обладнання і пристрої враховуються як устаткування.

Примітка 4. Показники для визначення трудовитрат працівників, заробітна плата яких враховується у загальновиробничих витратах, та коштів на покриття решти статей загальновиробничих витрат на роботи, що виконуються із застосуванням панелей із сталевого та алюмінієвого листа з утеплювачем, приймаються у розмірі, встановленому для загальнобудівельних робіт, відповідно 0,120 та 8,63.

ПОКАЗНИКИ

для визначення ліміту коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди в інвесторській кошторисній документації на будівництво (крім ремонтно-будівельних робіт)

Види будівництва, підприємств, будівель і споруд	Показник, %
1	2
<u>Промислове будівництво</u>	
1. Підприємства чорної металургійної промисловості (крім гірничодобувних)	3,1
2. Підприємства кольорової металургійної промисловості (крім гірничодобувних)	2,4
3. Об'єкти облаштування нафтових, газових та газоконденсатних родовищ (промислів)	3,5
4. Підприємства машинобудування і електротехнічна промисловість	2,5
5. Підприємства гірничодобувної промисловості:	
а) будівництво нових вугільних (сланцевих) шахт і копалень	4,2
б) будівництво збагачувальних фабрик, розкриття та підготовка нових горизонтів на діючих гірничодобувних підприємствах	2,9
в) будівництво вугільних (сланцевих) розрізів	3,2
6. Підприємства хімічної промисловості:	
а) нафтопереробні і нафтохімічні	3,6
б) інші об'єкти хімічної промисловості	3,1
7. Підприємства торф'яної промисловості	3,9
8. Підприємства суднобудівної та судноремонтної промисловості	4,1
9. Підприємства лісозаготівельної та деревообробної промисловості	4,1
10. Підприємства промисловості будівельних матеріалів і будіндустрії	2,2
11. Підприємства целюлозно-паперової промисловості	3,4
12. Підприємства легкої промисловості	2,0
13. Підприємства харчової промисловості	2,5
14. Підприємства медичної промисловості	2,2
15. Підприємства мікробіологічної промисловості	3,1
<u>Енергетичне будівництво</u>	
16. Теплові електростанції:	5,5
а) конденсаційні з блоками 210-300 МВт, потужністю до 2500 МВт;	
б) конденсаційні з блоками 500-800 МВт, потужністю до 5000 МВт.	5,6
17. Атомні електростанції	7,2
18. Промислово-опалювальні ТЕЦ потужністю 25-80 МВт	5,0

1	2
19. Самостійні котельні	3,1
20. Повітряні лінії електропередачі 35 кВ і вище	3,2
21. Трансформаторні підстанції 35 кВ і вище та інші об'єкти енергетичного будівництва	3,6
22. Повітряні лінії електропередачі, включаючи освітлювальні, трансформаторні підстанції 0,4 — 35 кВ	2,4
<u>Транспортне будівництво</u>	
23. Нові залізниці без тунелів і мостів (шляхопроводів) довжиною понад 50 м	8,3
24. Другі головні колії залізниць без тунелів і мостів (шляхопроводів) довжиною понад 50 м	5,6
25. Електрифікація залізничних ділянок	4,3
26. Розбудова залізничних вузлів, станцій, реконструкція залізниць (підсилення окремих ділянок і залізничних напрямів) та інші види будівництва на експлуатованій мережі	3,6
27. Автомобільні дороги загального користування (з твердим покриттям) 1 — 4 категорії без тунелів і мостів (шляхопроводів) довжиною понад 50 м:	
а) при використанні для будівництва доріг тимчасових пересувних асфальтобетонних заводів	5,9
б) при отриманні асфальтобетону і цементобетону для покриття доріг від діючих стаціонарних підприємств	3,9
28. Метрополітени	5,6
29. Залізничні та автодорожні мости довжиною понад 50 м і шляхопроводи	9,1
30. Міські мости і шляхопроводи:	
а) в місцях постійної дислокації мостобудівних	4,2
б) в інших пунктах	6,1
31. Аеродроми:	
а) майданчики аеродромів	4,8
б) будівлі та споруди службово-технічної зони	2,9
32. Морські порти та портові споруди	4,5
33. Об'єкти річкового транспорту	4,9
34. Колекторні тунелі	4,6
<u>Житлово-громадське будівництво в містах і робітничих селищах</u>	
35. Житлові будинки та благоустрій:	
а) житлові будинки, в тому числі зі вбудованими приміщеннями (магазинами, пральнями тощо)	0,95
б) мікрорайони, квартали, комплекси житлових та громадських будівель (включаючи зовнішні мережі та благоустрій)	1,03
в) благоустрій міст і селищ (включно з роботами з улаштування вулиць, проїздів, тротуарів, зелених насаджень)	1,2
36. Школи, дитячі садки, ясла, магазини, адміністративні будівлі, кінотеатри, театри, картинні галереї та інші будівлі громадського будівництва	1,5

1	2
37. Учбові й лікувальні будівлі та споруди, науково-дослідні, конструкторські та проектні інститути	1,5
38. Об'єкти комунального призначення (лазні, пральні, крематорії тощо)	1,3
39. Зовнішні мережі водопроводу, каналізації, тепло- та газопостачання в межах міста (лінійна частина)	1,3
40. Водопостачання та каналізація міст (комплекс інженерних споруд у складі трубопроводів, насосних станцій, очисних споруд тощо)	2,0
41. Міський електричний транспорт (трамвайні депо, тролейбусні депо, трамвайні та тролейбусні лінії, тягові підстанції, кінцеві станції, майстерні)	2,4
42. Колії швидкісного трамваю	3,6
43. Санаторії, будинки відпочинку, турбази, пансіонати, профілакторії, оздоровчі табори	1,9
<u>Інші види будівництва</u>	2,8
44. Будівлі та споруди з приймання, зберігання та переробки зерна та хлібозаводи	
45. Об'єкти будівництва Міністерства оборони:	
а) загальновійськового та спеціального призначення	3,2
б) житлового, казарменого, комунального та культурно-побутового призначення	2,4
46. Мережі та споруди зв'язку:	
а) радіорелейні лінії зв'язку	6,9
б) станційні споруди, кабельні та повітряні магістралі, кабельні та повітряні лінії зонового (міжобласного) та сільського зв'язку	4,9
в) міські телефонні мережі, міжстанційні лінії зв'язку та вузли	2,2
г) інші об'єкти (поштакти, районні вузли зв'язку тощо)	3,5
д) об'єкти радіомовлення та телебачення	3,5
47. Сільськогосподарське будівництво, включаючи житлове та громадське будівництво в сільській місцевості (крім будівництва автомобільних доріг та електрифікації)	3,0
48. Водогосподарське будівництво та гідротехнічні споруди, риборозвідномеліоративні та ставкові споруди рибгоспів, риборозвідних заводів по відтворенню рибних запасів і нерестово-виросткових господарств	4,2
49. Магістральні трубопроводи за межами міст:	2,7
а) водопостачання, каналізація	
б) газопроводи і нафтопроводи: майданчикові споруди (компресорні і насосні станції, газорозподільні станції) лінійна частина (включаючи електрохімізацію та технічні лінії зв'язку)	6,9 2,3
в) теплові мережі	2,1
50. Очисні споруди, водопровідні і каналізаційні станції, що будуються за самостійним проектом	3,7
51. Підприємства постачання	2,4
52. Підприємства інших галузей промисловості	2,4

Примітка 1. Показники цього додатку застосовуються для визначення в інвесторській кошторисній документації ліміту коштів на зведення титульних тимчасових будівель і споруд при визначенні кошторисної вартості будівельних робіт, яка обчислена на підставі КНУ РЕКН та поточних цін на трудові та матеріально-технічні ресурси.

Примітка 2. Показники виражені у відсотках від кошторисної вартості будівельних робіт і застосовуються залежно від видів будівництва, підприємств, будівель чи споруд, які встановлюються найменуванням проектною документацією. Диференціювати кошторисні показники за питомою вагою того чи іншого виду будівництва в обсязі будівельних робіт по будівництву не слід.

У разі, якщо проектною документацією передбачено спорудження водопроводу та каналізації двома способами: відкритим методом та методом щитової проходки — показники на будівництво тимчасових будівель і споруд слід приймати на обсяги робіт, виконуваних способом щитової проходки за пунктом «колекторні тунелі», а на обсяги робіт, виконуваних відкритим способом, — за відповідними пунктами таблиці: «Зовнішні мережі водопроводу, каналізації, тепло- та газопостачання в межах міста» або «Магістральні трубопроводи за межами міст: а) водопостачання, каналізації».

Примітка 3. У разі, коли для здійснення будівництва залучаються декілька генеральних підрядників, показники мають прийматися:

- на обсяги робіт, виконуваних генеральним підрядником, що будує основні об'єкти;
- відповідні показники без коригування;
- на обсяги робіт, виконуваних іншими генеральними підрядниками, що будують під'їзні залізниці та автомобільні дороги, ТЕЦ, лінії електропередачі тощо;
- відповідні показники з коефіцієнтом 0,8.

Примітка 4. Застосування кошторисних показників у зведених кошторисних розрахунках на реконструкцію діючих підприємств, будівель і споруд або будівництво подальших черг, нових цехів, виробництв, господарств і комунікацій на території діючих підприємств чи прилеглих до неї майданчиків провадиться з коефіцієнтом 0,8 до показників цього додатку. Зазначений коефіцієнт не слід застосовувати при реконструкції об'єктів меліоративного, водогосподарського будівництва та реконструкції автомобільних доріг.

Примітка 5. При складанні зведених кошторисних розрахунків на окремі види будівництва, що відсутні в таблиці додатку, розмір коштів на тимчасові будівлі та споруди можна визначати за розрахунком, заснованим на відповідних даних розділу проектною документації або за показниками цього додатку по аналогічних видах будівництва.

Примітка 6. Кошторисні показники враховують будівництво повного комплексу тимчасових будівель і споруд, необхідних для проведення будівельних робіт, а також для обслуговування робітників будівництва, в межах будівельного майданчика з урахуванням можливості пристосування та використання для потреб будівництва існуючих та новозбудованих будівель і споруд сталого типу.

У разі, якщо проектною документацією не передбачено спорудження залізниці та автомобільних доріг, інженерних комунікацій, що можуть бути використані під час будівництва, вартість зведення необхідних тимчасових під'їзних доріг та інших комунікацій для забезпечення будівництва електроенергією, водою, теплом тощо визначається в залежності від довжини комунікацій (від джерела одержання до будівельного майданчика), їх комплектів, встановлених ПОБ, за відповідними кошторисними нормативами.

ПОКАЗНИКИ

для визначення ліміту коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди в інвесторській кошторисній документації на ремонтно-будівельні роботи

№ норми	Назва видів ремонту	Норма, %
1	2	3
1.1.	Розділ 1. Ремонт будівель у цілому Житлові будинки	0,8
1.2.	Об'єкти комунального та соціально-культурного призначення	1,3
2.1.	Розділ 2. Ремонт окремих елементів будівель Фасади	0,2
2.2.	Дахи (покрівлі)	0,3
2.3.	Ремонт окремих елементів всередині будівлі (підлоги, двері, опоряджувальні роботи тощо), крім внутрішніх інженерних мереж	0,2
2.4.	Внутрішні інженерні мережі	0,2
3.1.	Розділ 3. Ремонт зовнішніх комунікацій та об'єктів благоустрою Зовнішні мережі водопроводу, каналізації, тепло- та газопостачання (лінійна частина без магістралей), електропостачання, слабкострумові тощо	1.1
3.2.	Міські дороги та проїзди	1,2
3.3.	Озеленення	1,0
3.4.	Міські мости, набережні, берегоукріплення	3,2

Примітка 1. Показники цього додатку застосовуються для визначення в інвесторській кошторисній документації ліміту коштів на зведення титульних тимчасових будівель і споруд при визначенні кошторисної вартості ремонту житла, об'єктів соціальної сфери і комунального призначення та благоустрою, яка обчислена на підставі КНУ РЕКН та поточних цін на трудові та матеріально-технічні ресурси.

Примітка 2. Витрати на тимчасові будівлі і споруди при виконанні ремонтно-будівельних робіт визначаються у відсотках від кошторисної вартості ремонтно-будівельних робіт за показниками таблиці. Показники розраховано для ремонту або будівель і споруд в цілому, або для окремих елементів будівлі та видів робіт:

1. Ремонт будівель у цілому;
2. Ремонт окремих елементів будівель;
3. Ремонт зовнішніх комунікацій і об'єктів благоустрою.

Примітка 3. До ремонту будівель у цілому відноситься комплекс ремонтно-будівельних робіт та організаційно-технічних засобів по усуненню морального і фізичного зносу по об'єкта в цілому, не пов'язаних із зміною основних техніко-економічних показників. Показники розділу 2 таблиці застосовуються у випадку ремонту не будівлі в цілому, а окремих її елементів.

Примітка 4. При ремонті двох чи більше елементів будівлі витрати на тимчасові будівлі та споруди визначаються за показниками, у відповідності з питомою вагою кошторисної вартості відповідних видів робіт.

Наприклад: при загальній кошторисній вартості за підсумком прямих витрат 18 тис. грн, в т.ч. на ремонт фасаду — 10 тис. грн (56%), на ремонт даху — 6 тис. грн (33%) та ремонт внутрішніх інженерних мереж — 2 тис. грн (11%), показник коштів на тимчасові будівлі та споруди розраховується:

$$0,2 \times 0,56 + 0,3 \times 0,33 + 0,2 \times 0,11 = 0,23$$

Примітка 5. Показники витрат на будівництво тимчасових будівель і споруд по розділу 3 таблиці застосовуються лише тоді, коли зазначені в розділі роботи передбачені самостійним зведеним кошторисним розрахунком.

ПОКАЗНИКИ
для визначення ліміту коштів на виконання будівельних робіт (крім
ремонтно-будівельних) у зимовий період в інвесторській кошторисній
документації

Таблиця 1

Вид будівництва	Показники, %	
	Температурні зони	
	I	II
1	2	3
1. Паливно-енергетичний комплекс		
1. Підприємства нафтової і газової промисловості	0,65	1,3
2. Підприємства нафтопереробної і нафтохімічної промисловості	0,5	1,2
3. Підприємства вугільної промисловості (крім гірничопрохідницьких робіт)	0,6	1,3
4. Підприємства та об'єкти енергетичного комплексу:		
а) теплові електростанції	0,6	1,3
б) гідроелектростанції	0,8	1,5
в) ядерні установки та об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами	0,7	1,5
г) електричні підстанції	0,5	1,0
д) теплові мережі	0,4	0,9
є) повітряні лінії електропередачі 35 кВ і вище	0,2	0,5
ж) повітряні лінії електропередачі 0,4-35 кВ	0,3	0,8
5. Підприємства торф'яної промисловості	0,7	1,4
6. Гірничопрохідницькі роботи (без загальношахтових витрат):		
а) шахтні стволи (з урахуванням витрат на підігрівання повітря, яке подається в шахту)	0,7	1,6
б) у тому числі, витрати на підігрівання повітря	0,6	1,6
в) горизонтальні і похилі виробки (з урахуванням витрат на підігрівання повітря, яке подається у виробки)	1,0	1,8
г) у тому числі, витрати на підігрівання повітря	0,9	1,7
II. Металургійний комплекс		
1. Підприємства чорної металургії* (крім гірничопрохідницьких робіт і об'єктів шахтової поверхні)	0,6	0,8
2. Підприємства кольорової металургії (крім гірничопрохідницьких робіт і об'єктів шахтової поверхні)	0,5	1,0
III. Хіміко-лісовий комплекс		
1. Підприємства хімічної промисловості	0,5	1,0

Продовження таблиці 1

1	2	3
2. Підприємства лісової, деревообробної і целюлозно-паперової промисловості	0,5	0,9
3. Підприємства медичної промисловості	0,5	0,8
4. Підприємства мікробіологічної промисловості	0,6	1,2
IV. Машинобудівельний комплекс		
1. Підприємства важкого, енергетичного і транспортного машинобудування	0,6	1,1
2. Підприємства сільськогосподарського і тракторного машинобудування	0,3	0,9
3. Підприємства електротехнічної промисловості	0,7	1,2
4. Підприємства верстатобудівної та інструментальної промисловості	0,6	1,1
5. Підприємства приладобудування і засобів автоматизації	0,6	1,1
6. Підприємства автомобільної та підшипникової промисловості	0,6	1,2
7. Підприємства легкого та іншого машинобудування	0,6	1,1
V. Агропромисловий комплекс		
1. Сільськогосподарське будівництво (ремонтні майстерні, бази постачання, теплично-парникові комбінати тощо)	0,4	1,0
2. Підприємства харчової промисловості	0,6	1,1
3. Підприємства м'ясної промисловості, підприємства первинної обробки сільськогосподарської продукції	0,5	0,8
4. Підприємства молочної промисловості, цукрові і консервні заводи	0,5	0,8
5. Підприємства рибного господарства	0,6	1,2
6. Склади і сховища	0,5	1,0
7. Елеватори із збірного залізобетону	0,5	0,9
8. Елеватори з монолітного залізобетону	1,8	2,8
9. Холодильники	0,6	1,3
VI. Комплекс транспорту і зв'язку		
1. Будівництво нафтогазопродуктопроводів	0,3	1,6
2. Будівництво виробничих і службових будівель експлуатації транспорту:		
а) залізничного	1,2	1,7
б) автомобільного, бази ремонту і обслуговування будівельних машин	0,6	1,1
в) морського	0,4	1,1
г) річкового	0,5	1,0
д) повітряного	0,3	0,8
3. Льотні поля повітряного транспорту	0,2	0,8
4. Будівництво доріг:		
а) освоєння траси і підготовки території будівництва	0,4	1,2
б) земляне полотно з ґрунтів звичайних	1,8	3,3
в) те саме, з ґрунтів дренавальних	0,4	1,0
г) те саме, з ґрунтів скельних	0,2	0,6

Продовження таблиці 1

1	2	3
д) зведення земляного полотна доріг гідромеханізованим способом	1,4	2,8
є) укріплення земляного полотна і регуляційних споруд	0,2	0,6
ж) великі мости із залізобетонною прогоною спорудою	1,4	2,6
з) те саме, з металевою прогоною спорудою	0,5	1,1
и) інші штучні споруди	0,7	1,6
к) верхня будова колії	0,4	0,8
л) електрифікація залізниць, інші енергетичні споруди та обладнання	0,6	1,2
м) будови зв'язку, сигналізації, централізації та блокування	0,5	1,4
н) споруди водопостачання і каналізації (без зовнішніх трубопроводів і мереж)	1,0	2,0
<i>Дорожнє покриття:</i>		
п) із збірних залізобетонних плит	0,25	0,4
р) цементно-бетонне	1,0	1,4
с) асфальтобетонне	0,85	1,2
т) чорне щебенеve	0,8	1,0
у) гравійне або щебенеve	0,3	0,6
5. Будівництво метрополітенів:		
а) закритим способом з підігріванням повітря	0,4	0,6
б) те саме, без підігрівання повітря	0,2	0,4
в) відкритим способом	0,6	1,2
6. Будівництво будівель і споруд зв'язку	0,5	0,8
VII. Будівельний комплекс		
1. Підприємства промисловості будівельних матеріалів:		
а) заводи і полігони збірних залізобетонних і бетонних комплектів та виробів	0,7	1,2
б) дробильно-сортувальні заводи, кар'єри глини і гравійно-піщаних матеріалів	0,5	1,1
в) заводи стінових матеріалів, покрівельних і гідроізоляційних матеріалів	0,6	1,2
г) цементні заводи, підприємства з випуску азбестоцементної та санітарно-технічної продукції	0,6	1,0
д) підприємства з випуску скляної продукції	0,5	1,0
є) підприємства будівельної кераміки	0,4	0,9
ж) підприємства полімерних будівельних матеріалів	0,45	1,1
VIII. Соціальний комплекс		
1. Будівництво житлових і громадських будівель:		
а) житлові будинки великопанельні та об'ємно-блокові	0,3	0,5
б) житлові будинки цегляні та з блоків	0,4	0,7
в) житлові будинки дерев'яні та змішані	0,3	0,6

Кінець таблиці 1

1	2	3
г) житлові будинки каркасно-монолітні	0,5	0,8
д) будинки громадського призначення (школи, навчальні заклади, клуби, дитячі садки та ясла, лікарні, санаторії, будинки відпочинку тощо) і об'єкти комунального господарства	0,5	0,8
2. Будівництво зовнішніх трубопроводів:		
а) водопостачання і газопостачання у нескельних ґрунтах (із земляними роботами)	0,4	1,0
б) каналізації у нескельних ґрунтах (із земляними роботами)	0,7	1,2
в) водопостачання, газопостачання або каналізації у скельних ґрантах	0,3	0,6
г) насосні станції каналізації	1,3	1,9
д) те саме, каналізації	1,5	2,3
є) очисні споруди водопровідні	0,6	1,1
ж) те саме, каналізації	0,8	1,4
ІХ. Галузі, які не входять у комплекс		
1. Підприємства легкої промисловості	0,6	1,0
2. Підприємства поліграфічної промисловості	0,4	0,7
3. Меліоративне і водогосподарське будівництво:		
а) зрошення	1,0	1,7
б) осушення	1,5	2,4
4. Підприємства авіаційної та оборонної промисловості, загального машинобудування	0,5	1,0
5. Підприємства суднобудівної промисловості	0,6	1,1
6. Підприємства промисловості засобів зв'язку, радіо та електроніки	0,5	1,0
7. Інші види будівництва:		
а) колектори для підземних комунікацій	0,6	1,1
б) пішохідні підземні переходи	0,5	1,0
в) берегоукріплення та спорудження набережних	0,2	0,5
г) садіння і пересадження дерев і чагарників з підготовленням садильних місць	0,6	1,3

Примітка 1. Показники цього додатка застосовуються для визначення в інвесторській кошторисній документації ліміту коштів на виконання будівельних робіт у зимовий період, кошторисна вартість яких обчислена на підставі КНУ РЕКН.

Примітка 2. Показниками враховано всі витрати, пов'язані з ускладненням виконання робіт у зимовий період, перелік яких наведено в абзаці другому пункту 4.25 розділу 4 цієї Настанови.

Примітка 3. Показники диференційовано за температурними зонами залежно від умов зимового періоду.

Примітка 4. Показники визначено у відсотках від кошторисної вартості будівельних робіт від підсумку глав 1—8 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, які виконуються при температурі довкілля вище 0°C. Ці показники наведено у таблиці 1 цього додатку.

Примітка 5. Температурна зона і тривалість розрахункового зимового періоду для кожного конкретного об'єкта будівництва визначається відповідно до місця його розташування.

Примітка 6. Показники розраховано за окремими видами будівництва.

Показники на будівництво метрополітенів у таблиці 1 визначено у відсотках від кошторисної вартості основних робіт (без обслуговувальних процесів) за главами 2 — 7 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва, витрати при виконанні решти робіт у зимовий період визначається додатково за показниками таблиці 1:

п.VI.4a — на роботи при підготовленні території будівництва (глава 1 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва);

п.VI.2a — на тимчасові будівлі та споруди (глава 8 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва).

Примітка 7. Показники таблиці 1 є середньорічними. їх можна застосовувати для визначення кошторисного ліміту на подорожчання будівельних робіт у зимовий період. При розрахунках за виконані будівельні роботи ці показники не застосовуються.

У показниках таблиці 1 прийнято середні значення питомої ваги зимового періоду в році, які наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Температурні зони	Середні значення питомої ваги зимового періоду в році
I	0,23
II	0,33

Примітка 8. Тривалість зимового періоду на окремих частинах території, віднесеної до певної температурної зони, може відрізнятися від середньозональної. У зв'язку з цим до коштів, обчисленим за середньозимовими показниками таблиці 1, треба застосовувати коефіцієнти.

Примітка 9. Показники, наведені в пунктах I.4a-ж, V.6, V.7, V.8, VI.4a-у, VI.6 та VIII.2a-ж, слід застосовувати лише тоді, коли ці роботи передбачені самостійним зведеним кошторисним розрахунком вартості об'єкта будівництва. У решті випадків для зазначених робіт потрібно застосовувати показники таблиці 1 за відповідними видами промислового, житлово-цивільного, сільськогосподарського, водогосподарського та інших видів будівництва.

Примітка 10. Для об'єктів будівництва, не передбачених у таблиці 1, можливе застосування показників аналогічних видів будівництва.

Примітка 11. У зведених кошторисних розрахунках вартості об'єктів будівництва промислових вузлів кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період, визначаються за відповідними показниками таблиці 1, встановленими відповідно до галузей промисловості, виходячи з вартості будівельних робіт по кожному підприємству в промисловому вузлі, що будується.

Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період, при будівництві загальних для групи підприємств промислового вузла об'єктів допоміжних виробництв та господарств, під'їзних автомобільних доріг та залізниць, мереж енергопостачання, водопостачання, каналізації тощо визначаються для кожного такого об'єкта за відповідними показниками таблиці 1.

Примітка 12. Показники на будівництво об'єктів шахтної поверхні рудників кольорової та чорної металургії слід визначати за показниками, встановленими для підприємств вугільної промисловості.

Примітка 13. Кошторисні показники, наведені в п.VIII.Іа-г таблиці 1, встановлені для житлових будинків, у проектній документації яких не враховуються зовнішні інженерні мережі, внутрішньоквартальне планування та проїзди, благоустрій, озеленення тощо.

Примітка 14. Кошторисні показники, наведені в п.VIII.Іа-г таблиці 1, встановлені для житлових будинків, у проектній документації яких враховані зовнішні інженерні мережі, внутрішньоквартальне планування та проїзди, благоустрій, озеленення тощо, визначаються за відповідними показниками п.VIII.Іа-г таблиці 1 з коефіцієнтами:

- для житлових будинків великопанельних, об'ємно-блокових і дерев'яних $K = 1,2$;
 - для житлових будинків цегляних та з блоків $K = 1,2$;
 - для житлових будинків каркасно-монолітних $K = 1,1$.
-

ПОКАЗНИКИ

для визначення ліміту коштів на виконання ремонтно-будівельних робіт у зимовий період в інвесторській кошторисній документації

Код	Види ремонту та конструкцій	Температурні зони	
		I	II
		Показники, %	
1	2	3	4
1.1	1. Ремонт будівель у цілому Житлові будинки великопанельні та об'ємно-блокові	0,33	0,55
1.2	Житлові будинки цегляні та з блоків	0,35	0,62
1.3	Житлові будинки каркасно-монолітні	0,37	0,67
1.4	Житлові будинки дерев'яні та змішані	0,41	0,81
1.5	Будинки громадського призначення (школи, навчальні заклади, дитячі садки та ясла, лікарні, лазні, пральні та інші будинки комунального та соціально-культурного	0,40	0,79
2.1	2. Ремонт окремих елементів будівель Дах (покрівля) з покриттям із штучних матеріалів	0,23	0,47
2.2	Дах (покрівля) з покриттям із рулонних матеріалів	0,76	1,46
2.3	Фасади	0,35	0,66
2.4	Ремонт окремих елементів всередині будівлі (підлоги, двері, опоряджувальні роботи тощо), крім внутрішніх інженерних	0,17	0,30
2.5	Внутрішні інженерні мережі	0,15	0,26
3.1	3. Ремонт зовнішніх комунікацій Газопостачання та водопостачання	0,30	0,77
3.2	Каналізації	0,48	0,83
3.3	Теплові мережі	0,30	0,65
3.4	Мережі електропостачання та слабкострумові	0,25	0,54
4.1	4. Ремонт об'єктів зовнішнього благоустрою Дороги з асфальтобетонним покриттям	0,45	0,68
4.2	Дороги з гравійним та щебеним покриттям	0,18	0,32
4.3	Дороги із збірних залізобетонних плит, з кам'яної брушатки та інших поштучних матеріалів	0,21	0,37
4.4	Дороги з цементно-бетонним покриттям	0,32	0,53
4.5	Мости залізобетонні	0,68	1,31
4.6	Мости металеві	0,27	0,59
4.7	Мости дерев'яні	0,41	0,86
4.8	Набережні та підпірні стіни	0,09	0,27
4.9	Озеленення	0,32	0,81

Примітка 1. Показники цього додатка застосовуються для визначення в інвесторській кошторисній документації ліміту коштів на виконання ремонту житла, об'єктів соціальної сфери і комунального призначення та благоустрою у зимовий період, кошторисна вартість якого обчислена на підставі КНУ РЕКН.

Примітка 2. Кошторисними показниками враховано всі додаткові витрати, пов'язані з ускладненням виконання ремонтно-будівельних робіт у зимовий період, перелік яких наведено в абзаці другому пункту 4.25 розділу 4 цієї Наставови.

Примітка 3. Кошти на виконання ремонтно-будівельних робіт в зимовий період визначаються за показниками, які виражені у відсотках і обчислюються від суми кошторисної вартості ремонтно-будівельних робіт і витрат на тимчасові будівлі та споруди.

Примітка 4. Кошторисні показники додаткових витрат по розділу 1 таблиці призначені для визначення кошторисної вартості цих витрат при ремонті, який охоплює будинок у цілому, і розповсюджуються на всі види робіт, які відносяться до будівлі, що ремонтується, у тому числі на ремонт зовнішніх мереж та елементів зовнішнього благоустрою.

Примітка 5. Кошторисні показники, передбачені розділом 2 таблиці, призначені для визначення додаткових витрат при ремонті окремих елементів (комплектів, інженерних мереж) житлових, громадських будівель із супутніми роботами, якщо проектно-кошторисною документацією передбачається виконання ремонтно-будівельних робіт лише по зазначених комплектах.

Примітка 6. Кошторисні показники, передбачені розділами 3 і 4 таблиці, призначені для визначення додаткових витрат при ремонті зовнішніх комунікацій та об'єктів благоустрою.

Примітка 7. Кошторисні показники цього додатка, наведені в таблиці, середньорічні, їх слід застосовувати для визначення в інвесторській кошторисній документації ліміту коштів на виконання ремонтно-будівельних робіт у зимовий період.

При розрахунках за обсяги виконаних ремонтно-будівельних робіт кошторисні показники цього додатка не застосовуються.

ПОКАЗНИКИ

**для визначення в складі інвесторської кошторисної документації
розрахункової трудомісткості робіт зі зведення та розбирання титульних
тимчасових будівель і споруд та з виконання будівельних робіт у зимовий
та літній періоди**

№ Ч.ч.	Найменування витрат, що передбачаються зведеним кошторисним розрахунком вартості об'єкта будівництва	Показники та база, від якої вони обчислюються	
		Показники розрахункової трудомісткості робіт	База, від якої обчислю- ються показники, наведені в графі 3
1	2	3	4
1	Кошти на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд	у відсотку, за яким обчислюються кошти в складі інвесторської кошторисної документації	від підсумку нормативно-розрахункової трудомісткості в прямих витратах та розрахункової трудомісткості в загальновиробничих витратах
2	Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період	- для будівництва об'єктів житлового, громадського та виробничого призначення: I зона — 2,3% II зона — 5%; - для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури: I зона — 4,4% II зона — 9,8%	від трудомісткості будівельних робіт у прямих витратах
3	Кошти на виконання будівельних робіт у літній період	- для будівництва об'єктів житлового, громадського та виробничого призначення — 1,1%; - для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури — 2,4%	від трудомісткості будівельних робіт у прямих витратах

Примітка. Порядок визначення розрахункової трудомісткості робіт при зведенні та розбиранні титульних тимчасових будівель і споруд, наведений у даному додатку, застосовується тільки якщо зазначені кошти обчислено за показником. Якщо зазначені кошти обчислено на підставі кошторису, трудомісткість цих робіт приймається за ним.

ПОКАЗНИКИ
для визначення розміру кошторисного прибутку за класом наслідків
(відповідальності) об'єкта та видами робіт

Ч.ч.	Клас наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва та види робіт	Показники для визначення розміру кошторисного прибутку, грн/люд.год
1	2	3
1	Об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із значними наслідками (СС3)	22,50
2	Об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми наслідками (СС2)	18,11
3	Об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1)	8,33
4	Ремонт житла, об'єктів соціальної сфери, комунального призначення та благоустрою та реставраційно – відновлювальні роботи на пам'ятках архітектури та містобудування, вартість яких визначається за збірниками КНУ РЕКНрв №№4,6,7,10,11,16,19,21	7,65
5	Реставраційно – відновлювальні роботи, вартість яких визначається за збірниками норм на реставраційно – відновлювальні роботи (КНУ РЕКНрв) (крім збірників №№ 4,6,7,10,11,16,19,21)	3,69
6	Пусконаладжувальні роботи	1,99

ПЕРЕЛІК

адміністративних витрат

1. Витрати на основну, додаткову заробітну плату, заохочувальні, компенсаційні та інші грошові виплати, обчислені згідно з формами та системами оплати праці, встановленими у будівельній організації:

працівників апарату управління будівельної організації, яка має статус юридичної особи (керівників, професіоналів, фахівців, технічних службовців);

робітників, які здійснюють загальногосподарське обслуговування будівельної організації (операторів зв'язку, операторів електронно-обчислювальних машин, двірників, прибиральників тощо) та іншого загальногосподарського персоналу.

2. Витрати на службові відрядження працівників апарату управління будівельної організації та робітників, які здійснюють загальногосподарське обслуговування будівельної організації.

3. Витрати на транспортне обслуговування працівників апарату управління будівельної організації, зокрема:

3.1. Витрати на утримання та експлуатацію службових легкових автомобілів, що перебувають на балансі будівельної організації (орендуються) та обслуговують працівників апарату управління, включаючи:

основну, додаткову заробітну плату, заохочувальні, компенсаційні та інші грошові виплати водіїв та інших робітників, що обслуговують легкові автомобілі;

вартість паливних, мастильних та інших експлуатаційних матеріалів, знос і ремонт автомобільної гуми;

витрати на утримання гаражів і місць стоянки (паркування) легкових автомобілів (енергопостачання, водопостачання, водовідведення тощо);

амортизація (орендна плата), витрати на поточний ремонт, технічний огляд, технічне обслуговування легкових автомобілів та поточний ремонт гаражів і місць стоянки автомобілів;

податки, збори та інші передбачені законодавством відрахування, пов'язані з експлуатацією легкових автомобілів (податок на землю, на якій розміщено гараж; плата за обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів; збір за спецводовикористання тощо).

4. Витрати на матеріально-технічне забезпечення апарату управління будівельної організації та інші загальногосподарські витрати:

4.1. Витрати на придбання канцелярських товарів і приладдя, бланків обліку, звітності.

4.2. Витрати на утримання, експлуатацію та поточний ремонт споруд, приміщень, що використовуються апаратом управління будівельної організації.

4.3. Витрати на утримання основних засобів, інших нематеріальних необоротних активів загальногосподарського використання (страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона тощо), крім операційної оренди.

4.4. Витрати на малоцінний і швидкозношуваний інвентар і малоцінні предмети, що використовуються будівельною організацією та не належать до основних засобів, та витрати на їх ремонт.

4.5. Витрати на утримання і експлуатацію всіх видів зв'язку, що використовуються для управління і перебувають на балансі будівельної організації, оплата послуг зв'язку (пошта, телеграф, телефон, факс тощо), обчислювальних центрів, засобів сигналізації та інших технічних засобів управління.

4.6. Витрати на утримання, ремонт і експлуатацію електронно-обчислювальної та комп'ютерної техніки, розмножувальної та іншої оргтехніки, що перебуває на балансі будівельної організації і використовується персоналом (у тому числі для автоматичного оброблення інформації), зазначеним у цьому додатку.

4.7. Оплата послуг, що надаються сторонніми організаціями з управління будівельною організацією, якщо у штатному розписі не передбачено відповідних функціональних служб, включаючи витрати на обчислювальні, друкарські, розмножувальні та інші роботи.

4.8. Оплата послуг консультативного та інформаційного характеру (у тому числі витрати на придбання літератури та передплату спеціалізованих періодичних видань), пов'язаних із забезпеченням поточної діяльності апарату управління, додержанням законодавства.

5. Оплата професійних послуг (юридичних, щодо оцінки майна, аудиторських, у тому числі оплата за проведення обов'язкових аудиторських перевірок, передбачених законодавством, тощо).

6. Загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, на оприлюднення річного звіту, представницькі витрати, на послуги щодо зміни структури приватизованої будівельної організації тощо).

7. Оплата передбаченого законодавством збору за реєстрацію будівельної організації в органах державної виконавчої влади.

8. Витрати, пов'язані з оплатою послуг комерційних банків та інших кредитно-фінансових установ, включаючи плату за розрахунково-касове обслуговування персоналу, зазначеного у цьому додатку, з отримання гарантій, вексельного авалю, факторингових і довірчих операцій, ведення обліку боргових вимог і зобов'язань, у тому числі й цінних паперів. Плата за надання поштово-телеграфних послуг та інші витрати, пов'язані з грошовим обігом.

9. Одноразова допомога, що виплачується працівникам відповідно до законодавства під час переведення, приймання та направлення на роботу в іншу місцевість.

10. Податки, збори та інші обов'язкові платежі, передбачені законодавством (крім податків і зборів, що включаються до собівартості будівельних робіт).

11. Витрати на утримання протипожежної та сторожової охорони адміністративних приміщень:

витрати на оплату праці робітників, які перебувають у штаті будівельної організації;
плата за послуги, надані сторонніми організаціями, з протипожежної та сторожової охорони в установленому законодавством порядку; витрати на придбання, утримання та знос протипожежного інвентарю та устаткування.

12. Страхові внески та відрахування на єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від заробітної плати працівників, зазначених у цьому додатку, за встановленими законодавством нормами.

ПОКАЗНИКИ
для визначення в інвесторській кошторисній документації розміру
адміністративних витрат будівельних організацій в розрахунку на 1 люд.год
загальної кошторисної трудомісткості будівельних робіт

Ч.ч.	Об'єкти будівництва та види робіт	Показники для визначення розміру адміністративних витрат будівельних організацій, грн/люд.год
1	2	3
1	Об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із значними наслідками (СС3)	5,66
2	Об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми наслідками (СС2)	5,06
3	Об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1)	4,37
4	Ремонт житла, об'єктів соціальної сфери, комунального призначення та благоустрою, реставраційно-відновлювальні роботи на пам'ятках архітектури та містобудування	3,89
5	Пусконаладжувальні роботи	3,26

ПОКАЗНИКИ
розміру коштів на покриття ризиків всіх учасників будівництва для
врахування в інвесторській кошторисній документації

Таблиця 1 — Показники розміру коштів на покриття ризиків всіх учасників будівництва, які застосовуються в зведеному кошторисному розрахунку вартості об'єкта будівництва на стадіях ЕП, ТЕО, ТЕР

№ п/п	Види об'єктів будівництва	Показники в % до підсумку глав 1–12 по графі 7 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва
1	2	3
1	Об'єкти промисловості, гідроелектростанції, ядерні установки та об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами, метрополітени, тунелі різного призначення і крупні мости з опорами глибокого закладання на палях-оболонках або бурових палях, а також мости з залізобетонними прогоновими спорудами довжиною більше 80 м та металевими прогоновими спорудами довжиною більше 100 м, об'єкти меліоративного будівництва, морські гідротехнічні споруди (причали, моли і хвилерізи на глибині 13 м і більше), особливо складні технічно або архітектурно громадські будівлі та споруди	8,5
2	Об'єкти, що не включені в перелік об'єктів п. 1, об'єкти сільського господарства, транспорту та зв'язку, громадські будівлі та споруди крім житлових будинків	4,5
3	Житлові будинки	2,5
4	Об'єкти реставрації	9,0

Таблиця 2 — Показники розміру коштів на покриття ризиків всіх учасників будівництва, які застосовуються у зведеному кошторисному розрахунку вартості об'єкта будівництва на стадії П

№ п/п	Види об'єктів будівництва	Показники в % до підсумку глав 1–12 по графі 7 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва
1	2	3
I Будівництво, що здійснюється за індивідуальними проектами		
1	Об'єкти промисловості, гідроелектростанції, ядерні установки та об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами, метрополітени, тунелі різного призначення і крупні мости з опорами глибокого закладання на палях-оболонках або бурових палях, а також мости з залізобетонними прогоновими спорудами довжиною більше 80 м та металевими прогоновими спорудами довжиною більше 100 м, об'єкти меліоративного будівництва, морські гідротехнічні споруди (причали, моли і хвилерізи на глибині 13 м і більше), особливо складні технічно або архітектурно громадські будівлі та споруди	6,0
2	Об'єкти, що не включені в перелік об'єктів п. 1, об'єкти сільського господарства, транспорту та зв'язку, громадські будівлі та споруди крім житлових будинків	3,0
3	Житлові будинки	1,8
4	Інженерні мережі та благоустрій (у тому числі озеленення та вертикальне планування) за окремими проектами	3,0
5	Об'єкти реставрації	7,5
II Будівництво, що здійснюється за проектами повторного використання		
6	Об'єкти виробничого призначення	3,0
7	Громадські будівлі та споруди, житлові будинки	1,2

Таблиця 3 — Показники розміру коштів на покриття ризиків всіх учасників будівництва, які застосовуються у зведеному кошторисному розрахунку вартості об'єкта будівництва на стадії РП

№ п/п	Види об'єктів будівництва	Показники в % до підсумку глав 1–12 по графі 7 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва
1	2	3
1	Об'єкти промисловості, гідроелектростанції, ядерні установки та об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами, метрополітени, тунелі різного призначення і крупні мости з опорами глибокого закладання на палях-оболонках або бурових палях, а також мости з залізобетонними прогоновими спорудами довжиною більше 80 м та металевими прогоновими спорудами довжиною більше 100 м, об'єкти меліоративного будівництва, морські гідротехнічні споруди (причали, моли і хвилерізи на глибині 13 м і більше)	3,6
2	Об'єкти, що не включені в перелік об'єктів п. 1, об'єкти сільського господарства, транспорту та зв'язку, громадські будівлі та споруди крім житлових будинків	2,0
3	Житлові будинки	1,8
4	Об'єкти по проектах повторного використання	0,8
5	Об'єкти ремонту	2,4
6	Інженерні мережі та благоустрій (у тому числі озеленення та вертикальне планування) за окремими проектами	2,0
7	Об'єкти реставрації	6,0

ФОРМА
дефектного акта

ЗАТВЕРДЖЕНО

_____ (назва організації, що затверджує)

_____ (посада, підпис, ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 20__ р.

ДЕФЕКТНИЙ АКТ

на капітальний ремонт _____ (найменування об'єкта)

Умови виконання робіт _____

Об'єми робіт

№ Ч.ч .	Найменування робіт і витрат	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1	2	3	4	5

Склав: _____ [посада, підпис, ініціали, прізвище]

Перевірив: _____ [посада, підпис, ініціали, прізвище]

ФОРМА
договірної ціни

Замовник _____
(назва організації)

Підрядник _____
(назва організації)

ДОГОВІРНА ЦІНА

на будівництво _____
(найменування об'єкта будівництва, черги, пускового комплексу,

будівлі, споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури)

що здійснюється в 20__ році

Вид договірної ціни _____

Визначена згідно з _____

Складена в поточних цінах станом на «__» _____ 20__ р.

№ Ч.ч.	Обґрунтування	Найменування витрат	Вартість, тис. грн		
			всього	у тому числі:	
				будівельних робіт	інших витрат
1	2	3	4	5	6
		Розділ I. Будівельні роботи			
1		Прямі витрати в т.ч.	+	+	-
	Розр. № 1	Заробітна плата	+	+	-
	Розр. № 2	Вартість матеріальних ресурсів	+	+	-
	Розр. № 3	Вартість експлуатації будівельних машин та механізмів	+	+	-
2	Розр. № 4	Загальновиробничі витрати	+	+	-
3	Розр. № 5	Кошти на зведення (пристосування) та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд	+	+	-
4	Розр. № 6	Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий період (на обсяги робіт, що плануються до виконання у зимовий період)	+	+	-
5	Розр. № 7	Кошти на виконання будівельних робіт у літній період	+	+	-
6	Розр. № 8	Інші витрати	+	+	+
		Разом	+	+	+
7	Розр. № 9	Прибуток	+	+	-
8	Розр. № 10	Кошти на покриття адміністративних витрат будівельної організації	+	-	+

9	Розр. №11	Кошти на покриття ризиків	+	+	+
10	Розр. № 12	Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами	+	+	-
		Разом (ч.ч.1 – 10)	+	+	+
11	Розр. № 13	Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (крім ПДВ)	+	-	+
		Разом по розділу I	+	+	+
12		Податок на додану вартість	+	-	+
		Всього по розділу I	+	+	+
		Розділ II. Устаткування, меблі та інвентар			
13	Розр. № 14	Витрати на придбання та доставку устаткування на будову	+		
		Разом по розділу II	+		
14		Податок на додану вартість	+		
		Всього по розділу II	+		
		Всього договірної ціна (р.I + р.II)	+		

Керівник підприємства
(організації) – замовника

(підпис, ініціали, прізвище,
печатка)

Керівник (генеральної)
підрядної організації

(підпис, ініціали, прізвище,
печатка)

ФОРМА
договірної ціни за укрупненими показниками вартості

Замовник _____
(назва організації)

Підрядник _____
(назва організації)

ДОГОВІРНА ЦІНА

на будівництво _____
(найменування об'єкта будівництва, черги, пускового комплексу,

будівлі, споруди, лінійного об'єкта інженерно-транспортної інфраструктури)

що здійснюється в 20__ році

Вид договірної ціни: тверда

Визначена згідно з

Складена в поточних цінах станом на «__» _____ 20__ р.

№ ч.ч.	Найменування робіт	Одиниця виміру	Вартість		
			Кількість	Ціна одиниці, тис.грн	Загальна вартість, тис.грн
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Будівельні роботи					
1					
n					
	Всього по розділу:				
Розділ . II. Устаткування					
1					
n					
	Всього по розділу:				
			Кошти на покриття ризиків		
			Всього по кошторису		
			Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (крім ПДВ)		
			Податок на додану вартість		
			Всього договірна ціна		

Керівник підприємства
(організації) – замовника

(підпис, ініціали, прізвище,
печатка)

Керівник (генеральної)
підрядної організації

(підпис, ініціали, прізвище,
печатка)

**СЕРЕДНІ ЗНАЧЕННЯ РІЧНОГО НАРОБІТКУ ТА ЗНАЧЕННЯ
коефіцієнтів внутрішньозмінного використання
будівельних машин та механізмів**

Найменування машин	Середні значення річного наробітку будівельних машин та механізмів , маш.год	Значення коефіцієнтів	Середні значення річного наробітку будівельних машин та механізмів, мото-год
1	2	3	4
Автобітумовози	1500	0,50	750
Автогідропідіймачі	2600	0,35	910
Автогрейдери	1500	0,50	750
Автогудронатори	1500	0,50	750
Агрегати для бетонування стін	2100	0,40	840
Агрегати обпресувальні	1800	0,40	720
Агрегати штукатурні	2100	0,35	735
Асфальтоукладальники	1500	0,35	525
Бетонозмішувачі	2100	0,40	840
Бетононасоси	2100	0,40	840
Бетоноукладальники	1500	0,35	525
Бульдозери	2600	0,55	1430
Бурові машини	2900	0,40	1160
Викорчовувачі, кущорізи, канавокопачі	1800	0,35	630
Грейдери	1500	0,50	750
Дизель-молоти	1900	0,40	760
Екскаратори – дренажні	1500	0,50	750
Екскаратори-планувальники	1500	0,50	750
Екскаратори багатоковшеві	2150	0,50	1075
Екскаратори одноковшеві	2700	0,55	1485
Екскаратори роторні	1700	0,55	935
Електрозварювальні агрегати пересувні	2600	0,50	1300
Електростанції пересувні	3600	0,75	2700
Землесосні плаваючі снаряди	4000	0,75	3000
Кабелеукладальники	1800	0,70	1260
Комбайни прохідницькі	3000	0,70	2100
Компресори опозитні аміачні	1800	0,50	900
Компресори пересувні	1800	0,50	900
Копри	1900	0,40	760

1	2	3	4
Котки причіпні	1500	0,50	750
Котки самохідні	1500	0,50	750
Крани-маніпулятори	1500	0,35	525
Крани-трубоукладальники	2000	0,55	1100
Крани автомобільні	2600	0,35	910
Крани баштові	3000	0,50	1500
Крани козлові	3000	0,45	1350
Крани мостові	3000	0,45	1350
Крани на гусеничному ході	3000	0,45	1350
Крани на залізничному ході	1700	0,45	765
Крани на пневмоколісному ході	3000	0,45	1350
Кран укосина та переносний	1500	0,35	525
Машини для опорядження цементно-бетонних покриттів	1500	0,50	750
Машини для очищення ґрунтування труб та ізоляційні для труб	1800	0,70	1260
Машини для холодного фрезування асфальтобетонних покриттів	1500	0,50	750
Машини ізоляційні для труб	1800	0,70	1260
Машини маркувальні	1500	0,50	750
Машини холодильні аміачні	2700	0,70	1890
Навантажувачі	2300	0,45	1035
Нарізувачі швів	1500	0,35	525
Насоси для розсільної та водоохолоджувальної мережі	2600	0,40	1040
Насосні станції	2600	0,40	1040
Підіймачі	2600	0,35	910
Поливомийні машини	1500	0,50	750
Скрепери самохідні	2500	0,75	1875
Станції заморожувальні	2700	0,70	1890
Розподільники щебеню та гравію	1500	0,50	750
Розчинозмішувачі	2100	0,40	840
Розчинонасоси	2100	0,40	840
Трактори на гусеничному ході	1900	0,70	1330
Трактори на пневмоколісному ході	1700	0,70	1190
Тунелепрохідницька машина	1800	0,70	1260
Тюбінгоукладальники	2600	0,35	910
Установка для приготування ґрунтових сумішей	1900	0,45	855
Фрези навісні на тракторі	1800	0,50	900
Цемент-пушка	1800	0,40	720

**НОМЕНКЛАТУРА ЧАСТИН,
що швидко спрацьовуються, та нормативний ресурс їх використання**

№ Ч.ч.	Найменування частин, що швидко спрацьовуються	Нормативний ресурс, маш.год
1	2	3
1	Гнучкий електричний кабель: козлові крани баштові крани електричні екскаватори	3000 3000 1700
2	Канати сталеві (троси) вантажопідйомних машин: вантові піднімальні стрілопіднімальні	4000 1500 3000
3	Канати сталеві (троси) одноковшевих екскаваторів: перекидні та відтяжні для ковша піднімальні стрілопіднімальні тягові	700 500 1800 700
4	Канати сталеві (троси) скреперів	500
5	Стрічка транспортерів	2800
6	Приводні ремені клиноподібні	1500
7	Рукава насосів	1500
8	Ланцюги сталеві перекидні та відтяжні	650
9	Шланги: фарбопультів та розчинонасосів піскоструменевих апаратів та пневматичного інструменту бульдозерів, скреперів та інших причіпних машин із гідролічним управлінням	1900 1200 2300
Примітка. Дані норми застосовуються у випадках, коли норми зносу частин, що швидко спрацьовуються, не встановлені сертифікатами (паспортами) заводів-виробників або іншими чинними нормативними документами.		

ПОДІЛ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ
за температурними зонами із зазначенням зимових періодів і коефіцієнтів
до середньорічних відсоткових показників

№ Ч.ч.	Назви регіонів, областей, міст	Тем- пера- турні зони	Розрахунковий зимовий період		Коефі- цієнти до серед- ньоріч- них відсот- кових показ- ників
			початок	кінець	
1	2	3	4	5	6
1	Автономна Республіка Крим:				
	а) мм. Балаклава, Феодосія, Ялта	I	1.I	31.I	0,4
	б) територія північніше лінії Євпаторія (виключно) - Сімферополь - Алушта (включно)	I	25.XII	15. I I	0,6
	в) територія південніше лінії Євпаторія (включно) - Сімферополь (виключно) - Алушта (виключно), узбережжя Азовського моря від м.Казантипа до м.Керчі (включно), за винятком пунктів, розташованих на узбережжі Чорного моря	I	25.XII	15.II	0,7
2	Вінницька область	II	25.XI	15.III	0,9
3	Волинська область	II	25.XI	15.III	0,9
4	Дніпропетровська область	II	25.XI	15.III	0,9
5	Донецька область:				
	а) територія південніше лінії Червоне поле - Мангуш - Старий Крим - Приморське - Талаківка - Пікузи – Веденське - Рози Люксембург - Маркіно (включно)	II	25.XI	10.III	0,9
	б) решта частини області	II	20.XI	15.III	1,0
6	Житомирська область	II	20.XI	15.III	1,0
7	Закарпатська область	I	5.XII	25.II	0,9
8	Запорізька область:				
	а) територія південніше лінії Вел.Лепетиха - Мелітополь (виключно) - Бердянськ (включно)	I	1.XII	10.III	1,3
	б) решта частини області	II	25.XI	15.III	0,9
9	Івано-Франківська область	I	25.XI	15.III	1,2
10	Київська область	II	20.XI	20.III	1,0
11	Кіровоградська область	II	25.XI	10.III	0,9

1	2	3	4	5	6
12	Луганська область	II	20.XI	20.III	1,0
13	Львівська область	I	5.XII	10.III	1,1
14	Миколаївська область	I	1.XII	28.II	1,1
15	Одеська область	I	5.XII	1.II	1,0
16	Полтавська область	II	20.XI	20.III	1,0
17	Рівненська область	II	20.XI	20.III	1,0
18	Сумська область	II	15.XI	25.III	1,1
19	Тернопільська область	I	20.XI	10.III	1,3
20	Харківська область	II	20.XI	20.III	1,0
21	Херсонська область	I	10.XII	5.III	1,0
22	Хмельницька область	II	25.XI	15.III	0,9
23	Черкаська область	II	20.XI	15.III	1,0
24	Чернігівська область	II	20.XI	20.III	1,0
25	Чернівецька область	I	25.XI	5.III	1,2
26	м. Київ	II	20.XI	20.III	1,0
27	м. Севастополь	I	1.1	31.I	0,4

Примітка 1. Під терміном «Узбережжя» в цьому додатку мається на увазі смуга суші, що відстоїть від моря в межах до 10 км, де температурна зона і розрахунковий зимовий період істотно відрізняються від аналогічних значень, встановлених для решти материкової частини області.

Примітка 2. Для виокремлених місцевостей, що істотно відрізняються від середніх кліматичних умов температурної зони, в якій вони розташовані (місцевості, замкнені гірським рельєфом, високогірні кліматичні зони тощо), температурну зону і тривалість зимового періоду слід встановлювати згідно з Довідником з клімату, а за відсутності в ньому потрібних даних — на підставі довідок метеорологічної служби.

Примітка 3. Слово «включно» означає, що пункти, які позначають межу між зонами, відносяться до даної зони.

ПОКАЗНИКИ витрат енергії на тимчасове опалення

1. Наведені в таблиці показники призначено для визначення витрат на тимчасове опалення окремих закінчених начорно будівель (або їх частин) для проведення усередині будівель будівельних робіт, які відповідно до технічних умов та правил виконання робіт потрібно виконувати при плюсовій температурі.

2. У показниках враховано збільшені тепловтрати внаслідок охолодження крізь отвори та не закінчені опорядженням конструкції закінченої начорно будівлі, а також усереднені витрати теплової енергії на відігрівання і сушіння конструкції.

3. У показниках враховано використання постійних систем опалення, що забезпечуються тепловою енергією від енергосистем, блок-станцій і теплових станцій (котельних).

4. Витрати на тимчасове опалення визначаються виходячи з проектних даних про будівельний об'єм будівель і потрібною за ПОБ (або за відповідними розрахунками проектною організацією) тривалістю опалення.

5. Якщо для прискорення сушіння будівель застосовуються тимчасові місцеві установки (типу УСВ тощо), то пов'язані з їх застосуванням витрати слід визначати додатково до показників таблиці на підставі відповідного розрахунку з урахуванням конкретних умов даного будівництва та потрібної тривалості сушіння (в межах 15 діб).

6. Наведені показники витрат теплової та електричної енергії, а також витрат труда на експлуатацію постійних систем опалення приймаються з такими поправками:

а) для малоповерхових житлових, громадських та адміністративно-побутових будівель будівельним об'ємом менше 10 тис.м³ показники витрат теплової енергії приймаються з коефіцієнтом 1,5;

б) для великих громадських будівель (спортивних, видовищних тощо) будівельним об'ємом понад 80 тис.м³ показники витрат теплової енергії приймаються з коефіцієнтом 0,3;

в) для невеликих опалюваних будівель виробничого та допоміжного призначення будівельним об'ємом менше 30 тис.м³ показники витрат теплової та електричної енергії, а також витрат труда на експлуатацію систем опалення приймаються з коефіцієнтом 2;

г) для багатопрогонових будівель виробничого призначення висотою до низу ферм понад 18 м і об'ємом понад 800 тис.м³ показники витрат теплової та електричної енергії, а також витрат труда на експлуатацію систем опалення приймаються з коефіцієнтом 0,5.

7. До прямих витрат на експлуатацію систем опалення слід нараховувати загальновиробничі витрати.

Таблиця 1 — Показники витрат енергії та витрат труда на тимчасове опалення закінчених начорно будівель

Характеристики будівель	Одиниця	Норми на 1000 м ³ будівель на місяць	
		Температурні зони	
		I	II
<i>А) Житлові, громадські та адміністративно-побутові будівлі</i>			
1. Теплова енергія	гДж	25,5	26,7
2. Витрати труда на експлуатацію систем опалення	люд.год	4,3	4,3
<i>Б) Виробничі будівлі промислових підприємств</i>			
1. Теплова енергія	гДж	19,7	21,0
2. Електрична енергія	кВт·год	440,0	470,0
3. Витрати труда на експлуатацію систем опалення	люд.год	1,2	1,3

Примітка. Вартість людино-години за пунктом 2 розділу А та за пунктом 3 розділу Б таблиці приймається за 4 розрядом.

ФОРМА
Акта приймання виконаних будівельних робіт

Форма № КБ-2в

_____ (найменування підприємства, організації)
 Ідентифікаційний код ЄДРПОУ (_____)
 Замовник _____
 _____ (найменування підприємства, організації)
 Генпідрядник _____
 _____ (найменування підприємства, організації)
 Субпідрядник _____
 _____ (найменування підприємства, організації)
 Договір № _____ від « _____ » _____ 20__ року
 Найменування об'єкта будівництва та його адреса: _____
 Найменування об'єкта: _____

АКТ №
приймання виконаних будівельних робіт
за _____ 20__ року

№ п.п.	Найменування робіт і витрат	Обґрунтування (шифр і № позиції нормативу)	Одиниця виміру	Кількість	Поточна ціна одиниці виміру, грн			Виконано робіт (витрати), грн	Витрати труда робітників- будівельни- ків на обсяг робіт, люд.год
					Всього	у тому числі			
						заробітна плата	експлуатація машин та механізмів у тому числі заробітна плата машиністів та робітників, зайнятих на ремонті та технічному обслуговува- нні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
I	Разом прямі витрати		грн						
	у тому числі:								
	– вартість матеріалів, виробів і комплектів		грн						
	– заробітна плата		грн						
	– вартість експлуатації машин		грн						
II	Загальновиробничі витрати		грн						
III	Кошти на зведення і розби-рання тимчасових будівель і споруд		грн						
IV	Кошти на виконання будівельних робіт у зимовий (літній) період		грн						
	Разом вартість будівельних робіт (I+II+III+IV)		грн						

V	Інші витрати		грн		
	Разом (I + II + III + IV + V)		грн		
VI	Прибуток		грн		
VII	Адміністративні витрати		грн		
VIII	Кошти на покриття ризиків		грн		
IX	Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами		грн		
	Разом (I + II + III + IV + V + VI + VII + VIII + IX)		грн		
X	Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (без ПДВ)		грн		
	Разом (I + II + III + IV + V + VI + VII + VIII + IX + X)		грн		
XI	Податок на додану вартість		грн		
	Всього по акту		грн		

М.П. Замовник : _____ «__» _____ 20__ року
(підпис) (ПІБ)

М.П. Інженер: _____ «__» _____ 20__ року

М.П. Генпідрядник (підрядник) : _____ «__» _____ 20__ року
(підпис) (ПІБ)

М.П. Субпідрядник : _____ «__» _____ 20__ року
(підпис) (ПІБ)

ФОРМА
довідки про вартість виконаних
будівельних робіт та витрати

Форма № КБ-3

_____ (найменування підприємства, організації)
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ (_____)
Замовник _____
(найменування підприємства, організації)
Генпідрядник _____
(найменування підприємства, організації)
Субпідрядник _____
(найменування підприємства, організації)
Договір № _____ від « _____ » _____ 20__ року
Найменування об'єкта будівництва та його адреса:

ДОВІДКА ПРО ВАРТІСТЬ ВИКОНАНИХ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ ТА ВИТРАТИ *
за _____ 20__ року

(тис. грн)

Найменування об'єктів, пускових комплексів	Вартість виконаних робіт та витрати		
	з початку будівництва по звітний місяць включно	з початку року по звітний місяць включно	у тому числі за звітний місяць
А	1	2	3
Всього вартість виконаних робіт по об'єкту будівництва (без ПДВ)			
у тому числі:			
1. Будівельні роботи			
2. Інші витрати			
Податок на додану вартість (ПДВ)			
Всього вартість виконаних будівельних робіт з ПДВ			
Вартість змонтованого устаткування (без ПДВ)			
Вартість встановленого (що не монтується) устаткування, вартість меблів, інвентарю (без ПДВ)			
Податок на додану вартість (ПДВ)			
Всього вартість устаткування, меблів, інвентарю з ПДВ			
Разом			
у тому числі ПДВ			

* Витрати – вартість устаткування, меблів, інвентарю, придбання яких покладено на виконавця робіт.

М.П. Замовник: _____ « _____ » _____ 20__ року
(підпис) (ПІБ)

М.П. Генпідрядник (підрядник) _____ « _____ » _____ 20__ року
(підпис) (ПІБ)

ФОРМА

звіту про виконання робіт за контрактом (договором) на об'єкті будівництва за період (місяць/рік)

«Звіт про виконання робіт за контрактом на об'єкті будівництва за період (місяць/рік)»
«Report on works execution under the Contract on the site for the period (month/year)»

_____ (найменування підприємства, організації)

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ _____

Інженер _____

_____ (найменування підприємства, організації)

Замовник _____

_____ (найменування підприємства, організації)

Підрядник _____

_____ (найменування підприємства, організації)

Контракт № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Найменування об'єкта будівництва та його

адреса _____

Дата: _____

_____ (enterprise, organization)

Identification code (_____)

Engineer _____

_____ (enterprise, organization)

Employer _____

_____ (enterprise, organization)

Contractor _____

_____ (enterprise, organization)

Contract No. _____ dd. " _____ " _____ 20__

Object of construction and its address

Invoice No.: _____

Date: _____

№ Ч.ч. (Item)	Перелік робіт (Description of Works)	Од. виміру (Unit)	К-ть (Quantity)	Вартість одиниці згідно з контрактом [валюта] (Unit price per under Contract [currency])	Загальна вартість робіт згідно з контрактом [валюта] (Price under Contract [currency])	Обсяг та вартість виконаних робіт (Scope and Cost of Executed Works)									Залишок робіт, які необхідно виконати згідно з контрактом (Remaining works under Contract)		
						Від дати укладання контракту до кінця попереднього місяця (From the beginning of Contract till end of previous month)			Від дати укладання контракту до кінця поточного місяця (From the beginning of Contract till end of current month)			За звітний період (For actual period)					
						Од. виміру (Unit)	Валюта (Currency)	%	Од. виміру (Unit)	Валюта (Currency)	%	Од. виміру (Unit)	Валюта (Currency)	%	Од. виміру (Unit)	Валюта (Currency)	%

Підготовлено «Підрядник» _____ « _____ » _____ 20__ року

М.П. (підпис) (ПІБ)

(Prepared by the Contractor): _____ " _____ " _____ 20__

(signature) (full name)

Перевірено Інженер _____ « _____ » _____ 20__ року

М.П. (підпис) (ПІБ)

(Checked by the Engineer): _____ " _____ " _____ 20__

(signature) (full name)

Затверджено «Замовник» _____ « _____ » _____ 20__ року

М.П. (підпис) (ПІБ)

(Approved by the Employer): _____ " _____ " _____ 20__

(signature) (full name)

ФОРМА

підсумкового звіту про вартість виконаних робіт за контрактом (договором) на об'єкті будівництва за період

«Підсумковий звіт про вартість виконаних робіт за контрактом на об'єкті будівництва
за період»

«Final report on the works done under the contract at the site for the period»

(найменування підприємства, організації)

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ _____

Інженер _____

(найменування підприємства, організації)

Замовник _____

(найменування підприємства, організації)

Підрядник _____

(найменування підприємства, організації)

Найменування об'єкта будівництва та його
адреса _____

(enterprise, organization)

Identification code (_____)

Engineer _____

(enterprise, organization)

Employer _____

(enterprise, organization)

Contractor _____

(enterprise, organization)

Object of construction and its address

Підстава: Контракт (договір) №__ від «__» _____
20__ р.

Contract No. _____ dd. "___" _____ 20__

Пункт Position	Сума [валюта] Amount []
1. Загальний обсяг виконаних робіт від дати укладання Контракту (договору) до кінця поточного місяця 1. Total amount of works done from the beginning of the Contract till the end of the current month	
А) Пункт 1 (Item 1)	
Б) Пункт 2 (Item 2)	
В) Пункт 3 (Item 3)	
Разом (п.а+п.б+п.в) (Total amount)	
2. Непередбачені витрати (будівельні ризики) 2. (Contingencies)	
Всього (1+2) (Total amount (1+2))	
3. Загальний обсяг виконаних робіт від дати укладання Контракту (договору) до кінця попереднього місяця 3. Total amount of works done from the beginning of Contract till the end of the previous month	
А) Пункт 1 (Item 1)	
Б) Пункт 2 (Item 2)	
В) Пункт 3 (Item 3)	

Разом (п.а+п.б+п.в) (Total amount)	
4. Непередбачені витрати (будівельні ризики) 4. (Contingencies)	
Всього (3+4) (Total amount (3+4))	
5. Погашення отриманих платежів (аванси та інше) [валюта] 5. Repayment of payments received (advances etc.)	
7. Ставка утримання 7. Retention Money	
8. Загалом до сплати (без ПДВ) 8. Total net	
Крім того ПДВ Including VAT	
9. Загалом до сплати з ПДВ 9. Total gross	
10. Несплачена сума 10. Amounts not paid yet	
11. Сума виставленого рахунку 11. Payment for this invoice	

Підготовлено «Підрядник» _____ «___» _____ 20__ року

М.П. (підпис) (ПІБ)

(Prepared by the Contractor): _____ "___" _____ 20__
(signature) (full name)

Перевірено Інженер _____ «___» _____ 20__ року

М.П. (підпис) (ПІБ)

(Checked by the Engineer): _____ "___" _____ 20__
(signature) (full name)

Затверджено «Замовник» _____ «___» _____ 20__ року

М.П. (підпис) (ПІБ)

(Approved by the Employer): _____ "___" _____ 20__
(signature) (full name)

ФОРМА
акта здавання-приймання виконаних будівельних робіт

«Акт здавання-приймання виконаних будівельних робіт»
«Act of acceptance of the executed construction works»

<p>«Підрядник»: Адреса: Банківські реквізити для розрахунку в <u>гривнях</u>: Розрахунковий рахунок: МФО ПІН Код за ЄДРПОУ Банківські реквізити для розрахунку в іноземній валюті: Bank: Bank address: Account №: SWIFT №: Bank-correspondent:</p>	<p>"Contractor": Address Bank details for payment in <u>UAH</u>: Account: MFO ITN EDRPOU code Bank details for payment in foreign currency: Bank: Bank address: Account №: SWIFT №: Bank-correspondent:</p>
<p>«Інженер»: Адреса:</p>	<p>"Engineer": Address:</p>
<p>«Замовник»: Адреса: Розрахунковий рахунок: МФО ПІН Код за ЄДРПОУ</p>	<p>"Employer": Address: Account: MFO (sort code) ITN EDRPOU code</p>

<p align="center">АКТ № _____ <i>здавання-приймання виконаних будівельних робіт</i> за контрактом (договором) № _____ від _____ 20__ року « _____ » _____ 20__ р. місто _____ Назва контракту</p>	<p align="center">ACT № _____ <i>of acceptance of the executed construction works</i> under Contract No. _____ dd. _____ " _____ " _____ 20__ . City _____ Contract's name</p>
<p>Ми, що нижче підписались, представник «Підрядника», представник «Інженера» та представник «Замовника» склали цей Акт про те, що роботи, перераховані в додатку до цього Акта, виконані в повному обсязі і належної якості та відповідають умовам контракту.</p>	<p>We, the undersigned, the «Contractor», represented by the, the «Engineer», represented by..... and the «Employer», concluded this Act that all works, listed in Annex, have been executed in full scope and in proper quality and are under the Contract terms.</p>
<p>ДОДАТКИ: 1. Форма 1, 2</p>	<p>ANNEXES: 1. Forms 1, 2</p>

<p>Договірна ціна за контрактом (договором) складає: _____ валюта Крім того ПДВ: _____ валюта Надано авансу: _____ валюта Крім того ПДВ: _____ валюта Виконано з початку будівництва: _____ валюта Крім того ПДВ _____ валюта Виконано робіт за звітний період _____ валюта Крім того ПДВ: _____ валюта Погашення авансу: _____ валюта Крім того ПДВ: _____ валюта Відсоток утримання _____ валюта Крім того ПДВ: _____ валюта Підлягає до оплати за звітний період: _____ валюта Крім того ПДВ _____ валюта Борг за попередній період: _____ валюта</p>	<p>Contract Price is: _____ VAT _____ Advance Payment: _____ VAT _____ Executed from the construction beginning: _____ VAT _____ Executed during the reporting period _____ VAT _____ Repayment of Advance Payment _____ VAT _____ Percentage of Retention _____ VAT _____ Payment for reporting period _____ VAT _____ Debt for previous period _____</p>
<p>Роботу здав від «Підрядника»: _____ Роботу перевірів та погодив Інженер _____ Роботу прийняв від «Замовника»: _____</p>	<p>Work rendered by "Contractor": _____ Work checked and approved by "Engineer": _____ Work accepted by "Employer": _____</p>

КЛАСИФІКАЦІЯ

ступеню шкідливості та карта оцінки шкідливості виробничого середовища виконанні будівельних робіт у літній період просто неба

Таблиця 1 — Класифікація ступеню шкідливості виробничого середовища при виконанні будівельних робіт у літній період просто неба при температурі зовнішнього повітря більше +27°C

Фактор виробничого середовища	Класи умов праці				
	Припустимий	Шкідливий			Екстремальний
		1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	4 ступінь
		(3 бали)	(6 балів)	(9 балів)	(12 балів)
1	2	3	4	5	6
1. Температура зовнішнього повітря, °C	+27	27,1-30,0	30,1-33,0	33,1-36,0	>36,1

2 Форма карти оцінки шкідливості виробничого середовища

Карта оцінки шкідливості виробничого середовища

Будівельна організація _____

Найменування об'єкта будівництва _____

№ Ч.ч.	Фактори виробничого середовища	Норматив гранично припустимого рівня (ГПР)	Фактичний рівень фактору	Ступінь шкідливості виробничого середовища ($C_{шг}$), балів	Коефіцієнт відношення часу дії шкідливих факторів до тривалості робочої зміни	Фактичний ступінь шкідливості виробничого середовища ($C_{шф}$), балів
1	2	3	4	5	6	7
1	Температура зовнішнього повітря, °C					

Фактичний ступінь шкідливості виробничого середовища ($\Sigma C_{шф}$), балів

Розмір доплати до тарифної ставки за умови праці, відсотків _____

Підпис відповідального представника підрядника

Підпис замовника

Дата заповнення
